

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	3
ЧАСТ I ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В ОБХВАТА НА	4
ТП „ДГС СВИЦОВ”	4
1. Име и местонахождение на Държавното горско стопанство	4
2. Физико - географска характеристика	4
3. Геоложки строеж и петрографски състав	7
4. Климатични условия	7
5. Почви	10
6. Ерозия	12
7. Растителност	13
8. Типове местораствения	14
9. Очакван технико-икономически ефект	16
ГЛАВА II ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ	19
1. Роля и значение на горите в района на действие на ТП „ДГС Свицов” за икономиката на община Свицов	19
2. История	20
3. Образование	21
4. Икономика и инфраструктура	22
5. Културно-исторически забележителности, биоразнообразие и защитени територии	24
6. Природни ресурси	26
ГЛАВА III ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В ТП „ДГС СВИЦОВ”	29
Увод	29
1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условия в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите	29
2. Описание на лечебните растения и разпространението им	29
3. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове.	43
4. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.	43
ГЛАВА IV	45
ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕНТАРИЗИРАНАТА ГОРСКА ТЕРИТОРИЯ	45
1. Обща площ на инвентаризираната горска територия в ТП „ДГС Свицов” и разпределението ѝ по групи гори, според основните им функции.	45
2. Категоризация на инвентаризираната горска територия в ТП „ДГС Свицов”	53
3. Таксационна характеристика на насажденията при инвентаризацията	58
4. Турнуси	85
5. Видове гори	86
ГЛАВА VI ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕКОЛОГО-ИКОНОМИЧЕСКИЯ ЕФЕКТ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНИРАНИТЕ ГОРСКОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ ...	89
1. Обем и стойност на извършените проучвателни и проектни работи	92
ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	93

УВОД

Предмет на настоящата записка е инвентаризацията на горските територии в обхвата на ТП „ДГС Свищов” гр. Свищов, изработването на горскостопански карти, горскостопански план за държавните горски територии, ловностопански план и план за дейностите по опазване на горските територии от пожари.

Записката е изготвена в четири тома:

Том I Инвентаризация на горските територии в обхвата на ТП „ДГС Свищов”, включително приложения към инвентаризацията, Том II – План за дейностите за защита на горските територии от пожари, Том III - Горскостопански план на горските територии - държавна собственост, включващ Приложение за оценка на предвидените мероприятия в горскостопанския план, ловностопанския план, плана за дейностите за защита на горските територии от пожари в защитените зони по чл.4, ал.1 от ЗБР и в защитените територии, обявени по ЗЗТ, Том IV - Ловностопански план.

При инвентаризацията са показани всички гори, отговарящи на определението за гора в Закона за горите, независимо от тяхната фондова принадлежност и собственост.

Инвентаризацията на горските територии и Горскостопанският план са разработени въз основа на горскостопанските карти, кадастралните карти и картите на възстановената собственост на землищата в обхвата на горското стопанство.

При инвентаризацията са показани всички гори, отговарящи на определението за гора в Закона за горите, независимо от вида територия и собственост.

Същите са съобразени с изискванията на „Наредба №18 от 7 октомври 2015 година за инвентаризация и планиране в горските територии”, Закона за горите (обн. ДВ бр.19 от 8 март 2011 год.) и утвърденото от Изпълнителна агенция по горите Задание за инвентаризация и планиране.

Инвентаризацията на горските територии е разработена въз основа на теренни проучвания, извършени през лятото на 2025 година, на базата на “Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” - 2011 година.

В Глава I подробно са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района на стопанството и е изчислен еколого-икономическият ефект от проектирания подходящ за месторастенията бъдещ състав.

ЧАСТ I

Инвентаризация на горските територии в обхвата на ТП „ДГС Свищов”

ГЛАВА I

Природни условия, типове месторастения и икономически ефект

1. Име и местонахождение на Държавното горско стопанство

ТП „Държавно горско стопанство Свищов” носи името на град Свищов - главен населен пункт в района и негов административен център.

На север граничи с Река Дунав, на запад с ТП „ДГС Никопол”, на югозапад с ТП „ДГС Плевен”, на юг с ТП „ДГС Ловеч”, на югоизток с ТП „ДЛС Болярка”, на изток с ТП „ДГС Бяла”. Изброените граници не преминават навсякъде само през горски комплекси и земеделски земи, а и по поречията на реките преминаващи през тях.

ТП „ДГС Свищов” е разположено на територията на Великотърновска област, а инвентаризацията обхваща горските територии в землищата на община Свищов - гр. Свищов и на селата Александрово, Алеково, Българско Сливово, Вардим, Горна Студена, Деляновци, Драгомирово, Козловец, Морава, Овча Могила, Ореш, Совата, Хаджи Димитрово, Царевец и Червена.

В района на стопанството има обявени природни забележителности, защитени територии и защитени местности. В землището на гр. Свищов се намира манастир „Покров Богородичен” и археологически резерват – римски военен лагер и ранно византийски град „Нове” Тези територии са обект на индивидуален и организиран туризъм, с произтичащата от това трудност по опазването и стопанисването на горите.

Пътната мрежа в района е добре развита. Най-голямата пътна артерия е шосето София-Русе, която пресича горското стопанство в най-южната му част. Други първокласни пътища са Свищов-Вардим (за гр. Бяла и гр. Русе), Свищов-Совата (за гр. Велико Търново), Свищов-Ореш (за гр. Плевен и гр. Никопол) и др. Всички села са свързани помежду си посредством третокласни асфалтирани пътища, минаващи в близост до горските комплекси или пресичащи ги. Недостатък са черните пътища, които в дъждовно време стават трудно проходими поради тежкия механичен състав на почвите.

Общата преценка е, че съществуващата пътна мрежа осигурява нормални условия за пълното усвояване на лесосечния фонд и провеждането на ловните и залесителни мероприятия.

Телефонни постове има във всички населени места, а в по-големите и пощенски станции. Добрите съобщителни връзки и наличието на мобилни телефони улесняват твърде много управлението, стопанисването и опазването на горите и дивеча.

Стопанството е разделено на два горскостопански участъка: „Свищов – Запад” и „Свищов – Изток”, със седалище в гр. Свищов.

В горско–административно отношение ТП „ДГС Свищов” е поделение на СЦДП - гр. Габрово, а контролът се извършва от Регионална дирекция по горите – град Велико Търново.

2. Физико - географска характеристика

2.1. Географско положение

ТП „ДГС Свищов” се разполага в община Свищов, Великотърновска област и обхваща всички землища в общината.

Стопанството заема средната част на Дунавската равнина, северно от Плевенските и Павликенските височини, в средната и северната част на Лудогорието. То е разположено между 25°12'13" и 25°25'23" източна дължина и 43°34'07" и 43°25'57" северна ширина по Гринуич. Горските територии представляват отделни откъснати един от друг комплекси с различна големина, пръснати сред обработваемите земи.

Формата на територията на стопанството е неправилна фигура, като и в посока „север-юг” и в посока „изток-запад” дължината е около 30 километра. Средната надморска височина е 150 метра. Най-високата точка е местността „Бунар Болар” – 239 м н.в., а най-ниската е на Дунавския бряг – 18 м н.в.

Общата площ на ТП „ДГС Свищов” е 5325.6 ха, от която 5007.8 ха дървопроизводителна и 317.8 ха недървопроизводителна.

2.2. Релеф

Релефът е равнинен. Територията на ТП „ДГС Свищов” попада в Дунавската платформена равнина и представлява обширна, вълнообразна-платовидна равнина, леко наклонена на север, лишена от доминиращи и ярко очертани по-извисени части. Превишенията са незначителни – от порядъка на

няколко десетки метра. В общи линии релефните форми в района на горското стопанство могат да се групират в няколко типа:

Платовидна част:

Обхваща силно нарязаното Свищовско придунавско плато. Състои се от междудолинни ридове разположени обикновено в посока север-юг. Повърхността им е плоска и заоблена, което се дължи на лъсовата покривка. Източните склонове на ридовете са дълги и се спускат полегато към доловете, докато западните са къси и стръмни и образуват оврази. Бреговите земи край р. Дунав на изток от гр. Свищов до с. Вардим също са стръмни и в следствие наличието на подпочвени води са създадени условия за много срутувания и плъзгания на земните пластовете – свлачища. Стръмните брегове заемат около 44 % от дължината на бреговата ивица в района на горското стопанство.

Низинна част:

Обхваща територията на запад от гр. Свищов и на изток от с. Вардим край река Дунав. Част е от Долнодунавската низина и по-точно Свищовско-Беленската и началото на Бяла-Русенската крайречни низини. Представяват заливната тераса на река Дунав, оформена от старите легла на реката, запълнени с алувиални, глинесто – песъкливи и чакълесто песъкливи наслаги. В миналото е имало заливания за продължителни периоди и на места са се образували блата. Сега е построена дига, защитаваща тези земи и те са превърнати в плодородна земя. Върху горския фонд в този район са залесени най-производителните топови и върбови култури.

На територията попадат и два Дунавски острова – о-в Голям Вардим и о-в Малък Вардим. Те непрекъснато променят своята площ вследствие активното въздействие на водата. Всички острови са с равен терен и при високи води се заливат за продължителен период от време.

Според особеностите на релефа, дървопроизводителната площ на ТП „ДГС Свищов” се разпределя по средна надморска височина, наклон и изложение, както е показана в таблици № 1, 2, 3.

*Таблица № 1
Разпределение на дървопроизводителната площ
по средна надморска височина*

Средна надм. вис.	Площ, ха	%
1– 50	1434.0	28.6
51– 100	943.0	18.8
101– 150	1414.2	28.3
151– 200	1151.7	23.0
201– 250	64.9	1.3
Общо	5007.8	100.0

От таблицата се вижда, че преобладават терените с надморска височина от 1 до 50 м – 28.6% и от 101 до 150 м – 28.3%, от дървопроизводителната площ на стопанството.

*Таблица № 2
Разпределение на дървопроизводителната площ
по наклон на терена в градуси*

Степени на наклон	Равно до 4°	Полегато 5°–10°	Наклонено 11°–20°	Стръмно 21°–30°	Мн. Стръмно над 30°	общо
хектари	1596.9	1037.1	1734.4	580.0	59.4	5007.8
проценти	31.9	20.7	34.6	11.6	1.2	100.0

Данните за наклоните показват, че преобладават наклонените (34.6%) и равните (31.9%) терени, което улеснява стопанисването на гората.

Таблица № 3
Разпределение на дървопроизводителната площ
по изложение на терена

Изложения	Сенчести СЗ, С, СИ, И	Припечни ЮИ, Ю, ЮЗ, З	Неориент	общо
хектари	3808.7	1199.1	0.0	5007.8
проценти	76.0	24.0	0.0	100.0

Таблица № 3А
Обобщена таблица за разпределение на дървопроизводителната площ
по изложение на терена

Изложение	Север	С.И.	С.З.	Изток	Ю.И.	Ю.З.	Запад	Юг	Неориент	Всичко
хектари	2829.9	351.5	416.1	211.2	213.2	187.3	404.1	394.5	0.0	5007.8
проценти	56.5	7.0	8.3	4.2	4.3	3.7	8.1	7.9	0.0	100.0

Дървопроизводителната площ на стопанството по изложение се разпределя по следния начин: със сенчестата компонента – 76.0 % и с припечна компонента – 24.0 %.

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата, богатството на почвите и другите екологични фактори за формирането на различни типове месторастения.

Изложението влияе върху формирането на различните типове месторастене, главно по отношение на почвената влажност. Микрорелефът, преминаването от една теренна форма в друга, водят до промени във водния и хранителен режим на почвите, а от там до смяна на дървесния вид или неговата продуктивност.

Релефът е важен косвен фактор за разпределението на слънчевата радиация, за определянето на хидротермичния режим на почвата и обуславя формирането на различни типове месторастения.

2.3. Хидроложки условия

Хидроложките условия на територията на ТП „ДГС Свищов“ са свързани най-вече с река Дунав. През територията на горското стопанство преминават множество долове и суходолия, а в най-югозападната му част и река Осъм, но те имат ограничено влияние върху горските площи в района.

Река Дунав

Тя е главното водно течение на територията на горското стопанство. По нейния бряг и по островите са създадени тополови и върбови култури, които са обект на особено внимание в този горскостопански план.

Средният годишен отток на реката при гр. Свищов е 6430 куб.м/сек. Минималният месечен отток е през септември-октомври, а максималният – през месец май. Високите пролетни води заливат островите в района на горското стопанство и речните тераси до дигите.

Река Осъм

В нейния водосбор попада малка част от територията на ТП „ДГС Свищов“. Река Осъм преминава край село Деляновци и се движи в северозападна посока, като служи за естествена граница с ТП „ДГС Плевен“. Водите са в средното си течение, текат сравнително бавно и образуват широка и плитка долина, запълнена с алувиални наслаги.

По-значителни долове и суходолия са:

- р. Сливовска бара, която тече в източна посока през землището на с. Българско Сливово и се влива в р. Янтра извън територията на горското стопанство. Почти през цялата година водното ѝ течение е с незначителен дебит, а през лятото изцяло пресъхва. Нейни притоци са р.Студена, която преминава през землищата на с. Горна Студена, с. Алескандрово и с. Алеково и Бузева бара, която се влива в р. Сливовска бара малко преди навлизането в с. Българско сливово.

- р. Червена води началото си от околностите на с. Червена, тече в северозападна посока и преминава през землищата на селата Овча могила, Драгомирово и Ореш. На нея са построени четири микрозавира с напоителна цел. Водният ѝ отток е непостоянен и често пресъхва.

- р. Голяма бара тече в източна посока до с.Царевец, след което завива на североизток и се влива в река Дунав в района на лесопарк „Паметниците“.

Суходолията в района на горското стопанство събират снежните и дъждовни води от платовидната равнина, но те не се задържат продължително и през по-голямата част от годината те са безводни.

3. Геоложки строеж и петрографски състав

Геоложкият строеж и петрографски състав на района е сравнително еднообразен. Цялата територия на ТП „ДГС Свищов“ попада в Дунавската плосконасловна плоча. Моретата от Долна и Горна Креда на Мезозоя и от Терциера на Неозоя са наслоили дебели наслаги. Тези мощни седименти не са претърпели значителни нагъвания и са запазили общо взето хоризонталното си положение. В резултат на последващи силни ерозионни процеси са се образували оврази и стръмни брегови земи.

В геоморфологично отношение най-отдолу лежат конгломерати и едрозърнести пясъчници. Над тях се намират варовити мергели, които преминават във варовити пясъчници и варовици от Баремския слой. Над Барема са се наслоили варовици от по-горните етажи на Долна Креда, от които са изградени стръмните склонове на речните корита. Най-горният пласт е от шуплест, но устойчив варовик. Лъосът и лъосовидните образувания припокриват варовиците. Лъосовата покривка е неравномерна, като на места пластът е със значителна мощност 60-80 м. Характерни за района са единичните находища на неогенски базалти. Това са еруптивни образувания, т.нар. „черни могили“, които са извън горския фонд. Крайбрежните земи и островите представляват част от заливната тераса на река Дунав. Изградени са в по-нови геоложки епохи от наслагване на алувиални материали и впоследствие заблатени.

Разпространението на основните почвообразуващи скали е показано в специална карта в М 1:50 000.

Основните скали оказват своето косвено влияние за формиране на различните типове месторастения по отношение на богатството им. Разбира се това влияние се проявява в комплекс с останалите почвообразуващи фактори – климат, изложения, наклон, надморска височина, горскодървесна растителност.

Лъос

Лъосът и лъосовидните образувания припокриват варовиците. Заемат 75,9 % от дървопроизводителната площ на ТП „ДГС Свищов“. Мощността на слоя е значителна – от 10 до 80 метра. По химичен и механичен състав тази покривка е твърде хомогенна. Състои се от дребни кварцови пясъчинки, примесени с фини глинести частици, слюди и др. В състава ѝ участват и варовикът, чието количество силно варира. Лъосът има бледожълт цвят, вертикална цепителност, голяма порьозност и водопропускливост. Бързо се уплътнява и сляга под действието на влагата или високото налягане. На много места вследствие ерозионните процеси той е силно изтънял, деградирал и се е превърнал на глинясъл лъос (лъосова глина).

Речен нанос

Холоценските наслаги в района на ТП „ДГС Свищов“ са формирани край река Дунав - брегова ивица на запад от гр. Свищов и на изток от с. Вардим. Заемат 24,1% от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Това са фини дребнозърнести или едрозърнести пясъци и чакъли, примесени със сиво до червеникави глинени, донесени от реката в началото на Кватернера и наслоени върху заливаемата тогава ивица на реката. Река Дунав и сега продължава да отлага голямо количество наноси върху вече оформената речна тераса и островите. Алувиални наслаги от кватернерен произход се срещат и по долината на р. Осъм.

4. Климатични условия

Климатичните условия са от особено значение за формирането на отделните типове месторастения. Закономерните изменения на климата във вертикална посока водят до закономерни изменения във видовия състав, производителността на насажденията и очертават горскорастителните пояси и подпояси.

Според класификационната схема на Събев и Станев, територията на ТП „ДГС Свищов“ се намира в Европейско-континенталната климатична област – Умерено-континенталната климатична подобласт и обхваща един климатичен район, а именно Северния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина.

Този район обхваща най-ниската част на Дунавската равнина, като южната му граница е на около 30-40 км от река Дунав. Теренът му се състои от доста широки речни долини и ниски хълмисти и плоски възвишения между тях. Откритостта на Дунавската хълмиста равнина на север създава благоприятни условия за безпрепятствено нахлуване на студени континентални въздушни маси, поради което зимата тук е най-студена в сравнение с другите ниски части в страната, пролетта настъпва рано и е сравнително хладна, лятото е горещо, а есента е по-топла от пролетта.

Съществува връзка между това райониране и горскорастителното райониране според „Горскорастително райониране на България“ – 1979 година. Закономерните изменения на климата във вертикална посока, водят до закономерни изменения във видовия състав, производителността на насажденията и типовете месторастения и очертават горскорастителни пояси и подпояси. Според горскорастителното райониране горското стопанство попада в Мизийска област (М), – подобласт Северна България (СБ). Заема един пояс и два подпояса от него, а именно:

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.);

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400 м н. в.);

Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина

Този район обхваща най-ниската част от Дунавската равнина, като южната му граница е на около 40 км от р. Дунав. Теренът обхваща широки речни долини и ниски хълмисти и полски възвишения между тях. Откритостта на Дунавската хълмиста равнина на север създава условия за безпрепятствено нахлуване на студени континентални въздушни маси, поради което зимата тук е по-студена, пролетта настъпва рано и е сравнително хладна, лятото е горещо, а есента е по-топла от пролетта. Средната температура за януари се движи между -1,50 и -2,50. Зимните застудявания са придружени от чести ветрове с посока главно от североизток и север. Средната годишна скорост на вятъра е 2,3м/сек. Сумата на валежите през зимния сезон е най-малка- 85-120мм. Снежната покривка е неустойчива, образува се в началото на декември. Въпреки студената зима, благодарение на малката надморска височина и бързо нарастващия ден пролетта настъпва рано. Характерни за нея са късните пролетни мразове, които са възможни до към 20 април. Валежите през пролетта са малко по- големи от тези през зимата и достигат 125-160мм. Най-топлият летен месец е юли, когато средната температура на въздуха е около 220-240. Валежите през този сезон са най-обилни – 150-220мм., но поради високите температури на въздуха твърде често повърхностния почвен слой остава с много малка влага. Средно към 25-30 октомври температурата на въздуха спада под 100, а първите есенни мразове настъпват след 15 ноември. Сумата на валежите намалява и е около 115-145мм. Вегетационният период е около 190-200 дни. Резкият контраст между зимните и летните топлинни условия и режима на валежите характеризират климата като подчертано континентален.

Във връзка с продължителността на вегетационния период, важен климатичен показател е устойчивото задържане на средната денонощна температура на въздуха над 50 и над 100. Данни за това са представени в Таблица № 4.

Таблица № 4

За средните дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 50 и 100

Климатичен район	Начало		Край	
	5 ⁰	10 ⁰	5 ⁰	10 ⁰
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (17-250 м.н.в.)	8-15.III	2-10.IV	18-23.XI	24-30.XI
Метеорологична Станция гр. Свищов (79 м.н.в.)	11.III	3.IV	30.X	25.XI

Климатичната характеристика на района е сравнително благоприятна за развитие на естествената дървесна растителност и създадените култури. Неблагоприятно се отразяват само екстремните климатични аномалии, като резките застудявания особено късните пролетни мразове, лятно-есенните засушавания, силните ветрове, поройните дъждове и други. Забелязва се една тенденция за повишаване на средната годишна температура през последните две десетилетия, както в национален мащаб, така и конкретно за района на горското стопанство. Това води и до значително намаляване на валежите и оттам понижаване на относителната влажност на въздуха и почвата. Поради това главно в акациевите култури и насаждения все по-често и на все по-големи площи се среща суховършие в различна степен. Валежите в началото на лятото обикновено са с пороен характер – силни, но много краткотрайни. Условията за развитието на растителността по крайбрежните земи и островите зависят от положението на заливните земи спрямо средното ниво на река Дунав и от ежегодните пролетни прииждания на реката. Най-ниски са водите през месеците август, септември, и октомври, а най-високи през март, април и май, когато водите достигат своя максимум. При кота на нивото на реката 660 см по водотека при пристанище Свищов, почти целия остров Вардим и бреговата ивица до дигите се заливат. Тъй като прииждането на водите е в зависимост от топенето на снеговете в Централна Европа, то никога не става внезапно, а нивото се издига постепенно и реката залива отначало най-ниските места по островите (затоните), които остават под вода няколко месеца през годината, докато достигне до най-високите части, които остават под вода само няколко дни. Това налага залесителните работи по островите и крайбрежните ивици да се извършват през есента или много рано на пролет.

От характера на климата разгледан в климатичния район можем да направим връзка с горскорастителното разпределение на типове месторастения и насажденията по пояси и подпояси.

М-I – Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1 – Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)

Релефът се изразява в заливни тераси по крайбрежните земи на река Дунав и островите ѝ.

Климатичната обстановка в даденият подпояс се изразява в средни годишни температури вариращи между 11.6°C и 12.7°C, средният брой на дните с температура по-висока от 10°C е между 204 и 216, средната януарска температура е отрицателна и варира между -1.6°C и -2.2°C. Абсолютните максимални температури достигат стойности между 40.0°C и 43.2°C, а минималните от -21.6°C до -32.5°C. Средният годишен валеж се движи между 505 и 610 мм, с максимум през юни и минимум през март. Снежната покривка се запазва от 43 до 62 дни. Дължината на вегетационният период е между 6 и 7 месеца.

Почвите в този подпояс са алувиално-делувиални. Свойствата им се определят от съдържанието на хранителни вещества, подпочвените води, количеството на продуктивна влага и времетраенето на заливането им по поречията на реката.

По състав насажденията в този подпояс са естествени върбови насаждения и тополови култури. Такива насаждения понасят продължително заливанията, които са присъщи за района на река Дунав.

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400 м н. в.);

Релефът е равнинно-хълмист, с разчленени плата, падини и стръмни склонове на реките и судоходията.

Климатичната обстановка в даденият подпояс се изразява в средни годишни температури вариращи между 10.6°C и 11.7°C, средният брой на дните с температури над 10°C е между 194 и 210, средната януарска температура е отрицателна и варира между -3.0°C и -3.2°C. Абсолютните максимални температури достигат стойностите от 38.5°C до 43.5°C, а минималните от -22.9°C до -35.5°C. Средният годишен валеж варира между 493 и 661 мм, с максимум през юни и минимум през февруари-март. Снежната покривка се запазва между 41 и 63 дни. Дължината на вегетационния период е 6-6.5 месеца.

Почвите в този подпояс на дъбовите гори са изцяло черноземи, които са представени от два подтипа – излужени и карбонатни черноземи.

Горите тук са представени предимно от акациевы насаждения и култури, като често в състава им по естествен път се е настанил бряст. По склоновете се срещат смесени гори от липи, ясен, мъждрян, клен, бряст, дъбове и други. На по-бедни месторастения най-често има нископродуктивни видове – мъждрян, космат дъб, и други. По-рядко и в този подпояс са създадени тополови култури.

В таблица №5 и таблица №6 са дадени средните температурни и валежни данни за климатичния район и горскорастителните подпояси. За сравнение в тях са дадени и данните от метеорологична станция в гр. Свищов.

Таблица № 5
Средни температурни данни по климатични райони
и горскорастителни подпояси

Климатичен район	Пояси и подпояси	Температурни условия			
		Средна годишна	Дни с t° над 10°C	Абсолютни температури	
надморска височина				максимални	минимални
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (17-250 м.н.в.)	М-I (0-600)	10.5	208	40.5	-30,35
	М-I-1 (0-600)	11.6-12.7	204-216	40.0-43.2	-21.6—(-32.5)
	М-I-2 (0-400)	10.6-11.7	194-210	38.5-43.5	-22,9-(-35.5)
Метеорологична Станция гр. Свищов (79 м.н.в.)		12.0	210	43.0	-28.0

Таблица № 6
Разпределение на средните месечни и годишни суми на валежите

Климатичен район	Пояси и подпояси	Валежи			
		Средно годишно в мм	Дни със сняг	Месеци с валежна сума	
надморска височина				максимална	минимална
Северен климатичен район на Дунавската хълмиста равнина (17-250 м.н.в.)	M-I (0-600)	505-650	40-65	IV	II
	M-I-1 (0-600)	505-610	43-62	IV	III
	M-I-2 (0-400)	493-661	41-63	IV	II-III
Метеорологична Станция гр. Свищов (79 м.н.в.)		543	39	IV	II

Изложените по-горе климатични данни показват, че предпочитаният сезон за залесяване е рано на пролет, като почвоподготовката ще се извършва през есента.

5. Почви

При определянето на почвеното разнообразие е използвана „Класификация на почвите в България (по ФАО, 1990 г., и по проф. В. Донов, 1993 г.).

Установените почвени формирания на територията на ТП „ДГС Свищов“ са обусловени предимно от разнообразието в различните показатели на релефа и релефните форми, растителността и характера на почвообразуващите основни скали.

За уточняване на почвените разновидности, по-пълната характеристика на лесорастителните свойства на почвите и с оглед на по-правилното и целенасочено проектиране на залесителните мероприятия, в стопанството са заложени 19 почвени профила. Резултатите от лабораторната обработка на почвените проби са дадени в Том IА, приложение III – “Ведомост на почвените разрези”.

Пространственото разположение на различните почвени типове е показано на почвена карта в М 1:50000.

Площното и генетичното разпределение на генетичните почвени типове е дадено в таблица №7.

Таблица №7
Разпределение на дървопроизводителната площ
по почвени типове и подтипове и дълбочина на почвата

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълб.	дълбока	мн.дъл.	общо
	х	е	к	т	а	р
Алувиална /наситена/	–	–	–	747.6	82.9	830.5
Блатна /наситена/	–	–	117.8	257.9	10.1	385.8
Чернозем /обикновен/	–	47.5	460.4	3283.6	–	3791.5
всичко	–	47.5	578.2	4289.1	93.0	5007.8
проценти	–	0.9	11.5	85.7	1.9	100.0

Най-разпространени на територията на горското стопанство са обикновените черноземни почви заемащи 75.7% от дървопроизводителната площ на стопанството. С по-малко участие са алувиални наситените – 16.6% и блатните наситени – 7.7%.

По дълбочина най-разпространени са дълбоките почви – 85.7%, следвани от средно дълбоките – 11.5%, много дълбоки – 1.9%. и плитки – 0.9% от залесената площ на стопанството.

Преобладаването на дълбоките почви определя и добрите, от гледна точка на богатство на почвата месторастения.

За охарактеризиране на почвеното богатство по типове почви общо за горското стопанство са използвани данните за процентното съдържание на хумуса, общия азот и физическата глина – таблица №7.

Таблица № 8
Съдържание на хумус, общ азот
и механичен състав на почвените типове

Почвен тип	Хумус %			Общ азот %			Физическа глина < 0,01мм. в %)		
	ХОРИЗОНТИ								
	А	В	С	А	В	С	А	В	С
Алувиална наситена	0.89	0.77	0.66	0076	0.070	0.037	21.06	19.89	16.47
Блатна наситена	2.76	1.31	-	0.180	0.109	-	16.53	17.52	-
Обикновен чернозем	2.94	1.94	1.10	0.210	0.140	0.077	23.02	23.19	17.72

Лесорастителните свойства на почвите са основен критерий за сравнителна оценка на качествата им и за тяхното бонитиране. Отделните бонитетни групи обхващат почви с различна мощност, запаси на хранителни вещества и капацитет на активна влага. Мощността на почвите се определя от възможността на всяка почва да осигури ниски, средни и високи лесорастителни свойства на почвата и в малка, средна и висока степен хранителни вещества и влага на горските насаждения, да спомага формирането на ниско, средно и високопродуктивни горски насаждения. Запасите от хранителни вещества определят по-доброто или по-лошо изхранване на дървесните видове. Капацитетът на активна влага на почвите дава най-обща представа за по-доброто или по-лошо осигуряване на дървесните видове с влага по време на вегетационния период.

За отделните почвени типове и подтипове може да се направи следната характеристика:

5.1. Обикновени черноземи

Те заемат площ от 3784.1 ха или 75.7 % от дървопроизводителната площ и са на първо място по разпространение в района на стопанството. От тях са взети 14 почвени профила (№1, 5-15, 18, 19).

Тези почви са с дълбочина на профила от 0 до 90-100 см, мощност на хумусния хоризонт 1-5%, общия азот е над 0.2%, което показва добра запасеност с хранителни вещества.

Почвите имат неутрална до слабо алкална реакция по цялата дълбочина на профила (pH 6.20-8.1).

Върху тези почви растат предимно дъбови, липови, ясенкови и други насаждения. Създадените култури също показват много добро развитие, като само акациевите култури страдат на места от хлороза.

5.2. Алувиални почви

Тези почви са образувани край река Дунав в резултат на дългогодишното отлагане на влачените материали. При тях няма генетични почвени хоризонти. Те заемат площ от 851.1 ха или 17.0 % от дървопроизводителната площ, островите и бреговите земи на река Дунав и са на второ място по разпространение в района на стопанството. От тях са взети 2 почвени профила (№40, 47).

Те са много дълбоки, свежи, влажни до мокри, в зависимост от продължителността на водните заливания, с дълбочина на профила от 0 до 70-80 см, мощност на хумусния хоризонт - 0.30-2%, а общия азот е около 0.1%. Хумусното съдържание и азотното съдържание не са високи, но поради мощния си профил и благоприятния воден режим са много плодородни.

Почвите имат неутрална до слабо алкална реакция по цялата дълбочина на профила (pH 7.90-8.10).

Върху тези почви се срещат преди всичко високопроизводителни клонове тополи и върбови насаждения.

5.3. Блатни наситени почви

Тези почви са образувани край река Дунав при условията на продължителна преовлажненост. Това води до заливането на влаголюбива растителност, която допълнително спомага за ускоряване на заблатяването.

Те заемат площ от 368.9 ха или 7.7 % от дървопроизводителната площ, островите и бреговите земи на река Дунав и са на трето място по разпространение в района на стопанството. От тях са взети 3 почвени профила (№34, 38, 58).

В зависимост от продължителността на водните заливания, дълбочината на профила е от 0 до 25-40 см, мощност на хумусния хоризонт около – 2.5%, общ азот около 0.2%. Тези почви са със средна запасеност с хумус, азот и фосфорни окиси, средно богати на хранителни вещества.

Почвите имат неутрална до слабо алкална реакция по цялата дълбочина на профила (pH 7.23-7.89).

Върху тези почви с успех се развиват преди всичко върбови насаждения.

6. Ерозия

Горските територии в района на стопанство са добре облесени и не се наблюдават масово активни ерозионни процеси, а доколкото ги има, могат да се разглеждат в два аспекта.

Ерозионни процеси по бреговете земи край река Дунав

Стръмните брегове на изток от гр. Свищов до с. Вардим, вследствие на периодичните прииждания на р. Дунав и наличието на подпочвени води, са подложени постоянно на речна ерозия. Високите води размиват и подриват бреговете и предизвикват срутвания. На много места подпочвените води водят до образуването на свлачища не само непосредствено до брега, но и в покрайнините на отводнените блата. Укрепването на крайдунавския бряг е възможно с помощта на специални хидротехнически съоръжения.

Ерозионни процеси по стръмните склонове (оврази)

Въпреки, че в района на горското стопанство много стръмни терени са изключение, поради характера на почвата (силно порьозна лъскава основа) земите са податливи, както на площна, така и на струйчеста и браздова ерозия. Особено благоприятни условия за измиване и отнасяне на почвите създават поройните дъждове. Измиването на горния слой на почвите ясно личи по овразите, които са силно нарязани от равнинна мрежа и на места са оголени до основна скала.

Общо площта подложена на ерозия заема 133.1 ха, или 2.5% от дървопроизводителната площ на стопанството.

Тя се е появила скрито, под формата на площна, повърхностно измиване и отнасяне на плодородните почвени хоризонти. Не се наблюдава дълбочинна ерозия, при което отпада нуждата от строеж на противоерозионни съоръжения.

Таблица № 9
Разпределение на общата площ по видове гори и степени на ерозия

Групи гори	без ерозия	I	II	III	IV	V	всичко	
		х	е	к	т	а	р	и
иглолистни	89.0	–	9.3	–	–	–	–	98.3
широкол. високостъбл.	539.9	–	3.1	–	–	–	–	543.0
превръщане	291.6	0.1	–	–	–	–	–	291.7
нискостъблени	2892.9	7.7	18.3	–	–	–	–	2918.9
тополови	1069.0	–	–	–	–	–	–	1069.0
голи площи	372.5	–	–	–	–	–	–	372.5
всичко	5254.9	7.8	30.7	–	–	–	–	5293.4
проценти	99.3	0.1	0.6	–	–	–	–	100.0

Поради създаването на редица култури, както и поради намаляването на пашата и голите сечи в застрашените райони, ерозията е в ход на много малко места.

Таблица № 10
Разпределение на общата площ по видове гори и видове ерозия

Групи гори	без ерозия	площна	струй- честа	браз- дова	равинна	дълбо- чинна	всичко	
		х	е	к	т	а	р	и
иглолистни	89.0	9.3	–	–	–	–	–	98.3
широкол. високостъбл.	539.9	3.1	–	–	–	–	–	543.0
превръщане	291.6	0.1	–	–	–	–	–	291.7
нискостъблени	2892.9	26.0	–	–	–	–	–	2918.9
тополови	1069.0	–	–	–	–	–	–	1069.0
голи площи	372.5	–	–	–	–	–	–	372.5
всичко	5254.9	38.5	–	–	–	–	–	5293.4
проценти	99.3	0.7	–	–	–	–	–	100.0

Процентното разпределение на ерозионните процеси не надхвърля 0.7%, или 38.5ха от площта на стопанството. В по-голямата си част са съсредоточени в нискостъблените и иглолистни гори.

Една от задачите на проектираните мероприятия в този горско стопански план ще е свързана с намаляване на ерозионните процеси и свеждането им до минимум. Това ще се постигне, благодарение на предвидените залесявания на ерозирани месторастения с действаща ерозия.

7. Растителност

Площта на ТП „ДГС Свищов“ попада в Мизийска горскорастителна област (М), подобласт Северна България (СБ). Съобразно надморската височина на стопанството (от 1 до 250 м н.в.), територията му заема един пояс и два подпояса от него, а именно:

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.м.)

- М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.);

Обликът на естествената растителност тук се дава от бялата върба. Тя се среща по бреговете и островите в най-ниските заливни части на река Дунав. Насажденията от бяла върба се срещат чисти в по-голямата си част, но на места в състава и влизат издънкови тополи, бряст или ясен и по-рядко клонове тополи. Производителността им е от III бонитет. Единично в този подпояс се срещат естествени насаждения от бяла или черна тополя, които са престарели и в лошо санитарно състояние. Характерни за тази район са естествените семенни насаждения от вардимски дъб. На остров Голям Вардим се намират семенните бази от този дървесен вид. Под склопа на насажденията са се настанили аморфа и къпина, като на места покритието им достига 100%.

В тази част на горското стопанство най-осезаемо се чувства човешката намеса, като нископродуктивните естествени тополи и върби покрай бреговете на река Дунав и по островите сега са заменени със селектирани високобонитетни тополи. Основните клонове тополи, с които е залесявано са: I-214, Aggathe, MC, I45/51, MNDV и други. Тополовите култури са залесявани в схеми: 4x4 м, 5x3 м, 5x4 м, 5x5 м. Производителността им е много добра - от I до III бонитет. Освен от тополи са създадени и някои опитни култури от вардимски дъб, бяла върба, елша и акация.

- М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400 м н. в.);

Естествена растителност в този пояс се намира твърде рядко, поради факта, че в района са преобладавали обработваемите земи. Най-високопроизводителни са липите. Сребролистната липа се среща предимно в чисти насаждения и по-рядко смесена с бряст, ясен, акация и дъбове. Отличава се с добра производителност – II-III бонитет. Повсеместно в горското стопанство е разпространен бряста, който рядко образува самостоятелни насаждения, но с по 1-2 десети или единично участва почти навсякъде. Насажденията от бряст са предимно млади, защото застаряващите брястове масово страдат от трахеомикоза. Дъбовите насаждения са се настанили предимно на стръмните западни склонове и повечето са слабопродуктивни, засегнати от суховършия в една или друга степен. Срещат се главно като смесени насаждения от космат дъб, цер, летен дъб с мъждрян, липи, ясени и единично дива круша, черница, орех, мекиш и други. Под склопа на голяма част от естествените насаждения се е образувал гъст подлес от глог, бяз, дрян, смрадлика, леска и други.

Най-голям дял от залесената площ на стопанството в подпояса се пада на акацията. В резултат на залесителната дейност, върху голяма част от обработваемите земи са създадени акациевы култури. Тук е мястото да споменем и издънковите насаждения от акация, които са се получили в следствие издънковото им стопанисване. Общо акацията като дървесен вид заема 53,2 % от залесената площ на горското стопанство. Производителността на акациевите насаждения и култури е твърде разнообразна от I до V бонитет, което се дължи на това, че се срещат на различни по богатство месторастения, с различна степен на овлажняване, тип и дълбочина на почвите, както и на факта, че много от тях страдат от суховършия и от хлороза. Често в по-изредените акациевы насаждения с 1-2 десети се е настанил бряст или се е формирал подлес от глог, шипка, драка, бяз, смрадлика и други. Наред с акациевите култури са залесявани и култури от гледичия, софора, чиито растеж и състояние са много сходни с тези на акациевите.

В този подпояс се намират и създадените култури от сребролистна липа, червен дъб, американски и планински ясен, явор и други. Техният растеж и състояние са добри – производителност около II-III бонитет. Създадени са и култури от орех, като около половината от тях са залесявани в градински тип схеми – 8x8 м или 10x10 м с цел производство на плодове. Останалата част е в гъсти схеми 2x2 м, 2x3 м и т.н., с производителност от I до IV бонитет. Сравнително малко за този район е участието на иглолистните култури – 152.8 ха. Те са залесявани в повечето случаи на по-бедни и сухи месторастения, но иглолистни видове се срещат и в състава на културите залесени на свежи, средно-богати и богати месторастения. Представени са главно от черен бор и единично на места от бял бор.

Общо за стопанството може да се каже, че иглолистните насаждения са с вторичен произход. Видовият състав на дървостойите е изменен с цел получаване на по-ценна дървесина и по-пълно използване на почвеното плодородие на отделните горски месторастения. Това следва да даде отражение

при избора на оптимален бъдещ състав, а от там и на насоките на стопанисване и избора на дървесни видове за залесяване.

8. Типове месторастения

Горските типове месторастения са определени на базата на относителната еднородност на климатичните, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва, а в отделни случаи и на базата на самия тип почва. В стопанството са определени и картирани 11 типа месторастения. Едно от тях е на ерозиран терен.

Разпределението на дървопроизводителната площ по типове месторастения е дадено в таблица №11.

Таблица No 11
Разпределение на дървопроизводителната
по типове месторастения

Тип месторастение		Код	Дървопроизв. площ		Залесена площ		запас на осн.н.	
Означение			ха	%	ха	%	куб.м	%
M-I-1	CD-4	1	93.0	1.9	93.0	1.9	16000	4.1
M-I-1	C-3	2	117.8	2.3	115.5	2.3	14805	3.8
M-I-1	D-2, 3	3	747.6	14.9	733.3	14.8	131430	33.8
M-I-1	D-2	5	257.9	5.1	234.6	4.8	23015	5.9
M-I-2	D-2, 3	11	113.3	2.3	100.7	2.0	6250	1.6
M-I-2	D-2	12	734.6	14.7	734.6	14.8	41255	10.6
M-I-2	D-1	13	464.6	9.3	462.3	9.3	20200	5.2
M-I-2	CD-2	14	1971.1	39.4	1971.1	39.8	110560	28.4
M-I-2	C-1	15	345.9	6.9	345.6	7.0	19095	4.9
M-I-2	B-1	138	47.5	0.9	47.5	1.0	1705	0.4
МТЮ-1	B-1, 12, 2	131	114.5	2.3	114.5	2.3	4900	1.3
всичко			5007.8	100.0	4952.7	100.0	389215	100.0

8.1. Кратка характеристика на типовете месторастения

Горските типове месторастения са определени съгласно „Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” от 2011 година.

Цялата територия ТП „ДГС Свищов” попада в Мизийска горскорастителна област (М), подобласт Северна България (СБ). Определени са 11 типа месторастения, от които четири са в подпояса на заливните и крайречните гори, шест са в подпояса на равнинно-хълмисти дъбови гори, а един е в група на сухи до свежи месторастения, слабо или средно ерозиран гори.

А. М-I-1 Подпояс на заливните и крайречни гори /0-600 м н.в./

- Заливно, много влажно на алувиална и блатна (наситена) почва СД4(1)

Това месторастение заема малка площ – 93.0 ха, което е 1.9% от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Разпространено е по островите на река Дунав и по бреговете в близост до водата, в зоната на продължителните заливания. Формирало се е на алувиална и блатна (наситена) почви, които са много дълбоки, слабо каменливи, много влажни до мокри, средно песъчливо-глинести, добре запасени с хумус и общ азот, неутрални до слабо алкални. Данните са от почвен профил №1.

Тук се срещат предимно естествени върби, смесени с бяла и черна тополя, бряст, американски ясен, ясенолистен явор. Повсеместно се среща аморфата, достигайки до 80% покритие. Оптимален бъдещ състав се предвижда да бъде запазен с цел отглеждането на клонове върби с производителност I бонитет.

- Заливно, влажно на блатна (наситена) почва Сз(2)

Площта на това месторастение е 117.8 ха, което е 2.3% от дървопроизводителната площ. Разпространено е заедно с предишното месторастение, но положението му спрямо средното ниво на р.Дунав е +1-2 метра и от там продължителността на заливанията е по-малка. Тези почви са средно песъчливо-глинести, слабо алкални, средно богати на хумус и общ азот, средно дълбоки, слабо каменливи, влажни. Данните са от почвени профили №2 и 17. Разпространени са предимно естествени насаждения от бяла върба, бяла тополя, черна тополя, бряст и американски ясен, както и култури от тополя. Оптимален бъдещ състав се предвижда да бъде от клоновете тополи, а покрай брега ще се създават ивици от клонове върби.

- Заливно, свежо до влажно на алувиална (наситена) почва Д2,з(3)

Заливното типично тополово месторастение заема 747.6 ха, или 14.9% от дървопроизводителната площ. Среща се по поречието на р.Дунав и островите, като положението му спрямо средното ниво на реката е +2-3 метра. Почвите, върху които се е формирало са алувиални. Това са богати, дълбоки и много

дълбоки, слабо каменливи, песъчливо-глинести, средно запасени с хранителни вещества, свежи до влажни (почвен профил №16).

Основните култури, които се срещат на това месторастение са от клон И-214 и МС, с производителност I до III бонитет. Амorfата се е настанила трайно под склопа и покритието е от 50 до 80%. Оптималният бъдещ състав се предвижда да бъде от основните клонове тополи и най-вече И214 и Aggathe, които са доказани в практиката като най-устойчиви и производителни.

- Отводнено, свежо, без заливане, блатна почва (отводнени бивши блата) – Д₂(5)

Това месторастение има площ 257.9 ха или 5.1 % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Разпространено е западно от гр. Свищов и източно от с. Вардим край река Дунав, зад дигата и заема площи от бивши блата с дълбочина на подпочвените води 2-3м. Данните са от почвен профил №4. Формирало се е на ливадно-блатна почва, които са богати, дълбоки, слабо каменливи, тежко песъчливо-глинести.

На това месторастение са създадени повечето опитни култури на станцията по бързорастящи горско-дървесни видове гр. Свищов. Това са чисти култури от клонове тополи и смесени култури от наши видове тополи. Освен тополови тук са създадени още върбови, елшови, и култури от вардимски дъб. Почвените условия върху отводнените блата са благоприятни за култивирането на високопродуктивни клонове тополи. Културите от вардимски дъб и клоновете върби ще се запазят. Очакваемата производителност е I – II бонитет.

Б. - М-1-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400 м н. в.);

- Долинно, богато, свежо до влажно на обикновен чернозем – Д_{2,3}(11)

Това месторастение заема площ 113.3 ха или 2.3% от дървопроизводителната площ и е разпространено в паяните. Формирано е върху обикновен чернозем. Данните са от почвени профили №7; 9; 11.

Почвите са много добре овлажнени, средно песъчливо-глинести, много дълбоки, слабо каменливи, което ги определя като богати.

Естествената растителност се формира от смесени насаждения от орех, американски ясен, айлант, полски бряст, както и от култури от акация, орех, явор и тополи. Тъй като месторастенето е нетипично за тополя, в бъдеще съществуващите тополови култури ще бъдат подменени с други дървесни видове.

- Равнинно, богато, свежо на обикновен чернозем Д₂(12)

Това е едно от ценните месторастения в горкостопанско отношение и заема 734.6 ха или 14.7% от дървопроизводителната площ. Среща се на полегати склонове със сенчесто изложение и равнини върху обикновен чернозем. Почвите са богати и дълбоки. Характеризира се с почвени профили №14; 18; 19. Данните сочат средна запасеност с хумус и общ азот, но богатството се обуславя, не толкова от количеството на хумуса и общия азот, колкото от мощния почвен профил. Механичният състав е най-често слабо каменлив, средно песъчливо-глинест, а почвената киселинност е неутрална до слабо алкална.

Естествената растителност на това равнинно месторастение е планински ясен, орех, летен дъб, черница, космат дъб, които са с малко участие поради това, че някогашните гори са били изкоренени, за да направят място на обработваемите земи. В следствие са създадени култури главно от акация, червен американски дъб, гледичия, явор, сребролистна липа, вардимски дъб и други. Издънковите насаждения от акация и сребролистна липа са получени вследствие на издънковото стопанисване на тези дървесни видове. Акациевите дървостои са с твърде различна производителност (II – IV бонитет) и на места с влошено санитарно състояние. На много места в състава на акациевите насаждения по естествен път са се внедрили бряст и мъждрян. Тук са създадени и орехови и ясенови култури с добра производителност (I-III бонитет).

Като цяло може да се каже, че в бъдеще сегашния състав на гората няма да се променя значително.

- Равнинно и на склонове, богато, сухо на обикновен чернозем Д₁(13)

Това месторастение заема 464.6 ха или 9.3 % от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Характерни за неговото разпространение са заравнените плата и полегати склонове с южна компонента. Представено е с почвен профил №8 върху обикновен чернозем. Почвата е дълбока до много дълбока, средно каменлива, суха, средно до добре запасена с хумус и общ азот, средно песъчливо-глинеста, неутрална до слабо алкална реакция.

За естествената растителност на това месторастение може да се каже, че е съставена от летен дъб, американски ясен и е също толкова ограничена както и на предходното месторастение. Културите са главно от акация, гледичия, полски ясен, често смесени с черен бор, гледичия, летен дъб, бряст и мъждрян, с по-слаба производителност (III – IV бонитет) поради малкото количество почвена влага. Създадени са и култури от орех и черница.

И на това месторастение до голяма степен ще се запазва сегашния видов състав на дървостоеите, като очакваемата производителност на бъдещите дървостои ще е II – III бонитет.

- Свежо, на склонове, на обикновен чернозем – СД₂(14)

Заема значителна част от дървопроизводителната площ – 1971.1ха, или 39.4%. Среща се на наклонени терени със северна компонента и по-рядко в долната част на склонове с припечно изложение. Данните от почвени профили №5 и 6 показват средна запасеност с хумус и общ азот, но благодарение на мощния хумусно-акумулативен хоризонт се осигуряват необходимите хранителни вещества. Почвите са дълбоки, средно каменливи, свежи, най-често средно пясъчливо-глинести, със средно кисела до слабо алкална реакция на почвения разтвор.

На площите с това месторастение се намират по-голямата част от естествените насаждения в стопанството. Тук са се настанили смесени издънкови насаждения от сребролистна липа, бряст, космат дъб, мъждрян, летен дъб, планински ясен и др. предимно със слаба производителност (IV – V, по изключение II и III бонитет). Върху това месторастение са създадени различни по състав култури. Преобладават акациевите (I – V бонитет), срещат се още чисти или смесени с преобладание на планински или американски ясен (III – IV бонитет), орехови, единични от черен бор смесен с акация и други. В оптималния бъдещ състав се предвижда максимално запазване на видовия състав на естествените насаждения, както и на културите, като само иглолистните ще се заменят предимно с акация. Очакваемата производителност е висока – I и II бонитет.

- Сухо, на склонове, на обикновен чернозем – С₁(15)

Месторастенето заема 345.9 ха, или 6.9% от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Терените са наклонени и стръмни с припечни изложения. Характеризира се с почвени профили №1 и 13, от които се вижда, че са добре запасени с хумус и общ азот. Почвите са средно дълбоки, средно каменливи, леко пясъчливо-глинести, слабо алкални, сухи.

Сегашната растителност от естествен произход включва предимно насаждения със средна до ниска производителност (III – IV бонитет) от бряст, летен дъб, космат дъб, цер, мъждрян, дребнолистна липа. В бъдещият състав се проявява предпочитание към запазване на сегашния състав на смесените насаждения, които са по-сухоустойчиви и добре понасят слабото овлажняване на почвите. Предвидено е да се запазват иглолистните и акациевите култури. Очаква се средна производителност от III бонитет. На това месторастение са създадени повечето черборови култури, които са в добро състояние.

- Сухо, равнинно и на склонове, бедно, на обикновен чернозем – В₁(138)

Месторастенето заема 47.5 ха, или 0.9% от дървопроизводителната площ на горското стопанство. Терените са стръмни, с припечни изложения. Почвите са плитки до средно дълбоки, силно каменливи, леко пясъчливо-глинести, слабо алкални, сухи.

Сегашната растителност е представена е предимно от издънкови насаждения с ниска производителност (V бонитет) от акация, цер, космат дъб, мъждрян, айлант. Оптимален бъдещ състав се предвижда да бъде от видове които са сухоустойчиви и добре понасят слабото овлажняване на почвите.

- Група на сухи до свежи месторастения, слабо или средно ерозирани почви В₁;1,2;2(131)

Тази група заема площ 114.5 ха, което е 2.3% от дървопроизводителната площ на стопанството. Среща се на стръмни терени при различни изложения. Почвите са средно дълбоки, средно каменливи, ерозиран в I-II степен. Бедни са на хумус. При развитието на ерозионните процеси се е получило изнасяне на хранителни вещества предимно от хумусно-акумулативния хоризонт, нарушаване на механичния строеж на почвата, което е причина за лошите лесорастителни свойства на това месторастение (ПП № 10; 12). Наличната растителност е представена от издънкови насаждения (V.бонитет) от акация, бряст, айлант и от култури от черен бор на места смесени с акация, мъждрян и други. Оптималния бъдещ състав предвижда да се запази настоящата растителност до голяма степен, поради особено тежките лесорастителни условия на тези месторастения.

9. Очакван технико-икономически ефект

Съставянето на горскостопански план на типологична основа позволява да се определи оптимален бъдещ състав за всяко насаждение, култура или гола дървопроизводителна площ. Този оптимален бъдещ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност.

В насажденията на много бедни месторастения, защитени местности, природни забележителности и семеипроизводствени насаждения се запазва сегашния състав.

Чрез целевия състав или бъдещото разпределение на площите по дървесни видове и бонитети, се цели да се постигне увеличение на дървесния прираст и съответно на дървесния запас. Съпоставката на сегашния и бъдещ оптимален запас дава представа за ефекта от предвидените мероприятия. Тъй като на практика сравнението на дървесните запаси е невъзможно, се приема за целесъобразно да се използват условни единици – условен общ среден зрелостен прираст.

За тази цел всички сегашни дървесни видове са приведени към 100-годишна възраст и нормална пълнота 1,0 за семенните и съответният турнус за издънкови насаждения. По опитни таблици е изчислен условният общ среден зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за оптималните бъдещи състави на отделните типове месторастения, са направени същите изчисления и е установен общ среден зрелостен прираст, отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на стопанството. Резултатите от тези изчисления и сравнението на размера на условния общ среден зрелостен прираст при сегашния и оптималния бъдещ състав е дадено в таблица № 12.

Таблица № 12
Размер на условния общ среден зрелостен прираст
по дървесни видове и бонитети при сегашния и бъдещ състав на гората

дървесни видове	сегашен състав залесена ха	сегашен състав площ кубм	сегашен състав площ кубм/ха	бъдещ състав залесена ха	бъдещ състав площ кубм	бъдещ състав площ кубм/ха	бъдещ състав дървопр. ха	бъдещ състав кубм	бъдещ състав кубм/ха
Бял бор	2.5	12	4.9	2.5	15	6.2	2.5	15	6.2
Черен бор	99.1	493	5.0	99.1	617	6.2	99.1	617	6.2
Червен дъб	3.1	16	5.3	3.1	21	6.7	3.1	21	6.7
Летен дъб	26.2	131	5.0	26.2	163	6.2	26.2	163	6.2
Благун	1.8	9	4.9	1.8	11	6.1	1.8	11	6.1
Цер	20.2	104	5.2	20.4	96	4.7	20.4	96	4.7
Трепетлика	1.0	7	7.1	1.0	6	6.4	1.0	6	6.4
Явор	2.3	16	6.9	2.3	16	7.0	2.3	16	7.0
Мъждрян	43.0	-	-	43.0	-	-	43.0	-	-
Орех	175.2	-	-	174.8	-	-	174.8	-	-
Акация	2488.8	7786	3.1	2498.3	12679	5.1	2511.6	12748	5.1
Космат дъб	31.7	141	4.5	31.7	142	4.5	31.7	142	4.5
Келяв габър	1.7	-	-	1.5	-	-	1.5	-	-
Айлант	46.3	-	-	46.3	-	-	46.3	-	-
Бял бряст	84.7	578	6.8	84.5	568	6.7	84.5	568	6.7
Полски бряст	418.9	2130	5.1	418.1	1918	4.6	418.1	1918	4.6
Бяла върба	236.6	2563	10.8	229.4	4212	18.4	229.4	4212	18.4
Гледичия	48.9	171	3.5	47.5	284	6.0	47.5	284	6.0
Джанка	49.5	231	4.7	42.1	205	4.9	42.1	205	4.9
Вардимски дъб	30.3	197	6.5	30.3	224	7.4	30.3	224	7.4
Черна елша	0.2	2	8.5	0.2	2	8.5	0.2	2	8.5
Клен	3.2	16	4.9	3.3	18	5.4	3.3	18	5.4
Круша	4.5	17	3.9	4.4	17	3.8	4.4	17	3.8
Дребнолистна липа	2.9	12	4.0	2.9	14	4.8	2.9	14	4.8
Едролистна липа	0.4	2	4.3	0.4	2	4.8	0.4	2	4.8
Сребролистна липа	117.7	629	5.3	117.7	700	5.9	117.7	700	5.9
Люляк	0.3	-	-	0.3	-	-	0.3	-	-
Махалебка	0.5	2	4.5	0.5	3	5.0	0.5	3	5.0
Мекиш	2.9	13	4.5	2.9	14	5.0	2.9	14	5.0
Черен орех	2.0	-	-	2.0	-	-	2.0	-	-
Софора	1.6	10	6.2	2.0	9	4.5	2.0	9	4.5
Черница	11.8	56	4.8	12.0	68	5.6	12.0	68	5.6
Чинар	0.2	1	5.0	0.2	2	7.8	0.2	2	7.8
Шестил	0.2	1	6.4	0.2	1	6.4	0.2	1	6.4
Явор негундо	6.3	29	4.7	6.3	31	4.9	6.3	31	4.9
Американски ясен	76.7	314	4.1	76.7	326	4.2	76.7	326	4.2
Планински ясен	13.1	52	3.9	13.1	57	4.4	13.1	57	4.4
Полски ясен	50.3	188	3.7	50.4	211	4.2	50.4	211	4.2
тп Bachelieri	0.6	6	9.7	0.6	15	24.3	0.6	15	24.3
тп I-214	342.4	6541	19.1	367.3	7820	21.3	390.3	8220	21.1
тп I-45/51	23.8	393	16.5	13.1	318	24.3	13.1	318	24.3
тп I-455	0.6	15	24.3	0.6	15	24.3	0.6	15	24.3
тп Regenerata	49.8	545	10.9	40.2	775	19.3	40.2	775	19.3
тп Agathe	31.7	642	20.3	19.8	409	20.7	19.8	409	20.7
тп Bianco Lomelina	11.5	279	24.3	88.6	1725	19.5	105.5	2004	19.0
тп CB-7	5.8	132	22.7	-	-	-	-	-	-
тп Mellene Carlo	39.4	796	20.2	33.2	749	22.6	33.2	749	22.6
тп R-16 Robusta	0.7	12	16.5	0.7	17	24.3	0.7	17	24.3
тп Vernirubens	48.6	1005	20.7	35.9	808	22.5	35.9	808	22.5
тп Weltheime	46.8	929	19.9	0.6	15	24.3	0.6	15	24.3
Бяла топола	47.3	518	11.0	41.1	764	18.6	41.1	764	18.6
Сива топола	3.8	41	10.9	3.8	63	16.5	3.8	63	16.5
Черна топола	24.8	296	11.9	32.9	569	17.3	32.9	569	17.3
Киселица	0.2	1	4.5	0.2	1	5.0	0.2	1	5.0
тп Pannonia	48.6	359	7.4	43.2	331	7.7	45.1	346	7.7
Кайсия	0.1	-	4.9	0.1	1	6.2	0.1	1	6.2
тп NNDv	68.5	553	8.1	90.8	761	8.4	90.8	761	8.4
тп B2	25.3	187	7.4	14.8	129	8.7	14.8	129	8.7
всичко	4952.7	29181	5.9	4952.7	37936	7.7	5007.8	38698	7.0

Отношението между прираста на бъдещия и сегашния състав на насажденията дава числена представа за лесовъдския ефект при достигане на оптималния бъдещ състав.

37936

----- x 100 = 130.0%

29181

Сегашният условен общ среден зрелостен прираст е 29181куб.м, а за оптималния бъдещ състав – 37 936 куб.м, или увеличаване на прираста с 30.0 % при залесената площ.

38698

----- x 100 = 132.6%

29181

Като се вземе предвид и очакваното увеличение на условния общ среден зрелостен прираст от залесяването на голите дървопроизводителни площи до 38 698 куб.м, то тогава ще имаме общо увеличение с 32.6%.

От таблицата се вижда, че в резултат на предвидените мероприятия, свързани с оптимизирането на бъдещия състав, се очаква да настъпят малки промени в площите по дървесни видове при сегашния и бъдещия състав на дървостойките, тъй като при определянето на оптималния бъдещ състав целта е била да се съхрани в най-голяма степен автохтонната растителност.

При сегашния състав иглолистните дървесни видове заемат 2.1% от залесената площ, а се предвижда в бъдеще тяхното участие да се запази.

От широколистните дървесни видове слабо ще се увеличи участието на акацията с 9.3ха (0.4%). Другите широколистни видове са без значително изменение по отношение на площта. Това не се отнася за тополовите култури, те увеличават своята площ.

След провеждане на предвидените лесовъдски мероприятия, бъдещият състав на насажденията ще бъде по-устойчив биологически, с по-висока продуктивност и по-добри защитни и рекреационно - украсни функции.

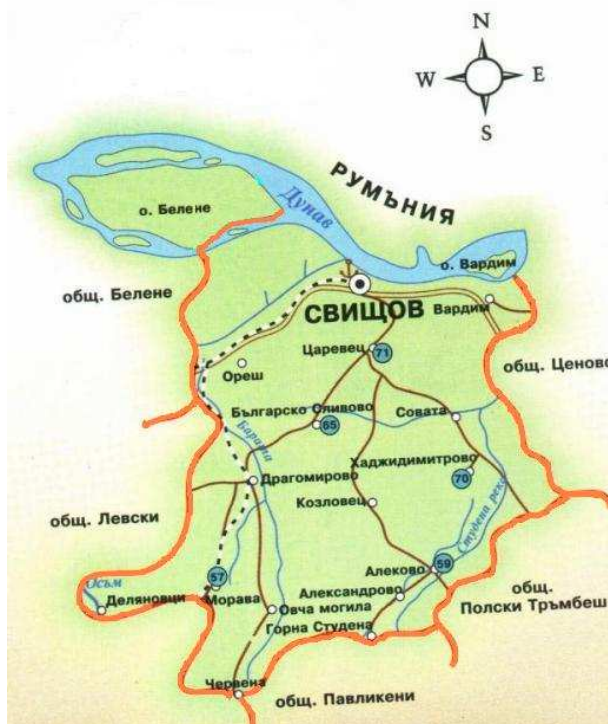
ГЛАВА II

Икономически условия

1. Роля и значение на горите в района на действие на ТП „ДГС Свищов“ за икономиката на община Свищов

1.1 Местоположение

Община Свищов заема най-северната част на Великотърновска област с площ от 625.321 км². На изток граничи с община Ценово (Русенска област), на югоизток с общините Полски Тръмбеш и Павликени (Велико Търновска област), на югозапад с община Левски (Плевенска област) и на запад с община Белене (Плевенска област). В северната посока общината граничи с река Дунав, като тук се намира и най-южната точка на реката.

По размер на територията община Свищов е третата по големина сред десетте общини в областта и трета по брой на населението след общините Велико Търново и Горна Оряховица. Центърът ѝ град Свищов се намира на брега на р. Дунав. Останалите населени места в общината са 15 села: Александрово, Алеково, Българско Сливово, Вардим, Горна Студена, Деляновци, Драгомирово, Козловец, Морава, Овча Могила, Ореш, Совата, Хаджи Димитрово, Царевец, Червена.

Свищов е един от големите дунавски градове на България и се намира на около 230 км от София, на 70 км от Русе, на 75 км североизточно от Плевен, на 27 км източно то Белене и на 52 км източно от Никопол.

Релефът на община Свищов има слабо хълмист и преди всичко равнинен характер. Между Дунавския бряг и "първия праг" на Дунавската равнина се простира обширна тераса, която образува Свищовско-Беленската и Вардимската низини. На юг от Дунавския бряг релефът е слабо хълмист, а на места и платовиден. Това спомага за развитието на селскостопанска дейност.

Средната надморска височина на общината е 150 м. Характерна особеност е ниския дял на горските територии – 4.6 % от общата площ.

1.2. Демографска характеристика и тенденции

Административният център на общината е град Свищов.

По данни от НСИ (НСИ, 2012), населението на общината възлиза на общо 41377 души, от които 29373 са жители на общинския център, гр. Свищов, а в петнадесете села обитават общо 12004 човека. По-големи села са Ореш (1629 ч.), Овча Могила (1466 ч.), Българско Сливово (1257 ч.), Козловец (1248 ч.), Царевец (1142 ч.), Морава (1003 ч.), Вардим (1000 ч.), средни по население са селата Хаджидимитрово (720 ч.), Драгомирово (671 ч.), Алеково (586 ч.) Горна Студена (433 ч.) и Червена (361 ч.), а най-малки са Александрово (210 ч.), Деляновци (141 ч.) и Совата (137 ч.).

Таблица 13
Основни показатели по Административни райони и общини
за 2020 г. (Източник: НСИ)

Статистически зони, статистически райони, области и общини	Площ (кв. км.)	Население (бр.)	Гъстота на населението (човека/км ²)	Населени места (бр.)	Градове (бр.)	Села (бр.)
България	111 001.90	7 248 424,07	65.3	5 268	257	5 011
Северен централен район	14 974	835 549.2	55.8	989	39	950
В. Търновска област	4 461.6	88 278	19.7	336	14	324
Община Свищов	625.5	41 377	68.3	16	1	15

Средната гъстота на населението е 68.33 ч./кв.км. Като броят на населението спрямо 2007 г. (49 114 ч.) е намаляло с 7 767 ч. или с 15.8%. Тенденцията е към намаляване броя на населението във всички населени места, като по-сериозно е за малките населени места в общината.

По населени места, броят на населението е разпределено неравномерно. От цялото население на общината към 2011 г. в общинския център е съсредоточено 70.98% от населението, а в село Совата едва 0.33%. Това създава проблем във възможностите за пълноценното усвояване на потенциалите на територията, за нормалното функциониране на обекти за първично обслужване на населението и др.

Измененията в броя на населението на общината са свързани с неговата възрастова структура. Процесът на остаряване на населението в общината е по-сериозен от този в областта и в страната.

Относителният дял на децата до 14 години, според данните от 2012 г., е по-малък от дела на населението на 65 и повече навършени години, като съотношението е 70.0%: 20.0%. Средно за страната съотношението е 61.7%: 23.71%, а в областта е 61.15%: 25.84%.

За периода 2007-2012 г. се наблюдава промяна във всички възрастови групи на населението като най-голяма е тя при групата от 15 до 29 г., където броят население намалява с 29.7%. Чувствително е намалението и във възрастовите групи от 30 до 64 г. (11.8%) и от 0 до 14 г. (9.3%).

Специфичните възрастови групи са демографски фактор, отчитан основно при оразмеряване на потребностите от инфраструктура на образованието.

Налице е намаляване на дела на населението в под трудоспособна възраст. Това поставя проблем за естественото възпроизводство през следващите години, както и нормалното функциониране на училищата и на детските градини в някои от селата.

2. История

Град Свищов се намира на брега на река Дунав. Градът е наследник на римския (а по-късно и ранновизантийския) кастел Нове (I век) - важен стратегически център-пристанище. Крепостта Нове (*Novae*) е построена през 48г. Намира на 3км от град Свищов в източна посока. Построен е при пристигането на VIII Августов легион за да оформи отбранителен пръстен по река Дунав. През 69 – 70г. Легионът бива заменен от елитен легион на император Веспасиан.

През средновековието се нарича Стъклен, а в картата на Фра Мауро от 1459 г. е отбелязан с името Систово, което е транскрипция на днешното (Свищов идва от “свещ”). В първите векове на турското владичество тук е имало няколко колиби, които нощно време осветявали с огньове пътя на лодки и гемии. Постепенно около тях се оформя и бъдещият град Свищов.

През XIX век градът достига завидно развитие, въпреки пълното му опустошение по време на Руско-турската война от 1810 г. В 1865 г. д-р Иван Богоров описва Свищов като “най-търговското място” от нашите градове. От тук за Европа е минавал износът на цяла Северна България, Тракия и Македония. През 1869 г. в града е имало 957 магазина и 720 складове. Известният пътешественик от XIX век Феликс Каниц пише: “Отдавна Свищов има реноме на европейски град с европейски пазар.” В периода 1850-1860 г. в Свищовското пристанище има около 150 дунавски гемии с водоизместимост 120 000 тона, част от които са притежание на свищовски търговци. През 1867 г. се създава “Дунавско вапорно дружество” с главен акционер свищовският търговец Никола Станчов. Дружеството закупува австро-унгарския параход “Начало” и три шлепа за зърнени храни. Материалното благосъстояние на града се отразява и на културния му живот. Хр. Павлович открива ново словенобългарско училище и девическо училище през 1841 г. През 1856 г. в Свищов е открито едно от първите в България читалища с музей, първата в България търговска гимназия (1884), днес Икономически техникум и др. Тук работят видните

възрожденски дейци Николай Павлович, Емануил Васкидович, Христати Павлович и много други. Строят се училища, църкви, хубави къщи.

На 26 и 27 юни 1877 г. в местността Текирдере (на 4 км източно от Свищов) на брега на Дунав дебаркират основните сили на руската армия и започва Освободителната руско-турска война. Въпреки че турците не са очаквали форсирането на Дунав от главните руски части да стане именно тук, те оказват ожесточена съпротива и 814 руски войници и офицери загиват още в първия бой за българската свобода.

След Освобождението градът губи първостепенното си значение, но остава важен икономически, културен и туристически център. От 1936 г. Свищов е академичен град с откриването на Висшия финансово-икономически институт "Димитър Ценов" (на името на виден български дарител).

Свищов е родно място на Драган Цанков, Григор Начевич, Николай Павлович, Димитър Ценов, Александър Божинов, Цветан Радославов (авторът на песента, послужила за основа на българския национален химн "Мила Родино") и на големия български писател - хуморист, демократ и създател на организираното туристическо движение у нас - Алеко Константинов.

В чест на освобождението, всяка година в местността паметниците се организира преплуване на река Дунав, на което млади и стари плуват от румънския до българския бряг като символизират преминаването на руската армия в онова време.

По известни личности свързани с града са : Неофит Бозвели (1785 — 1848) – духовник и просветен деец; Стоян Александров (р. 1949) - финансист и политик, Тодор Владигеров (1898-1967) - политикономист, преподава в Стопанската академия през 1938-1944; Петър Дънов (1864-1944) - философ, завършва американско методистко училище през 1886; Ламар (1898-1974) - поет, завършва Търговската гимназия през 1916; Николай Лилиев (1885-1960) - поет, завършва Търговската гимназия през 1903

Лазар Паяков (1860-1910) - икономист и политик, преподава в Търговската гимназия през 1887-1895; Николай Стайчев - генерал от Българската армия; Владимир Димитров - Майстора (1882-1960) - световноизвестен български художник, преподавал в Търговската гимназия; Георги Данаилов (р. 1936) - български писател, потомък на известен свищовски род, преподава в Свищов.

3. Образование

Община Свищов разполага с много добра училищна мрежа, съобразена с оптималната потребност. Структурата на образователната система в община Свищов е относително добра, имайки предвид съвременните изисквания за качествено образование, както и динамичните миграционни и демографски промени.

От населението на общината с висше образование към 2011 г. са 6818 ч., а със средно – 21202. Като неграмотни са се определили само 182 лица. Образователната структура на населението дава отражение и върху образователната структура на заетите лица в общината. Очертаващ се проблем е задържането на млади хора с по-високо образователно равнище в общината, поради трудности с осигуряване на трудовата им заетост.

В град Свищов се намира Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, която е водеща образователно-научна и културна институция в Република България. Включва четири факултета, 20 катедри, научно-изследователски центрове, Колеж по икономика и управление, Институт за научни изследвания, Академична библиотека, офиси, обслужващи звена, студентски кампус.

Образователната инфраструктура - община Свищов разполага с добре изградена образователна инфраструктура, осигуряваща възможност за отглеждане, възпитание и подготовка на малките деца до постъпването им в I клас, за качествено образование в различните етапи – начален, основен и гимназиален. В гр. Свищов функционират 4 общински училища, 3 от които средни и 1 основно, както и 3 държавни професионални училища. В малките населени места в община Свищов работят пет основни училища. Пет от общинските училища са средишни. В тях се обучават ученици от община Свищов и от съседните общини.

Съобразявайки се с условията на икономическа рецесия, обедняване на населението, демографските проблеми, общинското ръководство подпомага филиали на детски градини в малки населени места, където броят на децата е около 10-12.

През учебната 2013/ 2014 г. в община Свищов работят 9 общински училища, три професионални гимназии и 9 детски градини, от които 4 са с филиали в малките населени места. Запазва се тенденцията от последните 20 години към намаляване на броя на децата и учениците.

Все повече преобладава мнението за необходимост от предефиниране на целите на училищното образование и предучилищно възпитание и подготовка, с оглед новите изисквания на динамичната

глобална икономика и предизвикателствата на висококонкурентния пазар на труда в рамките на Европейския съюз.

В съвременните условия образованието изисква съществени разходи, а динамиката на въвеждане на нови технологии налага непрекъснато повишаване на квалификацията. Създаването на социален капитал, изразен в знания и умения, е от жизнено значение за конкурентоспособността на местната икономиката. Особено като се има предвид, че в дългосрочен аспект процесите на индустриализация и техническо развитие ще изискват по-висока образованост на населението.

Всичко това води до необходимостта от провеждане на мерки за стимулиране на образователната активност и то в областта на ключови направления като чуждоезиково обучение, професионално обучение и обучение в компютърна грамотност и ползване на постиженията на информационните и комуникационни технологии. Целта на мерките ще бъде да осигурят основа за икономически растеж, основан на използването на човешкият потенциал.

4. Икономика и инфраструктура

4.1. Икономика

Общинската икономика се характеризира с разнообразие на стопанските браншове. Според типа, тя се определя като икономика от промишлено-аграрен тип, тъй като по обем преобладава промишленото производство, но се наблюдава чувствителен ръст на производството в "Селско, горското и рибно стопанство". Относно концентрацията на икономиката може да се каже, че тя не е налице в същински тип, а е налице географска концентрация само на някои видови производства от преработващата и добивната промишленост. Тук се имат предвид монополните позиции на "Свилоса" АД (в областта на производството на блокова и листова целулоза, изкуствена коприна), на ЗСКИ - производство на ж.п. траверси и ел. стълбове, донякъде добивът на инертни материали на драгажна фирма и някои други. При земеделските продукти специализация се проявява при производството на зърнени храни (пшеница, слънчоглед, грах), грозде и др.

Свищовската община развива смесен тип икономика, като главният предмет на дейност на фирмите са производство, търговия, услуги и доставка на хранителни продукти. Химическата и хранителната промишленост заемат значителен дял от общинската икономика. Комбинацията на наличните материална база, квалифицирана работна ръка, традиции в производството на някои продукти и плодородна земя са предпоставки за развитието на местната икономика.

Броят на предприятията в община Свищов остава почти без промяна като се наблюдава леко намаляване за периода 2008 – 2012 г. Намалението се дължи на закриване на предприятия, най-засегнати от икономическата и финансова криза от секторите „строителство“, „операции с недвижими имоти“, „професионални дейности и научни изследвания“, „преработваща промишленост“, „култура, спорт и развлечения“. Наблюдава се тенденция на стабилно увеличаване на броя на предприятията, заети в сектор "селско, горско и рибно стопанство", които за периода 2008-2012 г. са увеличили два пъти броят си.

Микро и малките фирми развиват дейност в секторите на земеделието и услугите (ремонт на автомобили и мотоциклети, търговията и строителството).

Заетите в преработващата промишленост са 25% от всички наети по трудово и служебно правоотношение, според данните от НСИ, което води до добра балансираност между различните сектори на икономиката с преобладаващо значение на трите основни сектора – **промишленост, селско стопанство и търговия**. Секторите „селско, горско и рибно стопанство“, „търговия“ и „образование“ са на второ място с по 14% относителен дял на заетите. Делът на заетите в сектора на „административни и спомагателни дейности“ е едва 7%. Това е предпоставка за провеждане на една активна политика за стимулиране на производството.

Селско стопанство и горско стопанство В баланса на територията на общината, земеделските земи са 76984.359 хил. дка. От тях 80.92% се падат на стопанисваната земя, което показва, че тя се използва ефективно. От общия размер на стопанисваната земя 65.7% се падат на нивите, около 19.9% на трайните насаждения, 14.3% от земеделските земи са мери и пасища, които се използват за развитието на пасищното животновъдство.

Ресурсно обезпечаване. Общинската икономика, особено фирмите от преработвателния сектор, задоволява производствените си потребности основно с местни суровини и материали. Тук те могат да намерят почти всички суровини за хранително-вкусовата индустрия, която доминира в общината. От външни източници икономиката в по-голяма степен е зависима по отношение на енергоносители, някои строителни материали (цимент, тухли, дървен материал), горива и др. Следва да се отбележи, че дефицит на суровини, материали и полуфабрикати не се наблюдава.

Финансов сектор

Финансовият сектор има традиции и запомнящо се присъствие в икономиката на Община Свищов. Свой клонове в Свищов имат почти всички големи български банкови и застрахователни институции.

Голяма част от тях са собственост на външни инвеститори, което е основа за силна конкуренция в сектора и за големия избор на финансови услуги за потребителите – граждани и фирми. Наличието на широко представителство във финансовия сектор е доказателство за високата оценка на потенциала на местната икономика от страна на финансовите институции.

Поддържането на горския фонд в добро състояние и опазването му от пожари и незаконна сеч са важни задачи пред държавното горско стопанство – Свищов и общината. Доброто състояние на горския фонд, поддържането на туристическата инфраструктура и отглеждането на дивеч на територията на горското стопанство са необходимо условие за засилено развитие на някои видове алтернативен туризъм в община Свищов.

Географското положение и климатът на община Свищов са благоприятни за развитието на **туризма**. В общината са концентрирани значителни природни и антропогенни ресурси, на основата на които да се развиват различни видове туризъм.

Хотелиерството и ресторантьорството е важен отрасъл на местната икономика. Повечето от икономическите показатели за сектора бележат тенденция към нарастване - средногодишните темпове на прираст са положителни. Относителните дялове на икономическите показатели показват, че на този етап секторът е важен, но не е структуроопределящ за икономическото развитие на общината, но с оглед развитието на туризма в общината, неговата роля ще нараства.

Развитието на туризма ще допринесе за разкриване на нови работни места и за намаляване на безработицата в община Свищов. Наличието на природни и културни забележителности, археологически обекти, туристическа инфраструктура и др. са предпоставка за нарастване на интереса към общината, като възможност за приятен и ползотворен отдих, съчетал природните дадености и богатото културно-историческо наследство.

4.2. Транспортна инфраструктура

В община Свищов най-голяма е дължината на пътищата от трети клас (112 км), които заемат и 59 % от всички пътища в област Велико Търново. Тази структура показва изоставането на общината и респ. областта в по отношение на развитие на пътната инфраструктура. Средната плътност на пътната мрежа в България е 17.6 км/100 кв. км. За община Свищов този показател е 27 км/100 кв. км, но както е посочено те са от най-нисък клас.

Един от основните приоритети при решаване на проблемите на строителството и благоустройството са комуникациите в рамките на населените места, както и междуселищните връзки. Затова подобряването на пътните връзки на град Свищов и общината в трите основни направления – В. Търново, Плевен, Русе е приоритет с висока степен.

Железопътен транспорт

Развитието на транспортната инфраструктура на жп транспорт в Северен централен район за планиране, част от който е и община Свищов, се доближава до средната стойност за районите на планиране. По осигуреност с жп линии област В. Търново има почти 2 пъти повече жп линии, което се определя от наличието на голям жп възел в Горна Оряховица и две отклонения от главни жп линии: Левски – Свищов и Горна Оряховица – Елена. Железопътният транспорт следва общата тенденция на стагнация, финансови и структурни проблеми, характерни за системата на БДЖ в цялата страна.

Поради функциониращата икономика в община Свищов, товарните превози запазват своето значение за транспорта на региона. Железопътната линия, започваща от гара Ореш и достигаща до гр.Белене е нефункционираща по отношение на пътническите превози и със спорадични товарни композиции.

Автобусен транспорт

Градът поддържа връзка с други градове в страната с 31 автобусни линии, което гарантира много добри транспортни връзки. Поради незадоволителното състояние на пътната мрежа се ограничава скоростите на движение на пътническия транспорт. Счита се, че след приключване на строителството на автомагистрала „Хемус“ разстоянието от нея до Свищов ще бъде 56 км, което ще подобри възможностите на града и пристанището като транзитни пунктове за превоз на товари и пътници.

Речен транспорт

Свищов заема важно място като пристанище по река Дунав. Той е разположен на 43° 37' северна ширина и е най-южната точка, през която преминава река Дунав. Още от древността той се е разглеждал като едно от ключовите пристанища по реката и превозите на юг и север от реката. Пример за това е римския град Нове.

Международно пристанище Свищов е разположено на 7-ми Паневропейски транспортен коридор (Рейн-Майн-Дунав).

При общо намаление на обработените товари с 6 % през 2011 г. в българските пристанища на р. Дунав, в пристанище Свищов се наблюдава най-голямото увеличение на обработените товари – 38 %. От друга страна се наблюдава преразпределение на пазара на обработените товари, който се изтегля към пристанищата, разположени на запад.

От анализа на трафика от товари, пътници и транспортни средства, както и на товарооборота на пристанище Свищов може да се направи извода за интензифициране на превозите през града. С откриването на ферибота Свищов – Зимнич превозите започват да се увеличават, но може би с не толкова голям темп. Формира се нов пункт на предлагане на транспортни услуги от комбиниран характер с използване на три вида транспорт и в комбинация с ферибот. Това прави града и общината, както и община Зимнич, твърде привлекателни за инвеститори от различен тип, както и за клиенти на транспортни услуги.

5. Културно-исторически забележителности, биоразнообразие и защитени територии

5.1 Културно исторически забележителности

На територията на община Свищов се намират уникални културно-исторически обекти. Сред тях е : Първото българско народно читалище "Еленка и Кирил Д. Аврамови 1856", Първи български хор "Янко Мустаков", Държавна градска библиотека, Художествената галерия "Николай Павлович", Студентския дом на културата, историческите музеи. Родната къща на бележития български писател, хуморист и фейлетонист Алеко Константинов. Средновековна крепост "Калето", Римски град „Нове” /*Novae*/, Исторически парк "Паметниците" и много други Културно исторически забележителности.

Първото българско народно читалище "Еленка и Кирил Д. Аврамови 1856" Основано е на 30 януари 1856 г. от свищовци, които "воспалени от родолюбие то си определиха по възможности да пожертвува всякий от едного дара, от когото Бог им подарил, за да поставят едно българско читалище с библиотека и музеом..." Около 1866 г. Николай Павлович прави първия опит за музейна експозиция – обогатява нумизматичната сбирка на читалището като подрежда монетите в специално доставен за целта стъклен шкаф, а на стената до него качва увеличени образци на 10-те български монети, публикувани от Раковски през 1860 г.

През 1904 г. Кирил Д. Аврамов прави щедър жест и дарява на Свищовската община 200 000 златни лева за построяване на сграда за театър и читалище. Тя е построена в периода 1904 г. – 1908 г. по проект на австрийския архитект Паул Бранг.

Сграда Ректорат на Стопанска академия "Димитър Апостолов Ценов"

Сградата на Академията е построена с помощта на дарените от Димитър Апостолов Ценов 4 250 000 златни лева по проект на архитектите Д. Цолов и Ив. Васильов. Това дарение е второто по големина в България след щедрия жест на братята Евлоги и Христо Георгиеви за построяването на Софийския университет. На 8 ноември 1936 г. Висшето търговско училище е открито тържествено от Негово Величество цар Борис III. През 1940 г. Александър Божинов /родоначалник на българската карикатура/ изрисува фойето му. След своето откриване през 1936 година свищовската Алма Матер е дала на България над 140 000 възпитаници.

Бюст-паметник на Алеко Константинов

Намира се в източната част на Градската градина. На 22 май 1897 г. /10 дни след смъртта на Алеко Константинов/ в Свищов е основан комитет за увековечаване паметта на писателя. Комитетът обявява конкурс, в който участват 7 проекта. Единодушно е избран проекта "Щастливец" на скулптора Жеко Спиридонов. Тържественото откриване на паметника става на 9 октомври 1911 г. Копие на бюст-паметника е поставен през 1994 г. в библиотеката на университета в Чикаго, САЩ - град, посетен и описан от писателя 100 години по-рано в пътеписа „До Чикаго и назад”.

Къща-музей "Алеко Константинов"

Родната къща на бележития български писател, хуморист и фейлетонист Алеко Константинов е построена през 1861 г. от неговия баща – Иваница Хаджиконстантинов, търговец на зърнени храни и

строителни материали, по виенски образец, а от 15 май 1926 г. е къща-музей. В нея е пресъздадена богатата и красива атмосфера, в която живее заможното семейство на Алеко – просторни стаи, виенски мебели, едно от първите пиана в България, купено от Иваница Хаджиконстантинов за неговите четири деца. Чрез изложените фотографии, книги и вещи се проследява живота и дейността на писателя. Разкошна за времето си, къщата е била достойна за височайш гост като руския император Александър II в съдбоносната за българите 1877 г. В музея се съхраняват стъклената със сърцето на Алеко Константинов, дрехите, с които е бил по време на убийството и една от пушките на убийците му, които напомнят за подлостта и жестокостта срещу една достойна и прекрасна личност, пред която се прекланя целия български народ.

Средновековна крепост “Калето”

След варварските нашествия от средата на III век на хълм в северната част на града е изградена крепост, известна под името “Кале” /араб. kale – крепост, укрепление/. На хълма и до днес са запазени останки от нея. Стената е построена на склона на хълма и вероятно го е опасвала целия. Градежът е от края на III – началото на IV век сл. Хр.

Римски град „Нове” /Novae/

Лагерът възниква в 45 г. и там е настанен първоначално VIII Августов легион, а в 69 г. идва I Италийски легион, който остава там до края на Античността. Обектът е разположен 4 км източно от Свищов. Укреплението е издигнато непосредствено до високия дунавски бряг. Западно и югозападно от него се намира цивилно селище, в което са живели ветерани от войската, търговци, занаятчии и техните семейства. На 2 км източно от Нове е намерено друго селище, което вероятно в края на II век получава статут на самоуправляващ се град – муниципийум. В края на III и началото на IV век военния лагер постепенно се превръща в град – крепост със смесено военно и цивилно население. От 1960 г. на неговата територия се провеждат българо-полски археологически разкопки. В резултат на съвместните проучвания е разкрита укрепителната система на лагера и града. През V – VI век Нове е известен като епископски град. Разкрити са множество базилики, в процес на проучване е една от най-големите на Балканския полуостров от втората половина на V век.

Последните сведения за града са от началото на VII век. В момента Нове е най-добре проученият римски лагер в България, а част от най-представителните находки са изложени в археологическа експозиция.

Археологическа експозиция

Помещава се в една от големите къщи от Възраждането в Свищов, построена от Димитър Начович в първата половина на XIX век.

Храмове

1. Манастир “Св.Св. Петър и Павел” От него е запазена само църквата, строена през 1644 г.
2. Манастир “Покров Богородичен”- Храмът към манастира е възобновен в края на XVI – началото на XVII век. През 1904 г. е построена сегашната църква с купол и камбанария.
3. Храм. “Св. Димитър” Най-старият и напълно запазен архитектурен паметник в града, строен вероятно в края на XV – началото на XVI век.
4. Храм “Св. Преображение” построена през 1836 г.
5. Катедрален храм “Св.Троица” В най-високата точка на града за XIX век се извисява величествен трикорабен четирикуполен храм с камбанария – кула над предверието. Построен е от известния български майстор Колю Фичето и е осветен с тържествена служба на 19 септември 1867 г.
6. Храм “Св. Св. Кирил и Методий”- Построен е през 1874 г.
7. Храм “Св. пророк Илия” - построен през 1835 г.

Свищов: Етнографска експозиция

Помещава се в Сладкаровата къща, построена през 1800 г. по образец на планинските къщи в село Арбанаси. Експозицията представя търговския подем на града в епохата на Възраждането.

5.2 Биоразнообразие и защитени територии

Защитени територии по реда на закона за защитените територии, които изцяло или частично са разположени на територията на община Свищов са:

Таблица 14

№ по ред	Код в регистъра	Наименование на защитената територия	Категория на защитената територия	Площ в декари
1	9	Персина	Природен парк	217 622,000
2	45	Кайкуша	Защитена местност	1 554,000
3	76	Старият дъб	Защитена местност	982,787
4	103	Мешовата гора	Защитена местност	59,552
5	200	Божурлука	Защитена местност	38,947
6	433	Русалка	Защитена местност	2 130,000
7	526	Находище на българска гърлица	Защитена местност	39,981
8	549	Находище на български сърпец	Защитена местност	276,008

Защитени зони по реда на Закона за биологичното разнообразие

Таблица 15

№ по ред	Код на защитената зона	Наименование на защитената зона	Директива	Обща площ в декари
1	BG 0002017	Комплекс Беленски острови	ДП	70 097,716
2	BG 0002018	Остров Вардим	ДП	11 675,509
3	BG 0002070	Рибарници Хаджи Димитрово	ДП	4 465,262
4	BG 0002083	Свищовско-Беленска низина	ДП	54 398,015
5	BG 0002096	Обнова	ДП	54 222,112
6	BG 0000233	Студена река	ДМ	53 015,700
7	BG 0000239	Обнова - Караман дол	ДМ	107 508,100
8	BG 0000396	Персина	ДМ	256 841,900
9	BG 0000516	Черната могила	ДМ	130,700
10	BG 0000576	Свищовска гора	ДМ	19 172,000
11	BG 0002018	Остров Вардим	ДМ	11 675,509

Бележки:

1. ДП – Директива за птиците
2. ДМ – Директива за местообитанията

6. Природни ресурси

6.1. Климат

Районът на община Свищов попада в умерено-континенталната климатична подобласт на европейско-континенталната климатична област. Поради голямата откритост на Дунавската равнина, през студената част от годината безпрепятствено нахлуват континентални въздушни маси от север и североизток, вследствие на което зимата е сравнително студена, а лятото горещо.

6.2. Въздух

Община Свищов е включена в списъка на районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух на територията на България, чийто въздушен басейн се замърсява с наднормени количества прах и сероводород. - (РОУКАВ) по чл. 30 на Наредба №7 за оценка и управление

качеството на атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.45/1999г.). Целенасочената политика, включваща комплекс от мерки насочени към снижаване концентрациите до нормативните, се изразява в осъществяване на Комплексната програма за управление качеството на атмосферния въздух в община Свищов. Контролът, който се осъществява от РИОСВ е по утвърден график за емисионен контрол в предприятията източници на организирани емисии.

В по-голямата си част производствените предприятия, както и всички общински предприятия и сгради са газифицирани, което води до преустановяване емитирането на серни оксиди, прах и сажиди в атмосферния въздух.

През зимния период значим източник на замърсяване са битовите отоплителни процеси, особено в малките населени места. Изгарянето на твърдо гориво при инверсионен тип време многократно увеличава концентрациите на замърсяващи вещества в приземния въздух.

6.3. Водни ресурси

Водният потенциал на община Свищов е значителен. В хидрографско отношение землището на общината спада към басейна на р. Дунав. Макар и гранична, р. Дунав има важно значение за развитието на стопанството. Участъкът в обхвата на община Свищов е в долното ѝ течение. Режимът на нейния отток е в пряка зависимост от климатичните условия в горното и средното ѝ течение. Тя има ясно изразен комплексен режим, тъй като му влияят множество фактори. Максимумът е през м. май, а минимумът през октомври. Тя е не само плавателна река, но се използва и като технологическо средство в химическата промишленост (в "Свилоза" АД)

Освен р. Дунав през землището на общината почти не протичат повърхностно течащи води. Съществуващите къси и малки рекички, наричани дерета, се пълнят с вода само през пролетта, когато се топят снеговете и валият по-големи количества поройни дъждове.

В Свищовската община има две проучени находища на минерални извори. В с. Овча могила минералните води са с температура 45 С° и са с повишено съдържание на хлорни, сулфатни, натриеви, калциеви и флуорни съединения. В околностите на град Свищов е открита минерална вода с температура също 45 С° и високи лечебни свойства. Двата извора са изключително държавна собственост и са предоставени за дългосрочно ползване и управление на Община Свищов.

6.4. Почвени ресурси

В Община Свищов са широко разпространени обикновени черноземи, алувиални почви и блатни наситени почви.

Полезни изкопаеми

Община Свищов е бедна на полезни изкопаеми. Единствено са разкрити такива от неруден произход. Геоложкият строеж предопределя наличието на варовик. Значителни запаси от инертни материали, главно пясък и чакъл, са разположени по р. Дунав. Получаваният чакъл е основен фактор за строителството на единственото предприятие за траверси и др. стоманобетонни изделия именно в Свищов.

Ерозия

Спецификата на геоложкия строеж на терена и непосредствената граница на общината с р. Дунав обуславят геоекологични проблеми, свързани със свлачища и регресивна ерозия. На територията на общината са локализирани 30 свлачища. От тях 21 са на територията на гр. Свищов и прилежащите му земи, 3 от тях се намират в района на с. Вардим и 6 при с. Ореш. По своя характер те са активни и консолидирани. Тъй като в повечето случаи през последните години не са правени укрепителни и дренажни дейности, е необходимо активно участие в управлението на геоморфоложките процеси и финансиране на антисвлачищните мероприятия.

6.5. Култура и традиции

Община Свищов утвърждава своето място в културния календар чрез реализирането на редица инициативи в сферата на културата, чрез създаването и развитието на значими културни събития и изяви (празници, фестивали, изложби и др.). В общината се честват „АЛЕКОВИ ДНИ“. В рамките на Алековите дни (12 и 13 януари) се организират различни изяви: театрални представления и музикални програми с участието на местни или гостуващи артисти, групи и формации; литературни четения; премиери на книги; срещи с творци; прожекции на филми и други.

Съхранените следи от минали епохи създават предпоставки за развитие на културен туризъм. Запазените селски традиции, читалища и църкви, възможностите за алтернативен туризъм, заедно със

съвременната градска култура на Свищов, са неограничен ресурс за контакт между отделните обекти и изграждането на система от местни културни маршрути.

Малко хора знаят легендата за празника "Свищовски лозници". В далечната 1810 г. след „Изгорялството“, когато Свищов бил изгорен до основи, а оживелите жители– изселени, се случило събитие, за което и до днес се носят легенди. Същата година реколтата грозде била много добра. Зимата била особено тежка и река Дунав замръзнала. Тогава смели и решителни свищовци, с риск за живота си, прекосили реката и се върнали да оберат лозите си. Под дебелия сняг открили запазено най-сладкото грозде. От виното, което направили спечелили достатъчно, за да започнат да възстановяват Свищов. Оттогава градът отбелязва това събитие с празника „Свищовски лозници“. Гостите на празника имат възможност да гледат възстановка на традиционен римски обичай по приготвяне и пиене на вино, както и римски боеве.

ГЛАВА III

ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ В ТП „ДГС СВИЩОВ”

Увод

По смисъла на Закона за лечебните растения "Лечебни растения" са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки, а "Билките" от своя страна са отделни морфологични растителни части или цели растения, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарствени продукти, за хранителни, козметични и технически цели.

През последните десетилетия заедно със силното развитие на техниката и химията за известно време употребата на лечебните растения беше почти изоставена. Причината за това бе интензивното и бързо производство на лекарства по химичен път, получени изкуствено или изолирани от самите дроги.

Напоследък интересът към лечебните растения отново нарасна, защото бе установено, че цялостния извлек от дрогата в много случаи е лечебно по-ценен, отколкото чистите химични съставки, получени от самата дрога или по изкуствен път.

Количеството на лечебните растения на Земята, които се употребяват в медицината, достига около 12000 вида. Малко от тях обаче са официално признати за лечебни растения. Техният брой, заедно с употребяваните в народната медицина, възлиза на около 500-550 вида.

1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условия в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите

Настоящата разработка е съобразена със Закона за лечебните растения, приет от Народното събрание и обнародван в ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г. Към момента за цялостната площ на горското стопанство няма разработени планови документи по чл. 50 т. 4 и чл. 56 ал. 4 т. 1 - методика за извършване на наблюдения и оценка на популациите от лечебни растения. Поради тази причина е извършена приблизителна оценка на ресурсите и възможностите за ползване, въз основа на теренните наблюдения, съгласно параграф 3 ал. 2. Трябва да се отбележи, че поради липсата на по-горе споменатите документи и планове, настоящата разработка за раздел „Лечебни растения” има по-скоро констативен, ориентировъчен и донякъде оценъчен характер.

Растенията се класифицират в различни екологични групи, които се образуват под влияние на доминиращ фактор - светлина, температура, влажност, механичен и химичен състав на почвите и др.

За целите на флористичните изследвания (таксономичен състав и разпространение на таксоните) България е разделена на 20 флористични района. Според категоризацията територията на ТП „ДГС Свищов” попада във флористичния район Дунавска равнина.

Растенията са разпределени в 3 групи: дървесни, храстови и тревисти представители. От своя страна тревистите лечебни представители се разделят на 4 категории, съответстващи на степента им на уязвимост: категорията редки видове; три към категория под режим на опазване и регулирано ползване два към категорията застрашени и към категорията изчезнали няма описани представители.

В землището на гр. Свищов попада част от природен парк Персина, защитената местност Кайкуша с площ 236.9 хектара. Обявена е с цел запазването на естественото местообитание на редки водоплаващи птици и растителни видове, както и характерния облик на района.

Защитени растителни видове са: снежно кокиче, елвезиево кокиче, българска гърлица, български сърпец и горска майка. Под режим на опазване и регулирано ползване са: червен божур, блатно кокиче, виолетова белоочица, крайпоточно великденче и огничево великденче. Лечебни и редки растения са: сиво-зелена дзука, азмацуг, бледа алцея, обикновено безсмъртниче, обикновена блатия, пръстена блатея, тревист бърз, водна леща, вратига, лечебна върбинка, гергевка, лечебна дилиянка, дребна динка, същинско еньовче, живовляк, пъстра зайчина, космат зановец, зарасличе, лечебна звъника, петнист змиарник, лапад, лечебна медуница, горска млечка, петниста мъртва коприва, градско омайниче, подбел, лечебна ружа, влакнеста теменуга, лечебен устрел и др.

2. Описание на лечебните растения и разпространението им

I Дървесни видове

I.1. Дъбове – (Quercus)

От най-разпространените лечебни растения се явява летния дъб (*Quercus robur*) и благуна (*Quercus conferta*). Те се среща повсеместно в подпоояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 – 500 м.н.в.) в чисти или смесени дъбови насаждения. С лечебна цел се използва кората от клоните или стъблата на по-младите дървета, която съдържа дъбилни вещества, танини и др.

Дестилирана вода от дъбови листа може да се приема вътрешно или външно за облекчаване на възпаления. Дъбовите листа се използват за лечение на хемороиди и рани. Те помагат за намаляване и облекчаване възпаленията. Кората на дървото се използва като стягащо, тонизиращо и антисептично средство. Използва се и при кръвоизливи. От фино смляна на прах дъбова кора се прави емфие, което може да се вдишва при кръвотечение в носа, а поръсено върху чаршаф - помага за облекчаване на рани от залежаване. Щипка от стрита дъбова кора, смесена с мед, помага при менструални проблеми. По-силна отвара, направена от жълъди, е полезна при хронична диария и дизентерия. Отвара от жълъди и кора на дъб, направена с мляко, се използва като антидот на отровни билки и лекарства. В миналото, прах от жълъди е бил използван за покриване на рани. Дъбът се смята за добър диуретик.

В ТП „ДГС Свищов“ се срещат смесени гори с участието предимно на летният дъб, като в по-голямата си част те са издънкови. Дъбът съдържа танин. Листата и жълъдите на дъба са отровни за едрият рогат добитък – коне, овце и кози, тъй като в големи количества таниновата киселина става токсична. Причинява се увреждане на бъбреците и гастроентерит. Симптомите на отравяне включват липса на апетит, запек, диария (която може да съдържа кръв), кръв в урината и колики. Изключение правят домашните свине, които могат да се хранят изцяло с жълъди в подходящи условия. Жълъдите, също са годни за консумация от хората в преработен вид, след извличане на танина.

I.2. Сребролистна липа - (*Tilia tomentosa*)

Сребролистната липа достига до 30 м височина и до 1м в диаметър. Листата са до 10 см, отгоре тъмнозелени, а отдолу с гъсти сиво-белезникави власинки. Младите клонки с опадващо власинки. Цветовете са силно ароматни, плодът е сферично овласено орехче с изпъкнали ребра. Видът е изключително ценен в региона поради ценните си стопански качества.

На територията на стопанството има преблизително 130 ха с сребролистната липа (*Tilia argentea*), която образува чисти или смесени насаждения с преобладанието ѝ. Тя се среща често и в други насаждения с голямо процентно участие или единично. На лице е възможността да се добива суровината, но неправилното бране, може да доведе до големи повреди на дърветата, като изпочупени и отсечени клони.

Цветовите от липа (липов цвят) притежават потогонно, леко дезинфекционно (противомикробно), противоспастично, противовъзпалително и диуретично действие. Липата се използва под формата на чай при остри катарии на горните дихателни пътища (ларингит, трахеобронхит) и други температурни състояния. Като леко диуретично средство липовият цвят намира приложение за лечение на някои заболявания на пикочните пътища. Под формата на запарка или отвара липовият цвят се използва още и външно за гаргара при възпалителни заболявания на гърлото и устната кухина. В народната медицина се препоръчва отвара от липов цвят под формата на бани при изгаряния, кожни обриви, възпалени хемороидални възли, ставни болки.

1.3. Обикновен орех – (*Juglans regia*)

На територията на стопанството се срещат масово орехови дървета, които могат да се използват за извличането на лечебните свойства от тях. Основните свойства на листата, корите и зелената обвивка на плодовете на ореха са противовъзпалително, запичащо, тонизиращо нервната и храносмилателната система. Придава им се и способността да понижават артериалното налягане и нивото на кръвната захар. Те се използват при извънредно голям брой заболявания както за външна, така и за вътрешна употреба. Листата и зелената обвивка на плодовете най-често се прилагат за укрепващи бани при рахит, екземи, възпаления на кожата, на венците, на стомаха, на червата, при бяло течение при жените, хемороиди, кръвене, нередовна менструация, опаразитяване с чревни глисти и др. Плодовете се прилагат при захарна болест и други смущения в

обмяната на веществата.

Вътрешно приложение - приготвя запарка от една супена лъжица сухи листа с 250 мл вряща вода, която се изпива за 1 ден.

Външно приложение - листата се използват под формата на отвара, която се приготвя от 3-5 супени лъжици сухи листа, които се варят 15 мин в 1/2 л вода. Отварата се употребява за промивки и компреси. Пресните листа се прибавят във водата за баня на малки деца (десетина листа за едно къпане)

Лечебни съставки: Листата съдържат танини, флавоноиди, горчиви вещества, дъбилни вещества, провитамин А, витамин С, етерично масло, минерални соли и др.

1.4. Черна тополя - (*Populus nigra*)

Черната тополя е бързорастящо листопадно дърво с плитка коренова система. Достига на височина до 30 м и диаметър 1 м. Короната е широко разперена, като една част от клоните са хоризонтални, а другите са приповдигнати. Кората на старите дървета е дълбоко напукана и тъмносива. Младите леторасли са цилиндрични и жълтеникави първоначално, след което посивяват и стават лъскави и голи. Пъпките са ароматни и лепкави при разпукване. Листата (5-10 см дължина) са яйцевидно-триъгълни до ромбично-продълговати. Первазите им са тъпо назъбени и имат удължен връх. По късите клонки листата са предимно триъгълни и със заоблена основа. Цветовете са събрани в двудомни реси.

В народната медицина на много страни като лечебна дрога се използват пъпките на черната тополя най-вече при заболявания на пикочните пътища. Отварата от пъпките действа диуретично и антисептично, при заболявания на бъбреците и при цистити. През 1976г Леклерк споменава, че пъпките оказват антисептично действие на бронхиалната лигавица и втечняват храчките при хроничен бронхит с гнойна секречия. Някои автори приемат, че отвара от пъпките може да се използва при различни видове невралгии и артритни заболявания.

1.5. Бяла върба – (*Salix alba*)

Бялата върба е дърво с тъмносива, дълбоко напукана кора, високо до 25-30 м. Младите клонки на върха са със сребристи власинки, по-късно голи.

Листата са ланцетни, последователни, заострени, дълги 5-12 см, широки 1-3 см, по ръба ситно назъбени, покрити от двете страни или само отдолу със сребристи власинки. Цветовете са събрани в цилиндрични реси. Бялата върба се среща във влажни райони, особено по речните брегове, до 1 000 м н в.

В съвременната медицина се използва върбовата кора, която се събира рано напролет, по време на усиленото сокодвижение в растението.

Кората от бяла върба помага при простудни, трескави състояния, висока температура, плеврит, ревматизъм, подагра, главоболие, възпаление на пикочния мехур. По-рядко се прилага при чревни разстройства, обилна менструация, кожни обриви, гноини

рани, против потене на краката.

Начина на приготвяне е следният: Използва се извлек от 1 чаена лъжичка ситно нарязана кора, която кисне 8 часа в 1/2 л студена вода. След прецеждане течността се изпива за 1 ден. Външно се използва по-концентрирана отвара от кората. За лечение на язви и рани се прилага компрес - парче памучен плат се накисва в отвара и се налага 2-3 пъти дневно. Може да се използва профилактично като билков чай или добавка към храната.

1.6. Полски бряст - (*Ulmus minor*)

Полския бряст достига 35 м височина и 1 м в диаметър. Листата са двойно или тройно назъбени, несиметрични, отгоре голи, гладки или грапави, а отдолу по-силно или по-слабо овласени. Съцветията се развиват преди листата през март - април във вид на кичури. Цветовете са двуполови, със зеленикав околоцветник, 4-5 тичинки и един плодник. Плодът на бряста е орехче, по ръба с ципеста крилатка.

Притежава противодиарично, запичащо и кръвоспиращо действие. Прилага се при лечение на диария, кръвотечение, трипер, маточни кръвотечения и др. Външно за тампони при възпаление на пикочния мехур (цистит) и възпаление на матката (метрит). Българската народна медицина препоръчва отвара от кора на бряст при кожни изриви, скрофули, болки в стомаха и червата и др. Външно - за компреси при гнойни рани, сухи лишеи, за лапи против циреи и др. Използва се кората на младите клонки, която се бели напролет преди да започне движението на соковете. Суши се на сянка или в сушилня при температура до 40 градуса. Начинът на приготвяне е 1 супена лъжица наситнени кори се варят 10 минути в половин литър вода. Прецедената отвара се пие по 1 чаена чаша преди ядене 4 пъти дневно.

1.7. Мъждрян - (*Fraxinus ornus*)

Мъждрянът наричан също бял ясен, е вид дребен ясен, много здраво дърво, използва се за направа на сапове за брадви, кирки и др. Има бели кичурести цветове. Мъждрянът може да достигне височина 20 м и диаметър 60 см, но по-често остава с по-малки размери. Кората гладка и жълтеникаво-кафява. Пъпките са светло- или сиво-кафяви и покрити със сиви власинки. Листата са сложни, текоперести, дълги 15-20 см. Те са съставени най-често от 5 до 7 листчета с удължено-яйцевидна форма, дълги 5-6 см и широки 2-4 см.

Една от най-добрите билки за лечение на кръвоносната система, високото съдържание на есколин в растението обуславя неговата способност да укрепва капилярите, да тонизира венозните кръвоносни съдове и да упражнява противовъзпалително действие, това обуславя приложението на drogата в лечението на възпалени разширени вени, капиляри, хемороиди. Научно е доказано и бактериостатичното действие на алкохолните извлекци. Има много добро действие при лечение на диарии и дизентерия. Билката може да се използва при лечение на птици от болестта "Пипка".

1.8. Бяла акация – (*Robinia pseudoacacia*)

Бялата акация е бързо растящо дърво описано за първи път в Африка. По форма листата ѝ са сложни, съставени до 21 на брой овални листчета захванати на обща дръжка. В основата на всяка дръжка се намират два остри шипа. Цветовете на акацията са бели с приятен аромат. Плодовете плоска шушулка подобно на фасула узряват краят на лятото.

Бялата акация е дърво с неизменна икономическа важност за региона, тъй като този вид се използва за интензивно производство на дървесина, а от селскостопанска гледна точка той е ценен медоносен вид. Още в традиционната медицина се използва отвара от кората, която помага за обостряване на язвена болест и гастрит. Младите листа и клонки са суровина за производство на ракия, която ефективно помага за ревматизъм, бъбреци и пикочните органи. Цветът в комбинации с други билки се използва за антипиретик, отхрачващо, противовъзпалително, стягащо, диуретично, кръвоспиращо действие. Свойствата му позволяват да се нормализира стомаха.

1.9. Офика - (*Sorbus aucuparia*)

гладно.

Офиката е многогодишно широколистно дърво, от семейство Розоцветни. Расте до височина 8-10 м, и по рядко достига 20м. Кората е сребристо сива, гладка, която при старите дървета се напуква слабо. Кореновата система е силно развита. Короната е широко яйцевидна до закръглена.

Листата са перести и разположени последователно. Цветята са кремаво бели, 5-10 мм с пет венчелистчета. Плодовете са ярко оранжеви или червени, 4-8 мм в диаметър.

Използват се плодовете, които се събират в пълна зрялост. Могат да се използват свежи и изсушени. Плодовете на дивата офика подпомагат съсирването на кръвта, подсилват имунитета. Офиката прочиства червата, действа антисептично, разхлабващо, спира кръвотечението, стимулира лимфите

Начин на употреба: Една супена лъжица от плодчета се варят 5 минути в 400 мл вода, която след прецеждане се изпива на 4 пъти на

II Храсти

Освен посочените по-горе дървесни представители на територията на ТП „ДГС Свищов“ се срещат и редица други храстови такива. Това са: често срещани люляк, глог, шипка, дрян, смрадлика къпина черен бъз и др.

II.1. Люляк – (*Syringa vulgaris*)

Люлякът представлява храст или ниско дърво, на височина до 7 м, със срещуположни, целокрайни, яйцевидни, заострени листа с дръжки, дълги до 4 см. Цветовете са многобройни, събрани в гроздовидни съцветия. Венчето е във вид на тръбица с четириделна разперена коронка, виолетово, бяло или розово оцветено. Тичинките са две. Плодът е двугнезна кутийка. Цъфти април-юни. Цветовете се берат по време на цъфтежа (април-юни). Сушат се на сянка или в сушилни при температура до 35°C. Изсушените цветове са бели, розови или виолетови, с приятен мирис и нагарчащ вкус.

Люлякът се среща из сухите варовити и скални места до 600 м надморска височина в цяла България.: За медицински цели се събират листата и цветовете

Цветовете на люляка съдържат етерично масло, гликозиди, фарнезол (даващ миризмата на цвета), багрила, органични киселини, соли, витамин С и др. Листата - витамин С, синигрин (гликозид) и други неизучени вещества.

Люлякът като билка има запичащо и температуропонижаващо действие.

Употребява се при задух, липса на апетит, диария. В народната медицина цветовете се употребяват при епилепсия, а листата при малария. Изсушените цветове на люляка се използват за чай, за ставни заболявания.

II.2. Смрадлика (тетра) – (*Cotinus Coggyria*)

Смрадликата е храст достигащ 5 м височина. Клоните му имат червеникава гладка кора и жълта дървесина. Листата са елиптически или яйцевидни с ясно видимо жилкуване. Отдолу са сивозелени, а отгоре тъмозелени, с характерна миризма. През есента те почервяват. Цветовете са зеленикавообледи, двуполови, събрани в съцветие - метлица, с петлистна чашка, петлистно венче и 5 тичинки разположени между венчелистчетата. Цветните дръжки са покрити с дълги власинки. След прецъфтяването на цветовете дръжките се покриват с розови, зеленикави или червеновиолетови власинки. Плодът е черен и гол. Тя се среща на сухи и камениви терени.

Отвара от смрадлика подпомага лечението на гноини, незаздравяващи рани, а може да се използва и при възпаление на лигавицата на клепачите.

II.3. Дрян - (*Cornus mas*)

Дрян е разклонен храст или ниско дърво с височина до 8 м, с напукана кора на стъблото. Листата са прости, с елипсовидна форма. Цветовете са дребни, жълти. Плодът е червен, продълговато елипсовиден, месест, с една костилка. Цъфти през февруари-март, преди развитието на листата. Плодовете узряват през август-октомври.

В народната медицина с отвара от плодовете на дряна се лекува простуда и треска, а с отвара от листата - стомашно-чревни болести. Дренките действат запичащо, кръвоспиращо и понижават температурата. Плодовете и кората имат още противовъзпалителни, противоанемични свойства. Отварата действа и за успокояване при възпалени венци. Дренките съдържат плодови киселини, захари, както и витамин С в големи количества. Прилагат се още при кръвоизливи от стомашно-чревния тракт, колит, подагра, анемия, заболявания на пикочните пътища, пясъци и камъни в бъбреците. Специално корите от младите клонки се използват за лечение на блатна треска. Използват се плодовете на дряна.

Начин на употреба: Запарка се прави от 5–10 г сухи плодове на 250 мл. вряща вода, която се изпива на 1–2 пъти. Може да се използва и за гаргара при кървящи венци.

Лечебни съставки: флавонола рутин, витамин С, органични киселини, захароза, пектин. Среща се повсеместно.

II.4. Червен глог - (*Crataegus monogyna*)

Червен глог е храст достигащ до 7 м височина. Кората му е гладка и сива. Листата са закръглени и насечени на 3-7 дяла, цветовете са бели, плодовете - червени, месести, сферични и са с костилка.

Използва се за лечение на сърдечносъдови заболявания - леки форми на хипертония, сърдечни неврози, гръдна жаба, атеросклероза, безсъние, нервна възбуда, повишена функция на щитовидната жлеза и др. Използват се листата с цветовете или само цветовете, или плодовете.

Начин на употреба: Прави се запарка от глогов цвят, като 1 супена лъжица от билката се залива с 250 мл вряща вода и се оставя да кисне 2 часа. Пие се по 1 винена чаша (около 200 мл.) 3 пъти дневно. В аптеките се приготвя и отпуска глогова тинктура (1:5), от която се взема по 20 капки 2-3 пъти дневно. У нас е създаден препарат от глог, наречен "Кратемон", който се прилага за лечение на коронарна болест.

Лечебни съставки: Главните действащи вещества са флавоноидите - хиперозит, кверцетин, витексин и др. - общо над 15 на брой. От другите фенолни съединения се съдържат кафената и хлорогенова киселина, левкоцианидин.

II.5. Шипка - (*Rosa canina*)

В традиционната българска медицина, плодовете от шипка се използват като високо-витаминен източник, които повишава защитните сили на организма. Използва се при бронхиални и стомашно-чревни заболявания, поради съдържанието на танини и пектини. Комбинацията на витамин С и другите съставки в плодовете от шипка стимулират образуването на червени кръвни клетки, засилва съпротивителните сили на организма и повишава работоспособността. Тя е изключително полезна за укрепване на сърцето и кръвоносната система. Шипката повлиява особено благотворно на функцията на черния дроб, а също така понижава нивото на кръвната захар, което своевременно я прави подходяща за болни от диабет. Препоръчва се при умствена и физическа умора, анемия, авитаминоза, простудни заболявания и др. Използва се при лечение на хиповитаминоза (състояние след тежко боледуване) и авитаминоза, тъй като тя повишава жизнения тонус и

работоспособността на организма. Шипките са средство за пълноценно функциониране и укрепване на имунната и кръвоносната система, щитовидната жлеза и главния мозък. Полезна за укрепване на кръвоносните съдове и клетъчните мембрани на всички клетки с цел тяхното пълноценно функциониране. Тя е добро помощно средство в терапията срещу камъни и песъчинки в пикочните пътища, както и в борбата срещу местни или общи инфекции - коклюш, скарлатина, дифтерия, пневмония. Препоръчва се при лечение на грип, кашлица, маточни и носни кръвотечения. Използва се при изгаряния. За да се лекуват рани от изгаряне е нужни екстракт от венчелистчетата. Екстрактът от шипката помага за намаляване на болки в ставите. Плодовете на шипката имат запичащо действие. Още от векове, се използват в народната медицина. В различните страни се е използвала за най-различни заболявания. В Русия се е употребявала за лечение на камъни в бъбреците, язва, гастрит, колит. В Китай билката е ползвана като средство против глисти. Използват се плодовете на шипката. Те представляват един своеобразен склад за витамини нормализира храносмилането.

Начин на употреба: Консумира под формата на чай, сладка, вино и др. Чай от шипка: 1с.л. сушени шипки се прибавя в 250 мл кипяща вода. След около час се прецежда и се пие. Помага за намаляване на стреса и тонизиране на организма. Сироп: особено полезен е за бебета и малки деца, като хранителна добавка.

II.6. Обикновена леска - (*Corylus avellana*)

Обикновена леска по-често формира храстовиден хабитус и достига малки размери, но се среща и като дърво с височина до 10м. Короната е широкояйцевидна, плътна, тъмнозелена. Кората е гладка, сиво-кафява, с множество лещанки. Младите клонки са жълтениково-сиви, покрити с жлезисти власинки и осеяни с продълговати лещанки. Пъпките са яйцевидни, покрити с дребни люспи и власинки. Листата са прости, разположени последователно. Те са широкояйцевидни, със заострен връх, сърцевидна основа и двойно назъбена периферия. Отгоре са тъмно-зелени, а отдолу са по-светли. На дължина достигат до 13 см., на ширина до 10 см. Листната дръжка е покрита с власинки и е дълга до 2см.

Леската се използва при лечение на Анемия, липса на апетит, камъни в бъбреци, разширени вени, хемороиди, диабет, жълтеница, кожни болести, малария, простата, задържане на течности и много други.

II.7. Черен бяз - (*Sambucus nigra*)

Черния бяз е разклонен храст или ниско дърво, високо до 2-6 м и рядко до 8 м, с тънка пепелявосива кора и шуплеста бяла сърцевина. Стъблото и клоните са сивокафяви със светли лещанки по тях. Младите клонки зелени. Листата са срещуположни, сложни, нечифтоперести, с 5-7 яйцевидно елиптични и остро назъбени листчета. Плодът е черно-виолетова сочна ягода, най-често с 3 лъскави кафяви семена, около 8 мм в диаметър. Вкусът е сладко-кисел. Цъфти през май—юни, плодоноси през септември –ноември.

Черния бяз се употребява от много дълго време като лечебно растение, има потогонно, антисептично, омекчаващо и отхрачващо действие. Листата и плода действат диуретично и слабително. Цветовите на бяза се употребяват при хрема, ангина, кашлица, пресипнал глас, асцит, при възпаление на бъбреците и пикочополовите пътища, трудно уриниране (хронифициран простатит), при импотенция, хемороиди, подагра, високо кръвно налягане,

предизвиква изпотяване. Още от древността плодовете са приемани за дълголетие. Пресните плодове се използват в профилактиката и лечението на хепатит и язвена болест, при невралгии, ревматизъм. Чай направен от изсушени плодове е добро средство за колики и за тонизиране на организма.

Начин на приготвяне. Воден извлек и сироп от цветове на бяз: 15 пресни съцветия се накисват в 3 л вода за една вечер, течността се прецежда и се пие затоплена или се приготвя сироп със захар, които се употребява разреден с вода като напитка.

Отвара от плодовете на бяз - 30 г от плода се заливат с гореща вода и се варят 5-10 минути на бавен огън, след което престоява 45 мин и се процежда.

Внимание! Билката не трябва да се приема в големи дози поради токсичното и действие.

II.8. Къпина – (*Rubus hirtus*)

Къпината е многогодишно храстово растение, принадлежащо към род Малини, семейство Розоцветни.

Трудно вирее под склопа на насажденията, но много бързо се развиват и разпространяват, когато намерят подходящи условия. Срещат се навсякъде покрай камиионните пътища, в сечищата или сред най-младите насаждения и култури Коренищата и листата им са в достатъчни количества, където ги има.

В народната медицина пресните къпинови плодове се използват за укрепване на организма и за насищането му с витамини. При атеросклероза е полезно яденето на къпини във всякаква форма, тъй като консумацията им подобрява състава на кръвта.

Къпиновите листа стимулират храносмилателните процеси. С отварата от тях лекуват екземи и възпаление на кожата, прилага се и при патологичен климакс, за облекчаване на болките в гърлото при ангина, възпаление на сливиците и stomатит.

Отварата от клоните на къпината е показател при невроза на сърцето. Къпиновите плодове са полезни при адхезионна болест, която възниква в резултат на операция.

Настоят на листата на къпиновият храст притежават ранозаздравяващи, противовъзпалителни и диуретични свойства. Използват се също и при разстройства на нервната система и сърдечно-съдови заболявания.

При възпаления на горните дихателни пътища и белодробен кръвоизлив е полезно да се пие отвара от корените и листа на къпиновият храст. А при захарен диабет могат да се консумират неограничени количества къпинови плодове.

III Тревисти

A. Категория: застрашени от изчезване вид

III A 1 Снежно кокиче - (*Galanthus nivalis*)

Многогодишно тревисто растение. Луковицата сферична до яйцевидна 1-1,5 см в диаметър, с доста плътна обвивка от сухи стари листа. Стъблото достига 20 см еднакво дебело в горната и долната си част, на върха си носи един увиснал надолу цвят, в основата на който е развит ципест зеленикав лист прикрепен с влагалище. Приосновните листа обикновено са два, плоски и линейни в горната си част по широки на върха тъпи, със синкав восъчен налеп. Околоцветника фуниевиден или звънчевиден, от 6 листчета; външните 3 бели, доста големи, почти елиптически малко или повече разперени. Външните почти двойно по-малки, удължени обратно сърцевидни, почти плоски докосващи се едно до друго, със зелено петно на върхната част. Зрелият плод месест, жълтозелен, отваря се с 3 надлъжни шева. Семената елипсовидни с роговиден придатък. Цъфти през периода януари- април. Видът е в Червената книга на Република България в категория застрашен.

III A 2. Елвезиево кокиче - (*Galanthus elwesii*)

Многогодишно луковично растение. Стъблото достига 20 см. На върха с един увиснал надолу цвят, в основата на който е развит ципест зеленикав лист прикрепен с влагалище. Листата преди отваряне на листната пъпка със завити навътре ръбове, дълги 6–7 см, широки 1,7–2,2 см. Околоцветните листчета шест листчета; външните 3 бели, дълги (15–25 мм) расперени, лъжичковидни, вътрешните три почти двойно по-малки, докосващи се едно в друго със зелено петно на върхната и приосновната част. Семената елипсовидни с роговиден придатък. Опрашва се от вятъра и от насекоми. Цъфти през периода от януари до април

Расте из храсталаци, гори, скални поляни по варовити почви, по долините на реките в низинния и долния планински пояс върху богати наносни почви. Видът е включен в Червената книга на Република България в категория застрашени.

III A 3. Българска гърлица - (*Limonium bulgaricum* Ancev)

Многогодишно тревисто растение с 36-50 см високи цветоносни стъбла. Листата са приосновни, 5-16см дълги, лопатовидни, целокрайни, в основата стеснени в дълга крилата дръжка. Цветовете са 1 (2), групирани в класове, събрани в метличесто съцвети; чашката е 5 делна, ципеста; венчето е виолетово. Плодът представлява едносеменна кутийка. Цветоноси през периода юни-юли, а плодоноси през юли-август. Среща се по влажни

тревисти места в зоната на ксеротермните дъбови гори върху излужени черноземи. Видът фигурира в Червената книга на Република България в категория – критично застрашен. Видът е български ендемит. На територията на община Свищов с цел запазване на този защитен растителен вид е обявена ЗМ „Находище на българска гърлица”

III А 4. Български сърпец – (*Serratula bulgarica*)

Многогодишно тревисто растение с добре развит, разклонен корен. Стъблото е високо 40-100 см, изправено, влакнесто. Приосновните листа са яйцевидно-ланцетни и назъбени, а стъблените листа са ланцетни, неравномерно назъбени до целокрайни. Кошничката е единична, с розови до пурпурно виолетови цветове. Външните обвивни листчета са с овални, неравни, назъбени власинки. Цветоноси през периода май-юли, а плодоноси през периода юни-август. Среща се в състава на тревни съобщества различна степен на овлажняване. Видът фигурира в Червената книга на Република България в категория критично застрашени. На територията на община Свищов с цел запазване на този защитен растителен вид е обявена ЗМ „Находище на български сърпец”

III А 5. Горска майка - (*Lafhtaea*)

Тя е многогодишно тревисто растение, паразит по корените на различни видове дървета. Поради паразитния си начин на живот няма хлорофил. Единствената надземна част, която се вижда е класовидното съцветие високо до 40 см. В основната си част те са покрити с безцветни люспи, а в горната им част са разположени множество розови цветове, които са увиснали. Видът е балкански ендемит!

Б. Категория: под режим на опазване и регулирано ползване

III Б 1. Червен божур - (*Paeonia peregrina*)

Червеният божур е многогодишно тревисто растение от семейство Двусеменни. Коренището му е късо, корените са грудковидни, надебелени и вретеновидни. Стъблото на растението е неразклонено, високо до 1 м, набраздено и гладко. Листата са разположени последователно, до три пъти делни, перести с елипсовидни крайни дялове. Цветовете са светло или тъмно-червени на цвят. Плодът е съставен от 3 кадифено мхести мехунки, като всяка съдържа черни семена. Времето на цъфтеж е през лятото – май, юни.

Червеният божур се среща из редки гори, по тревисти и каменисти места, из храсталаци в цялата страна до към 1000 м н в.

Червеният божур има силно нервноуспокояващо действие. Корените на растението се използват в народната медицина. Те са помощно средство за лечение на емориди, при епилепсия, за улесняване на изхвърлянето на камъни в бъбреците. Трябва да се има предвид, че дрогата е токсична!

Червеният божур се приема под формата на отвара и запарка. Запарка: от венчелистчетата се приготвя като една супена лъжица от дрогата се залива с 300мл кипяща вода, оставя се да кисне около час. Приема се 3 пъти на ден по 100мл. Действа нервноуспокояващо. На територията на община Свищов с цел запазване на този защитен растителен вид е обявена ЗМ „Божурлука”.

III Б 2. Блатно кокиче - (*Leucojum aestivum*)

Многогодишно луковично растение. Стъблото достига 65 см. Листата са линейни, разположени в основата, 2-6 на брой, широки 5-13 мм. Цветовете (3-7 на брой) са разположени на върха на стъблото с нееднакво дълги дръжка. Цветовете е съставен от шест еднакви, бели, със зелени върхове, дълги 10-15 см околоцветни листчета. Цъфти през периода април-май. Цветовете излъчват силна приятна миризма. Растението е отровно! Използва се за в медицината при заболявания на нервната система. Включен е в Червената книга на Република

България в категория застрашен, но попада във специален режим на ползване.

III Б 3. Крайпотоchno великденче - (*Veronica beccabunga*)

Растението се среща в плитки потоци, канавки и в периферията на водни басейни. Стъблото е пълзящо като по протежението на стъблото се образуват множество коренови власинки. Краят на стъблото се издига нагоре като по него се образуват двойка листа. Листата са овално продълговати дълги 1-2 см, по периферията са леко назъбени. Цялото растение е гладко и лъскаво. Съцветието произлиза от основата на листата. Венчелистчетата са овални и неравни, а цветът им е светло син. Цъфти май и юни.

III Б 4. Огнечево великденче - (*Veronica Anadallis*)

Той се среща във влажни и мокри местообитание, често расте в плитки води. Това многогодишно тревисто растение. Стъблото е пълзящо и достига до един метър дължина, като листата и цветовете са на къси изправени дръжки на края на стъблото. Листата са ланцетно продълговати, ситно назъбени по периферията. Съцветието е виолетов грозд, който произлиза от основата на листата.

III Б 5. Виолетова белоочица - (*Buglossoides purpureo-coerulea*)

Многогодишно тревисто растение достига височина до 40 см. Цялото растение е овласено с фини власинки. Листата са ланцетовидни. Цветът е синьо-виолетов. Цъфти от април до юни. Разпространена на варовити терени с изключително тънка почвена покривка. Тези места са почти обезлесени и открити.

В. Категория: редки видове

III В 1. Сиво-зелена дзука - (*Juncus inflexus*)

Дзуката е многогодишно тревисто растение, което се развива във влажни и мокри почви, расте дори във вода. Стъблото е цилиндрично сиво зелено и достига 3 м височина. Растението няма листа но за сметка на това образува гъсти туфи с диаметър до 2 м. Цветовете се намират на върха на всяко стъбълце.

Г. Категория: Срецащи се често със значителни находища

Освен посочените по-горе сравнително рядко събирани за билки растения, на територията на ТП „ДГС Свищов“ се срещат и редица масови такива. Това са долу изброените.

Азмацуг (див кервиз) - (*Antriscus cerefolium*) Е нежно едногодишно тревисто растение с папратовидни листа и с мек анасонов аромат. Използва се обикновено като подправка за храни със слаб вкус, като птиче месо, някои морски дарове и млади зеленчуци. Някои готвачи го наричат магданоз на гастронома.

Бледа алцея (Бяла ружа) - (*Alcea pallida*) Многогодишно тревисто растение стъблото достига до 2 м височина, не разклонено. Листата са сърцевидни на дълги дръжки, по периферията са гладки леко вълнообразни, леко овласени и достигат 15 см дължина. Цветът е голям, а венчелистчетата се бели или светло розови и са 5 на брой. Цъфти юни- септември. Среца се на свежи до влажни месторастения. Използва се предимно за декоративни цели.

Влакнеста теменуга - (*Viola hirta*) Безстъблено многогодишно тревисто растение, високо до 15 см. Листата са приосновни с дълги дръжки. Те са сърцевидно продълговати, по периферията ситно назъбени. По дръжката и по долната страна на листата се забелязва леко овласяване. Цветът е виолетов. Среца се на сухи месторастения под склопа на гората.

Водна леща - (*Lemnoideae*) Тя е водно растения, просто по строеж, без отделни листа или стъбла, които виреят и се разпространяват бързо върху застояла водна площ. Много хора приемат водна леща като добавка в храната, за да облекчат депресивни състояния и дори да лекуват с нея заболявания на щитовидната жлеза, както и за намаляване на апетита.

Вратига - (*Tanacetum vulgare*) Тревисто многогодишно растение с голям брой изправени стъбла, високи 40-160 см. Цветовете са оранжево-жълти, цветните кошнички са събрани в голям брой (до 100) гъсти сложни щитовидни съцветия по върховете на разклоненията. Разпространено по тревисти места и храсталаци. Цъфти от юни до септември.

Действа антисептично и спазмолитично, но се употребява преди всичко противоглистно средство. Препоръчва се при болки в ходилата и при ставни болки под формата на запарка за бани, в компреси при контузии. Внимание билката е отровна в големи дози!

Горска млечка (Бадемвидна млечка) - (*Euphorbia amygdaloides*) Многогодишно тревисто растение. Среца се повсеместно в България. Растението достига 60 см височина. Стъблото не се разклонява и вътрешността му е изпълнена с бяла течност, наподобяваща мляко. Листата му са прости разположени в прешлени по продължение на стъбло. Формата им е обратно яйцевидно-продълговати с цялокрайна периферия и достигат на дължина 25 см. Това растение е отровно!

Градско омайниче - (*Geum urbanum*) Многогодишно тревисто растение от семейство Розоцветни. Растението е с късо хоризонтално коренище. Стъблото му достига до височина 70 см и е леко влакнесто. Стъбловите листа са тройни с къси дръжки или най-горните са триделни. Приосновните листа са прекъснато пересто лировидни, сближени в розетка. Цветовете са светложълти, 10–15 мм в диаметър. Цветовете на градското омайниче са разположени по върховете на стъблото и разклоненията му. Цъфтят от края на май до края на август. Растението е разпространено из храсталаци и сенчести гори, край горски пътеки, из селищата край огради, горски поляни. Градското омайниче действа затягащо, нервоуспокояващо, свиващо кръвоносните съдове.

Дива тиква - (*Bryonia alba*) Представлява многогодишно, катерливо тревисто растение. Среца се на влажни месторастения. Стеблото на лудата тиква е пълзящо, достигащо до 4 м дължина, с мустачки за прикрепване към околните предмети. Листата са последователни с петделни петури, грапави и с дълги дръжки. Цветът е светло жълт. Дивата тиква има топчест плод, който е черен и гладък. Билката се използва при остри и хронични възпаления на респираторните органи, прилага се още при състояния, които се характеризират със сухота на лигавиците, менингит, суха кашлица на тласъци, нарастваща жажда, болки в главата и крайниците.

Дребната динка - (*Sanguisorba minor*) Дребната динка е красиво, нежно, многогодишно тревисто растение. Достига до 45 см височина. През лятото образува високи и тънки стъбла с гъсти съцветия. от дребни. Съцветията са с тъмночервени тичинки. Среца се на суха алкална почва, които са на припечни терени.

Прилага се външно за лечението на незначителни изгаряния, рани и кожни инфекции и за спиране на кръвенето.

Жълт кантарион (лечебна звъника) - (*Hypericum perforatum*) Многогодишно тревисто растение с хоризонтално пълзящо коренище. Стъблата са изправени, кръгли или с два надлъжни ръба, високи 20-100 см. Листата са овални, ланцетни или линейни, срещуположни са приседнали. На дължина достигат 5-20 мм, а на ширина 2-15 мм. По повърхността на листа се има многобройни прозрачни и редки черни точковидни жлези. Цветовете са 10-35 мм в диаметър, правилни, жълти до оранжеви, събрани в щитовидни метлици. Цъфти през май и юни. Среща се на сухи до свежи, бедни средно богати почви. Действа противовъзпалително, противомикробно, ранозаздравяващо и тонизира нервната система.

Зарастличе (Черен оман) - (*Symphytum officinale*) Това е многогодишно тревисто растение. Среща се по влажни места. На височина достига 80 см. Коренът на растението е подобно ряпа, голям и месест. Листата са достигат 50 см и са елипсовидни, по периферията са ситно назъбени, месести и силно овласени от двете страни. Съцветието е камбанка, цветът на венчелистчетата е бледо виолетово.

В народната медицина се използва при изкълчвания, артрит, тежки изгаряния и бронхиални проблеми.

Космат зановец - (*Cytisus hirsutus*) Той е многогодишно тревисто растение със средна височина 40 см, може да достигне и 1 м. Стъблото в основата е вдървяло и от там всяка година израстват множество разклонения. Младите клонки са силно овласени с бели власинки, които достигат дължина до 3 мм. Листата са сложни образувани от три листчета, всеки от, които е яйцевидно елиптичен и овласен от двете страни. На дължина достига 3 см. Цветовете първоначално са оранжево-жълти, а след това червено-кафяви. Цъфти от април до юни. Среща се на варовити и сухи терени.

Отвара от билката има болкоуспокояващ ефект.

Лапад - (*Rumex patientia*) Многогодишно тревисто растение, което достигат на височина до един метър. Среща се на свежо до влажни, богати почви. Листата са широки, яйцевидно-копиевидни или продълговато-копиевидни, дълги 30-45 см. и широки 10-15 см. Листните ръбове са гладки или слабо вълнисти и водят началото си от разположена в основата на растението розетка. Цветовете и семената се разполагат на гроздове по разклонения на стъблото, като най-големият грозд се разполага на върха на растението и са оцветени в розово-кафяво. Цъфти през месеците юни и юли. За медицински цели се използва основно коренът на растението. В кулинарията и като източник на витамин С и желязо, се използват и листата, които се добавят към салати и супи.

Лепка (Гергевка) - (*Galium aparine*) Лепката е едногодишно тревисто растение с грапава, лежащо или катерливо, четириръбесто стъбло, дълго до 1,5 м. Листата са разположени по 6-9 в прешлени тясно ланцетовидни, по периферията с шипчета. Цветовете са дребни, бели, събрани в полусенници, с 4-листно, сраснало в основата венче, и 4 тичинки, без чашка. Плодът е сух и бодлив, почти сферичен и лесно се разпада.

Лепката притежава противомикробно и пикочогонно действие. Употребява се при пясък и камъни в бъбреците.

Лечебна върбинка - (*Verbena officinalis*) Тя е многогодишно тревисто растение. Разпространено по поляни, често се среща и като плевел.

Тревисто растение с високо до 1 м, разклонено, четириръбесто стъбло. Листата са срещуположни, долните с дръжки, ланцетовидни или 1-2 пъти пересто нарязани; горните са приседнали, почти цели, назъбени или целокрайни. Цветовете са бледорозови или светловиолетови, събрани на върха на стъблото и разположени в класовидни съцветия. Чашката и венчето са петделни. Плодът е сух, разпада се на 4 орехчета.

Върбинката има укрепващо действие при изтощение, слабост, нервна и психическа умора, като диуретично средство при задържане на течности в организма, за засилване на млечната секреция при кърмачки.

Лечебна дилианка - (*Valeriana officinalis*) Представлява многогодишно тревисто растение. Стъблото му е право, надлъжно набраздено, цилиндрично и достига до височина 1,5-2 м. Листата му са сложни, перести с 3 до 26 двойки линейно – ланцетни листчета. Горните листа са приседнали върху стъблото, без дръжка; средните са с къса дръжка, а най- долните са с дълга дръжка. Цветовете на дилианката са бели, лилави, а по някога бледо розови и са събрани в щитовидни съцветия. Плодът наподобява яйцевидно орехче, светлокафяв на цвят. Коренището е дебело и късо, отвътре е кухо.

Дилианката се прилага при неврози, болезнена менструация, епилепсия, виене на свят в критическата възраст, гуша и др. Дилианката подтиква възбудимостта на централната нервна система, засилва действието на сънотворните средства.

Лечебна медуница - (*Pulmonaria officinalis*) Билката предпочита свежи и сенчести места, богати на хранителни вещества и най-вече варовити, каменисти или чисти глинести почви. Листата са сърцевидни, по-вече или по-малко продълговати и заострени. Горната повърхност на листата има малки неравности и е покрита с мъхче. Стъблото му е високо до 35 см. Корените са му разклонени. През пролетта растението разцъфва. Петте венчелистчета на цвета в началото са червени или розови, по-късно се променят към лилаво. Използва се при проблеми на дихателните пътища.

Лечебна ружа - (*Althaea officinalis*) Многогодишно тревисто растение с късо и дебело коренище. Стъблото е кухо с дължина 1 м, окосмено и отдолу вдървено. Листата са длановидно нарязани, едроназъбени, последователни, с дължина 5-15 см, с дълги дръжки. Цветовете са бледорозови с 5-листно венче и са разположени на групи в пазвите на горните листа. Плодът е плосък, дисковиден и при узряване се разпада. Цъфти от юни до август. Среща се по влажни крайречни места.

Използват се корените, листата и цветовете. Лечебните свойства на билката се свързват с богатото съдържание на слузни вещества в корените. Те действат смекчаващо при възпаление на дихателните пътища. Във вода тези вещества набъбват и образуват желатиноподобна слузеста маса, която образува защитна покривка върху възпалените лигавици и предпазва сетивните нервни окончания от дразнещите вещества, като намалява кашлечния рефлекс и подпомага оздравителния процес. По подобен начин действа и на лигавицата на стомаха и дванадесетопръстника, като я обгръща и изолира от дразнещото действие на храната и солната киселина. Приета през устата, тя е едно от най-добрите средства за активиране перисталтиката на червата при хроничен запек. Трябва да се знае обаче, че приета в малки дози може да даде обратен ефект като затягащо средство, поради свойството да поглъща течности.

Лечебен устрел - (*Vincetoxicum hirsutum*) Многогодишно тревисто растение с изправено тънко стъбло, високо до 1 м. Листата са срещуположни, долните яйцевидни, горните ланцетни, дълги 6-10 см, целокрайни, по ръба леко овласяване, на къси дръжки 5-10 мм. Съцветията 5-10 в пазвите на средните и горните листа. Венчелистчетата са бели или жълти. Цъфти през май-юни. Среща се на сухи тревисти места. Устрела е декоративно медоносно растение, използва се в медицината, при неправилна дозировка може да бъде отровно растение!

Обикновено безсмъртниче - (*Xeranthemum annuum*) Едногодишно тревисто растение. Външните обвивни листенца са заострени и без власинки. Вътрешните обвивни листчета на кошничката линейно-елиптични, венчевидни, разперени встрани, розови, виолетови до червени. Цъфти през месеците юни-септември. Естествените му местообитания са сухи тревисти и пустеещи места. Декоративно лечебно растение. При изсушаване на растението, вътрешните венчевидни листчета обикновено запазват цвета си, поради което е подходящ за изготвяне на сухи букети.

Обикновена блатия - (*Lythrum salicaria*) Растението образува многобройни стъбла, излизайки от вдървеняла коренова система. Стъблата са червеникаво-лилави, квадратни в напречен разрез. Листата са ланцетни, дълги 3-10 см, покрити с власинки, приседнали, разположени срещуположно или в прешлен по три. Цветовете са лилави с диаметър 10-20 мм с 5-6 венчелистчета. Плодът е кутийка, цъфтежът е през лятото, а когато семената узреят, листата стават ярко червени.

Растението се среща на влажни почви, около реки и поляни.

Обикновената блатия се използва в народната медицина, както и за декоративни цели.

Пъстра зайчина - (*Coronilla varia*) Пъстроцветната зайчина е многогодишно тревисто растение. Стъблата са многобройни, лежащи, приповдигащи се или изправени, ръбести, разклонени, до 1 м дълги. Листата са текоперести, с 9-25 листни дяла, които са обратно яйцевидни, елипсовидни или продълговати, с дръжки, а намиращите се към върха приседнали. Цветовете са събрани по 7-20 на дълги дръжки в къбловидни гроздове. Чашката е късо звънчевидна, с почти еднакви, шиловидни, ясно развити зъбци. Венчето е разноцветно: флагчето е бледорозово или розово, крилцата са бели, ладийката - бледорозова, а на върха пурпурна, като е извита и заострена във вид на човка. Горната тичинка е свободна. Плодът е линеен боб с едносеменни членчета. Цъфти през май - юни. У нас се среща из ливадите, сухите тревисти места, покрай пътищата, жп. линиите, горите и др.

В народната медицина се използва като сърдечно и диуретично средство. Декоративна и медоносна билка. Билката се счита за отровна!

Петниста мъртва коприва - (*Lamium maculatum*) Многогодишно тревисто растение, което се среща предимно върху влажни, плодородни почви. Растението достига до 80 см. Стъблото е изправено, кухо, овласено и силно разклонено в основата. Листата достигат дължина до 10 см, назъбени по периферията и овласени от двете страни. Формата им варира силно от яйцевидни, триъгълни до сърцевидни. Цветовете се формират в основата на най-горната двойка листа, като цветът им е розово или лилаво.

Подбел - (*Tussilago farfara*) Многогодишно тревисто растение с тънко, дълго, разклонено коренище. Листата са с дълги дръжки, почти кръгли, 10-20 см в диаметър, в основата сърцевидни, по периферията едро не равномерно назъбени, а от долната страна листата са почти бели. Цветовете са златистожълти. На върха на всяко стъбло се образува по една цветна кошничка, до 2 см в диаметър. Цъфти от февруари до април. Листата от подбел са средство против кашлица и задух. Притежават омекчаващо, отхрачващо и противовъзпалително действие.

Петнист змиряник - (*Arum maculatum*) Многогодишно тревисто растение, което достига 20-40 см височина. Растението образува яйцевидна или цилиндрична грудка. Листата са стреловидни (често с тъмни петна) с дълги тънки дръжки, които в основата са разширени във влагалища, с които обгръщат стъблото. Плодът е оранжевочервена сочна ягода. Цъфти май - юни. Среща се на влажни и сенчести места. Грудките се използват външно при ревматизъм, подагра и при възпалителни процеси на кожата.

Същинско енъовче - (*Galium verum*) Енъовчето е многогодишно тревисто растение с изправени или приповдигащи се стъбла, високи от 30 до 120 см. Листата са с линейна форма, дълги то 15 до 25 мм, широки 0,5-2 мм, разположени по 8-12 на брой в прешлени по стъблото, на върха с осилче, с подвит надолу ръб. Цветовете са събрани в дълги, гъсти, метличести съцветия. Венчето жълто, широко 2.5-3 мм. Чашка липсва. Плодът е сухо орехче дълго около 1,5 мм. Цъфти през месеците май - август. Бере се по време на пълния цъфтеж на растението.

Стръковете от енъовче имат диуретично, адстрингентно и противовъзпалително действие. Използва се при стомашно-чревни заболявания, както и при епилепсия, хистерия, кожни обриви.

Теснолистен живовляк - (*Plantago lanceolata*) Теснолистният живовляк е многогодишно тревисто растение. Цветоносно стъбло високо 7-40 см. Листата са разположени в приосновна розетка. Различава се от широколистния живовляк по формата на листата, които са с ланцетна форма, а при другият вид яйцевидни. Цъфти през май-септември. Тази билка има противовъзпалително, кръвоспиращо, бактериостатично, секретолитично и отхрачващо действие. Използва се при стомашно-чревен катар, метеоризъм, колики в червата, стомашна язва, при хронични възпаление на дихателните пътища.

Тревист бъз или ниско бъзе - (*Sambucus ebulus*) Многогодишно растение, с дълго, пълзящо, силно разклонено коренище. Стъблото изправено, 1-2 м високо, набраздено, в горната част разклонено, с мека бяла сърцевина. Листата са срещуположно разположени, нечифтоперести с 5-13 продълговати до продълговато ланцетни заострени и напилени литсчета. Цветовете с бяло, 5-делно, звънчевидно венче, по-рядко розово отвън; събрани в щитовидни съцветия. Плодът е сферичен, 5-6 мм в диаметър, тъмносин до черно-виолетов, сочен с 3 костилки, дълги до 3 мм. Разпространен е като бурен край пътищата и населените места.

Тревистият бъз може лесно да се сбърка с черният бъза. Основните разлики се състоят в следните неща: Ниското бъзе е храстовиден и достига до 2 метра височина, докато черният бъза достига до 7-8 м височина и е дърво. Ниско бъзе цъфти през юли-август, докато бъза по-рано - през май-юни - плодчетата на ниското бъзе са нагоре, на черният бъза висят надолу. За медицински цели се използват корените и плодовете. Зелените плодове са отровни, използват се зрелите (при децата могат да предизвикат гадене и повръщане). Коренът се използва при ужилвания и при бъбречни заболявания. При трудно уриниране и за изпотяване се прави запарка от цветовете.

Широколистен живовляк - (*Plantago major*) Широколистният живовляк е многогодишно тревисто растение с голо, безлистно цветоносно стъбло, високо 10-15 см, и листа събрани в приосновната розетка. Листата са с къси дръжки, широкоелептични или яйцевидни. Цветовете са дребни, беззникави. Цъфти през май и август. Расте из ливади и пасища по сухи тревисти и пясъчливи места. Среща се из цялата страна. Използва се при бронхит и други възпаления на дихателните пътища, гастрит с повишена киселинност на стомашния сок, както и други храносмилателни разстройства. Използва се и при някои кожни заболявания, като младежки пъпки, акне и др.

Дейността на стопанството по отношение на лечебните растения се свежда до:

- Осъществяване на контрол при ползването от местното население на лечебните растения за собствени нужди и най-вече за начинът на ползване, който се изразява в правилния начин на събиране на билките.

- За издаване на позволително и събиране на такси при ползване за стопанска дейност от горите държавна собственост или за издаване на позволително на собственици на гори и земи от горските територии и осъществяване на контрол.

До сегашния момент ТП „ДГС Свищов“ стриктно спазва възложените му задачи, въпреки възникващите трудности по отношение на ограничаването на паша на домашен добитък на отделни

територии, което буди недоволство сред местното население. Дейността, която се извършва, ще доведе до осигуряване на устойчиво ползване.

Водещо по отношение на лечебните растения следва да бъде, на първо място тяхното опазване, а на второ място устойчивото им ползване. Устойчивото ползване е добиване на такива количества, които оставят несъбрана немалка част от тях в природата, за да могат те да продължат да се възпроизвеждат, без да се намалява територията на популациите им.

Безработицата в района е ниска в сравнение за страната, което от своя страна се отразява на броя на хората, които се занимават със събирането на билки с цел препитание. Това довежда до подобряване на качеството и количеството на популациите на много от лечебните растения.

Като приоритетна мярка за територията на стопанството трябва да бъде завишения контрол за правилно събиране от местното население на лечебни растения, като се изхожда от правилото за устойчивото ползване на лечебни растения в естествените им находища „да се осъществява по начини, неувреждащи жизнеспособността на видовете и естественото им възобновяване”.

От икономическо значение за стопанството и възможност за допълнителни доходи на местното население са следните видове: орех, липа, шипка, трънка, глог, смрадлика, бъз, лечебна медуница, жълт кантарион, живовлек, подбел и други горско недървесни ресурси.

3. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд.

Стопанството трябва да продължи да прилага мерките по поддържане на почвения, светлинния, топлинния и водния режими в местообитанията на лечебните растения, както и дейности и режими за осигуряване на добро жизнено състояние и възстановяване на популациите и ресурсите от лечебни растения. С оглед по-нататъшното подобряване на състоянието на находищата от лечебни растения особено важно е на територията на стопанството да се засили контрола върху събирането им.

Министерство на околната среда и водите издава ежегодно заповед за ползване на лечебни растения под специален режим, актуална към момента е Заповед № РД 99/05.02.2024г. на министъра на околната среда и водите.

За всички останали видове е разрешено ползването им за производствени и лични нужди.

Списък на видове лечебни растения със забрана за събиране на билки от естествените им находища на територията на цялата страна или в отделни райони (по ЗЛР) Бенедиктински трън, пресечка (*Cnicus benedictus* L.), Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.), Горицвет пролетен (*Adonis vernalis* L.), Дилянка лечебна, валериана (*Valeriana officinalis* L.), Залист бодлив (*Ruscus aculeatus* L.), Изтравниче, страшниче (*Asplenium trichomanes* L.), Исландски лишей (*Cetraria islandica* (L.) Ach.), Исоп лечебен (*Hyssopus officinalis* L. ssp. *aristatus*), Какула едрочветна (*Salvia tomentosa* Mill.), Копитник (*Asarum europaeum* L.), Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng) Момина сълза (*Convallaria majalis* L.), Оман бял (*Inula helenium* L.), Папаронка жълта, жълт мак (*Glaucium flavum* Crantz), Пелин сантонинов (*Artemisia santonicum* L.), Пирински/Мурсалски/Алиботушки чай (*Sideritis scardica* Griseb.), Пищялка панчичева (*Angelica paniculata* Vand), Плаун бухалковиден (*Lycopodium clavatum* L.), Риган бял (*Origanum vulgare* L. Ssp. *Hirtum* (Link) Ietswaart), Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.), Салеп (*Orchis* sp. *diversa*), Смилен жълт (*Helichrysum arenarium* (L.) Moench.), Хуперция иглолистна, плаун обикновен (*Huperzia inundata* (L.) Bernh=L.selago) Цистозира (*Cystoseira barbata* (Good et Vood) Ag.

4. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебните растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.

Традициите ни в народната медицина са изградени още по времето на древните траки, които с годините са обогатявани в различна степен от славяните и прабългарите, като и до днес всеки народен празник е свързан по един или друг начин с лечебни растения. Развитието на съвременната фармацевтика и медицина налагат „нов поглед” на този източник на странични ползвания в ДГС ”Свищов”. За това опазването от увреждане или унищожаване с цел осигуряване на устойчиво ползване, като част от растителния генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност са приоритет. Това трябва да е система от мерки и дейности, целящи запазване на биологичното разнообразие и на ресурсите. Тук се включват поддържането и съхраняването на екосистемите съдържащи лечебни растения, на естествените месторастения, както и поддържане и възстановяване на жизнеспособни популации на видовете. Тъй като разнообразието, както по отношение на условията на средата, така и по отношение на видовия състав на лечебните растения е голямо, то следва да се видят приоритетните места за опазването и съхранението им. Такива са най-вече влажните зони по поречието на р Дунав и островите й, както и месторастения подложени в различна степен на ерозия и такива с интензивна паша. Стопанството трябва

да насочи мерките си към овладяване на уврежданията на тревните и храстови местообитания при добив на дървесина, регулиране на туристо-потока, както и към мероприятия насочени към поддържане на почвения, светлинния, топлинния и водния режими в местообитанията на лечебните растения, както и дейности и режими за осигуряване на добро жизнено състояние и възстановяване на популациите и ресурсите от лечебни растения. Вниманието на всички заинтересовани организации следва да бъде насочено към предприемане на практически мерки по ограничаване въздействието на установените застрашаващи фактори.

Организацията по охраната на лечебните растения се извършва от РИОСВ Велико Търново. Директорът на ТП „ДГС Свищов“ организира охраната на лечебните растения от държавните и общински горски територии (след сключен договор с общината). Той издава и разрешителните за добив на билки в района на горското стопанство.

С оглед по-нататъшното подобряване на състоянието на находищата от лечебни растения, особено важно е на територията на горското стопанство да се засили контрола върху събирането им.

Природоохранната значимост на района може да се популяризира допълнително чрез подготовката на подходящи брошури и дигитални, особено по отношение на редките видове.

ГЛАВА IV

Характеристика на инвентаризираната горска територия

1. Обща площ на инвентаризираната горска територия в ТП „ДГС Свищов“ и разпределението ѝ по групи гори, според основните им функции.

Общата площ на инвентаризираните горски територии в ТП „ДГС Свищов“ е 5327.3 ха. Разпределението на тази площ по вид на горите и земите е показано в таблица № 17.

Таблица № 16
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Вид на земите	Игло- листни	Широк. висок.	Изд. за превр.	Ниско- стъбл.	Всичко	%
	х е к т а р и					
Ест. произх. 0.4–1.0	–	749.3	271.4	2575.2	3595.9	67.5
Склопени култури	89.1	663.6	–	68.8	821.5	15.4
Несклопени култури	–	52.8	–	34.6	87.4	1.7
Общо с пълн. 0.4–1.0	89.1	1465.7	271.4	2678.6	4504.8	84.6
Ест. произх. 0.1–0.3	–	119.0	23.3	249.0	391.3	7.3
Изредени култури	15.0	27.3	–	15.7	58.0	1.1
Общо с пълн. 0.1–0.3	15.0	146.3	23.3	264.7	449.3	8.4
Общо залес. площ	104.1	1612.0	294.7	2943.3	4954.1	93.0
Пожарища	–	–	–	–	–	–
Голини	–	14.0	–	–	14.0	0.3
Сечища	0.3	30.1	–	10.7	41.1	0.7
Общо незал. дървопр.	0.3	44.1	–	10.7	55.1	1.0
поляна	12.4	30.5	11.8	77.2	131.9	2.5
просека	0.2	5.4	1.3	27.1	34.0	0.6
дворно място	–	11.8	0.3	7.1	19.2	0.4
авт. път асфалтов	–	–	–	0.6	0.6	–
обработваема площ	–	0.8	0.1	9.8	10.7	0.2
газопровод	–	0.2	–	2.0	2.2	–
авт. път IV категория	–	0.2	–	0.8	1.0	–
затон	–	12.1	–	–	12.1	0.2
заемна яма	–	4.6	–	–	4.6	0.1
канал	2.9	6.0	–	–	8.9	0.2
паркинг	–	0.2	–	0.3	0.5	–
горски разсадник	–	50.9	–	–	50.9	1.0
дивечова ливада	–	3.7	–	–	3.7	0.1
дивечова нива	–	3.2	–	2.1	5.3	0.1
пясъци	–	1.1	–	–	1.1	–
лесонепригодна площ	26.5	–	–	4.5	31.0	0.6
водна площ	–	–	0.4	–	0.4	–
Общо недървопр. площ	42.0	130.7	13.9	131.5	318.1	6.0
Всичко	146.4	1786.8	308.6	3085.5	5327.3	100.0
в т.ч. дървопр. площ	104.4	1656.1	294.7	2954.0	5009.2	94.0

Залесената площ е 4954.1 ха или 93.0 % от общата площ.

Преобладават нискостъблени гори – 2943.3 ха (59.4% от залесената площ), следват широколистните високостъблени гори – 1612.0 ха (35.1% от залесената площ), издънковите гори за превръщане в семенни – 294.7 ха (5.9 % от залесената площ) и иглолистните гори – 104.1 ха (2.1% от залесената площ). Изредени култури са констатирани върху площ от 58.0 ха (1.1% от залесената площ). Изредените естествени насаждения заемат – 449.3 ха (8.4% от залесената площ) и представляват основно първият етаж на зрели и презрели нискостъблени насаждения.

Незалесената дървопроизводителна площ са сечища и голини съответно: 41.1 ха, или 1.0 % и голини 14.0 ха (0.3%).

Недървопроизводителната площ е 318.1 ха, или 6.0 % от общата площ на горското стопанство. С най-голям дял са поляните – 131.9 ха (2.5% от общата площ) следвани от горски разсадник – 50.9 ха (1.0% от общата площ), просеки – 34.0 ха. За нормалното провеждане на горскостопанските мероприятия служат и камионните пътища, паркинги, дворните места и др. с обща площ 21.4 ха или 0.4%. За подпомагане ловностопанската дейност са обособени като дивечови ниви 3.1 ха или 0.1%.

При сегашната инвентаризация новоустроените гори са причислени към съседни отдели.

Движение на горските територии

Площта на горските територии в ТП „Държавно горско стопанство Свищов“ при инвентаризацията от 2006 година, се е разпределяла както следва:

Таблица № 17
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	ха	%
Залесена	4916.6 ха	92.3 %
Незалесена дървопроизводителна	87.5 ха	1.6 %
Недървопроизводителна	324.3 ха	6.1 %
Всичко	5328.4 ха	100.0 %

Съобразно техните функции, горските територии са се разпределяли по следния начин:

Таблица № 18
Разпределение на общата площ по функционална принадлежност

Функционална принадлежност	ха	%
Горски територии със стопански функции	1087.6 ха	20.4 %
Горски територии със защитни функции	29.3 ха	0.6 %
Горски територии със специални функции	4211.5 ха	79.0 %
Всичко	5328.4 ха	100.0 %

Площта при предходната инвентаризация по видове собственост се е разпределяла, както следва:

Таблица № 19
Разпределение на общата площ по собственост

Вид собственост	Инвентар. площ (ха)	%
1. Държавна	3635.1	68.2
2. Общинска	583.2	10.9
3. Частна	1110.1	20.8
в т.ч. на физ. лица	1034.3	19.4
на юридически лица	75.8	1.4
Общо:	5328.4	100.0

През ревизионния период в площта на горските територии в ТП „ДГС Свищов“ са настъпили следните промени:

Намаление:

1. Промяна на предназначението по реда на чл. 73 от Закона за горите – 8.7866 ха.

Писмо с № 13-566/25.03.2021 г., на министъра на земеделието и храните, с което удостоверява, че са изпълнени условията на чл. 73, ал. 5 от ЗГ и поземлени имоти с идентификатори 65766.508.6 и 65766.508.53 в землището на град Свищов - държавна собственост, с площ 8.7866 ха, се смятат с променено предназначение, вида територия става урбанизирана а начина на трайно ползване - за исторически паметник, историческо място.

2. Със заповед 2836/15.07.1974 година на основание чл.9 от ЗГ се изключват от ДГФ 63 дка, земл. гр. Свищов, част от подотдели 11 „8“, 10“, чиято територия се предава на пристанище Свищов за разширение на същото, представляващи сега поземлени имоти 65766.501.157 и 65766.501.46 в землището на гр. Свищов (вид територия „Територия на транспорта“, НТП „За пристанище“) - с обща площ от 17.3460 ха.

3. Промяна на предназначението по реда на чл. 73, ал.5 от Закона за горите – 1.7936 ха.

Писмо № С7-388/15.07.2025 г., на Министъра на земеделието и храните, относно промяна на предназначението на поземлени имоти с идентификатори 65766.650.21, 65766.650.22 и 65766.650.23 в землището на град Свищов - общинска собственост, с площ 17936 кв.м, се смятат с променено предназначение, за изграждане на Дунавски индустриален технологичен парк - Свищов.

Общо намаление на площта: 27.9 ха.

При сегашната инвентаризация се установи следната площ на горските територии на ТП „ДГС Свищов“:

а) по вид на земите и горите:

Таблица № 20
Разпределение на общата площ по вид на земите и горите

Вид на земите	ха	%
Залесена	4952.7	93.0
Незалесена дървопроизводителна	55.1	1.0
Недървопроизводителна	317.8	6.0
Всичко	5325.6	100.0

б) по функционална принадлежност:

Таблица № 21
Разпределение на общата площ по функционална принадлежност

Функционална принадлежност	ха	%
Горски територии със стопански функции	2183.0	41.0
Горски територии със защитни функции	68.0	1.3
Горски територии със специални функции	3074.6	57.7
Всичко	5325.6	100.0

Освен посочените по-горе площи, при инвентаризацията бяха инвентаризирани гори по чл.83 от ЗГ с площ 3.5 хектара. Те не са включени в баланса на горските територии, т.е. не присъстват в коментарите за разпределение на горите по стопански класове и видове гори, както и за цялата залесена площ.

Общата площ на ТП „ДГС Свищов“ намалява с 2.8 ха или 0.1%, което се дължи на описаното по-горе движение на горските територии, както и от новинвентаризирани гори.

Залесената площ на ТП „ДГС Свищов“ се увеличава с 36.1 ха, поради извършените залесявания и от новоинвентаризирани гори.

Незалесената дървопроизводителна площ намалява с 32.4 ха поради извършените залесявания.

Недървопроизводителната площ намалява с 6.5 ха поради извършените промени на предназначението на горските територии.

Горските територии със стопански функции заемат площ от 2183.0 ха (41.0% от общата инвентаризирана площ).

Горските територии със защитни функции са с площ 68.0 ха (1.3% от общата площ).

Горските територии със специални функции заемат площ от 3074.6 ха, което представлява 57.7% от общата инвентаризирана площ на ТП „ДГС Свищов“.

Учредяване на сервитути

1. С РМС № 374/08.06.2020 г. за безвъзмездно учредяване на безсрочен сервитут за изграждане, експлоатация и ремонт на подземен газопровод за Обект „Преносен газопровод за гр. Свищов“ в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД В ПИ с идентификатор 37784.408.1 в с. Козловец.

Площа на сервитутната зона – 0.0531 ха.

2. Със заповед № 93/05.02.2021 г. на изпълнителния директор на ИАГ за учредяване на безсрочен сервитут за изграждане и обслужване на подземен водопровод, включително прилежащите хидротехнически съоръжения (шахти) за обект „Довеждащи водопроводи“ от ПИ с идентификатор 65766.303.57 до ПИ с идентификатор 65766.126.28 и 65766.133.23 в гр. Свищов, в полза на „Сортови семена – Елит – 2001“ ЕООД.

Общата площ на сервитутната зона – 0.0577 ха.

3. Със заповед № 1159/13.12.2021 г. на изпълнителния директор на ИАГ за учредяване на безсрочен сервитут за изграждане и обслужване на ел. кабел за обект „Присъединяване на фотоволтаични централи в ПИ 65766.923.17“ от ПИ с идентификатори 65766.303.57 до съществуващ СРС 20kV № 1 от въздушна електропроводна линия „Керамичен завод“, п/с Свищов и кабелна връзка за присъединяване на фотоволтаични централи в имот 65766.923.9 до съществуващ СРС 20kV № 1 и въздушна електропроводна линия „Българско Сливово“, п/с Свищов, в полза на „Совата“ ЕАД. Засяга се служещ ПИ с идентификатор 65766.612.4 в град Свищов.

Площа на сервитутната зона – 0.0354 ха

По видове собственост към 31.12.2025 година, горските територии се разпределят както следва:

Таблица № 22
Разпределение на общата площ по собственост в хектари

Вид собственост Собственик	В и д т е р и т о р и я								гори по чл. 83
	Всичко		Горска		Земед.	Урбан.	Водна	%	от ЗГ
	обща	залесена	обща	залесена					
	х е к т а р и								хектари
Държавна	3630.7	3281.9	3596.8	3248.0	32.2	–	1.7	68.2	–
в т.ч. ТП "ДГС Свищов"	3595.9	3247.1	3595.9	3247.1	–	–	–	67.5	–
Общинска	368.3	362.3	76.5	70.5	290.2	–	1.6	6.9	–
в т.ч. Община Свищов	76.5	70.5	76.5	70.5	–	–	–	1.4	–
в т.ч. Община Свищов ЗТ	291.8	291.8	–	–	290.2	–	1.6	5.5	–
Частна	1096.6	1080.2	1053.7	1037.3	42.9	–	–	20.6	3.5
в т.ч. Физически лица	1031.9	1015.9	995.3	979.3	36.6	–	–	19.4	3.1
в т.ч. Юридически лица	64.7	64.3	58.4	58.0	6.3	–	–	1.2	0.4
Съсобственост	12.5	10.8	1.7	–	10.8	–	–	0.2	–
чл.19 от ЗСПЗЗ	217.5	217.5	3.7	3.7	213.8	–	–	4.1	–
в т.ч. Община Свищов чл.19	217.5	217.5	3.7	3.7	213.8	–	–	–	–
Общо	5325.6	4952.7	4732.4	4359.5	589.9	–	3.3	100.0	3.6

Държавната собственост намалява с 4.4 ха, сумарно дължащо се на изключените площи, както и от новоинвентаризирани гори.

Частната собственост намалява с 13.5 ха в резултат на изсечени гори в частни земеделски имоти и насаждения от горите по чл.83 и на отпаднали топови култивари, частна собственост в земеделски земи.

Общинската собственост намалява с 214.9 ха, тъй като горите по чл.19 от ЗСПЗЗ с площ 217.5 ха са показани отделно от общинската собственост.

В таблица № 23 е направено сравнение на залесената площ по класове и подкласове на възраст при двете последователни инвентаризации.

Таблица № 23
Разпределение на инвентаризираната залесена площ на ТП „ДГС Свищов“ по класове и подкласове на възраст при двете последователни инвентаризации

Класове и подкласове на възраст	Година на инвентаризация				Разлика
	2016		2026		
	ха	%	ха	%	ха
I (1-10 г)	1512.8	30.6	709.9	14.3	-802.9
(11-20 г)	1665.7	33.9	1461.2	29.5	-204.5
II (21-30 г)	753.3	15.3	1322.6	26.7	569.3
(31-40 г)	361.6	7.4	633.6	12.8	272.0
III (41-50 г)	221.4	4.5	314.2	6.3	92.8
(51-60 г)	260.4	5.3	157.7	3.2	-102.7
IV (61-70 г)	82.3	1.7	228.3	4.6	146.0
(71-80 г)	5.6	0.1	81.9	1.8	76.3
V (81-90 г)	5.5	0.1	3.5	0.1	-2.0
(91-100 г)			2.3		2.3
VI (101-110 г)					0.0
(111-120) г	0.4				-0.4
VII (121-130 г)	22.3	0.5	0.4		-21.9
(131-140 г)			20.5	0.4	
VIII (141-150 г)	1.3	0.1	0.7		
(над 150 г)	24.0	0.5	15.9	0.3	
Всичко	4916.6	100.0	4952.7	100.0	36.1

Залесената площ на ТП „ДГС Свищов“ се увеличава с 36.1 ха, което се дължи на извършените залесявания и от новоинвентаризирани гори.

По класове на възраст разликите се дължат на неравномерното преминаване на насажденията и културите от един клас на възраст в друг, на изведените възобновителни, отгледни и санитарни сечи, както и проведените залесявания.

Възрастовата структура на гората, разгледана по класове на възраст е неравномерна. Преобладават класове на възраст - I (1-20 г.) – 43.8%, II (21-40 г.) клас на възраст – 39.5%, III (41-60 г.) – 9.5% и IV (61-80 г.) – 6.4% от залесената площ.

В таблица № 24 е направено сравнение на дървесния запас (без клони) при двете последователни инвентаризации.

Таблица № 24
Разпределение на дървесния запас (без клони) на ТП „ДГС Свищов” по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

Класове и подкласове на възраст	Година на инвентаризация				Разлика
	2016		2026		
	куб.м	%	куб.м	%	куб.м
I (1-10 г)	31040	11.4	24100	6.2	-6940
(11-20 г)	97225	35.6	141345	36.3	44120
II (21-30 г)	38905	14.3	70285	18.1	31380
(31-40 г)	27520	10.1	36565	9.4	9045
III (41-50 г)	23485	8.6	33545	8.5	10060
(51-60 г)	32180	11.8	20250	5.2	-11930
IV (61-70 г)	14050	5.0	36075	9.3	22025
(71-80 г)	720	0.3	16420	4.2	15700
V (81-90 г)	770	0.3	300	0.1	-470
(91-100 г)			330	0.1	330
VI (101-110 г)					0
(111-120) г	50				-50
VII (121-130 г)	3970	1.5	85		-3885
(131-140 г)			5905	1.5	5905
VIII (141-150 г)	100		60	0.1	-40
(над 150 г)	2870	1.1	3950	1.0	1080
Всичко	272885	100.0	389215	100.0	116330

Общият дървесен запас (без клони) се увеличава спрямо установения при предходното устройство с 116330 куб.м, или с 42.6%. Това увеличение се дължи основно на естествения прираст на насажденията.

Като се вземе в предвид общия запас при предишното устройство (272885 куб.м), увеличен с общия среден прираст на гората за десет години – 163430 куб.м и се извади ползването от всички гори в стопанството през периода – 109870 куб.м, то настоящият запас би трябвало да бъде 326445 куб.м, т.е. имаме действително увеличение спрямо прогнозируемото с 53560 куб.м (+16.4%).

По класове на възраст запасът е неравномерно разпределен. Както и по площ, тук също преобладават четири класа на възраст - I (1-20 г.) – 42.5%, II (21-40 г.) клас на възраст – 27.5%, III (41-60 г.) – 13.7% и IV (61-80 г.) – 13.5% от общия запас. Останалите класове на възраст имат по-малко участие в общия запас.

При сравнението на двете таблици се установява, че движението на площите до голяма степен съответства на движението на запасите по класове на възраст. Слабите различия се дължат на следните причини:

1. Неравномерно преминаване на площите и запасите от един клас на възраст в друг;
2. Движението в рамките на горското стопанство на площи с различен запас на хектар в отделните класове на възраст;
3. Различен обем на ползване от сечите в отделните класове на възраст.

В таблици № 25 и 26 е показано разпределението на общата площ и запаса без и с клони по функционални групи при сегашната инвентаризация.

Таблица № 25
Разпределение на общата площ и запаса без клони по функционални групи

Групи гори	И г л о л и с т н и			Ш и р о к о л и с т н и			В с и ч к о		
	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ ФУНКЦИИ	55.0	49.6	6540	2128.0	2050.9	106755	2183.0	2100.5	113295
ЗАЩИТНИ ФУНКЦИИ	0.2	0.2	30	67.8	62.5	3875	68.0	62.7	3905
защита на водите	-	-	-	8.0	8.0	440	8.0	8.0	440
СОЗ пояс 3	-	-	-	8.0	8.0	440	8.0	8.0	440
защита на почвите	0.2	0.2	30	37.3	32.9	2050	37.5	33.1	2080
тех.пр.борба с ероз.	0.2	0.2	30	2.9	2.9	105	3.1	3.1	135
защ. ивица на Дунав	-	-	-	18.7	14.3	780	18.7	14.3	780
наклон над 30 градуса	-	-	-	7.1	7.1	820	7.1	7.1	820
полезащитен гор.пояс	-	-	-	8.6	8.6	345	8.6	8.6	345
защита на техн.инфр.	-	-	-	22.5	21.6	1385	22.5	21.6	1385
защитна ивица шосе	-	-	-	2.1	2.1	180	2.1	2.1	180
защ. ивица ж.п.линия	-	-	-	1.6	0.7	15	1.6	0.7	15
защ.ивица газопровод	-	-	-	18.8	18.8	1190	18.8	18.8	1190
СПЕЦИАЛНИ ФУНКЦИИ	91.2	54.3	6975	2983.4	2735.2	265040	3074.6	2789.5	272015
защитена местност	-	-	-	104.4	96.1	17595	104.4	96.1	17595
природен парк	-	-	-	231.9	213.0	38660	231.9	213.0	38660
защитена зона смесена	-	-	-	606.7	579.9	96425	606.7	579.9	96425
защ.зона местообитания	64.5	34.5	3905	1603.6	1514.7	85520	1668.1	1549.2	89425
защ.зона за птиците	-	-	-	14.0	13.4	1250	14.0	13.4	1250
гори с ВКС	22.0	15.1	2160	384.9	291.0	22885	406.9	306.1	25045
СпФ съгл. друг закон	4.7	4.7	910	15.8	15.8	1240	20.5	20.5	2150
зелена зона	-	-	-	6.0	5.9	240	6.0	5.9	240
семепроизв.насаждение	-	-	-	1.2	1.2	400	1.2	1.2	400
горски разсадник	-	-	-	10.7	-	-	10.7	-	-
географска култура	-	-	-	4.2	4.2	825	4.2	4.2	825
ЗАЩ.+СПЕЦ. ФУНКЦИИ	91.4	54.5	7005	3051.2	2797.7	268915	3142.6	2852.2	275920
ОБЩО	146.4	104.1	13545	5179.2	4848.6	375670	5325.6	4952.7	389215

Таблица № 26
Разпределение на общата площ и запаса с клони по функционални групи

Групи гори	И г л о л и с т н и			Ш и р о к о л и с т н и			В с и ч к о		
	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м	обща площ ха	залесена ха	запас куб.м
СТОПАНСКИ ФУНКЦИИ	55.0	49.6	7410	2128.0	2050.9	119515	2183.0	2100.5	126925
ЗАЩИТНИ ФУНКЦИИ	0.2	0.2	35	67.8	62.5	4330	68.0	62.7	4365
защита на водите	-	-	-	8.0	8.0	500	8.0	8.0	500
СОЗ пояс 3	-	-	-	8.0	8.0	500	8.0	8.0	500
защита на почвите	0.2	0.2	35	37.3	32.9	2280	37.5	33.1	2315
тех.пр.борба с ероз.	0.2	0.2	35	2.9	2.9	115	3.1	3.1	150
защ. ивица на Дунав	-	-	-	18.7	14.3	870	18.7	14.3	870
наклон над 30 градуса	-	-	-	7.1	7.1	900	7.1	7.1	900
полезащитен гор.пояс	-	-	-	8.6	8.6	395	8.6	8.6	395
защита на техн.инфр.	-	-	-	22.5	21.6	1550	22.5	21.6	1550
защитна ивица шосе	-	-	-	2.1	2.1	205	2.1	2.1	205
защ. ивица ж.п.линия	-	-	-	1.6	0.7	15	1.6	0.7	15
защ.ивица газопровод	-	-	-	18.8	18.8	1330	18.8	18.8	1330
СПЕЦИАЛНИ ФУНКЦИИ	91.2	54.3	7880	2983.4	2735.2	296890	3074.6	2789.5	304770
защитена местност	-	-	-	104.4	96.1	19795	104.4	96.1	19795
природен парк	-	-	-	231.9	213.0	42750	231.9	213.0	42750
защитена зона смесена	-	-	-	606.7	579.9	107165	606.7	579.9	107165
защ.зона местообитания	64.5	34.5	4430	1603.6	1514.7	97065	1668.1	1549.2	101495
защ.зона за птиците	-	-	-	14.0	13.4	1395	14.0	13.4	1395
гори с ВКС	22.0	15.1	2430	384.9	291.0	25525	406.9	306.1	27955
СпФ съгл. друг закон	4.7	4.7	1020	15.8	15.8	1415	20.5	20.5	2435
зелена зона	-	-	-	6.0	5.9	280	6.0	5.9	280
семепроизв.насаждение	-	-	-	1.2	1.2	460	1.2	1.2	460
горски разсадник	-	-	-	10.7	-	-	10.7	-	-
географска култура	-	-	-	4.2	4.2	1040	4.2	4.2	1040
ЗАЩ.+СПЕЦ. ФУНКЦИИ	91.4	54.5	7915	3051.2	2797.7	301220	3142.6	2852.2	309135
ОБЩО	146.4	104.1	15325	5179.2	4848.6	420735	5325.6	4952.7	436060

Таблица № 27
Разпределение на общата площ по функционални групи, в т.ч. с по-ниска тежест

Групи гори	П Л О Щ	
	обща ха	залесена ха
Стопанска	2183.0	2100.5
защитена местност	104.4	96.1
защитена зона смесена	98.4	90.2
гори с ВКС	98.4	90.2
Г. във фаза на старост	16.3	16.3
защ. ивица на Дунав	16.3	16.3
семепроизв.насаждение	4.5	4.5
защ. ивица на Дунав	82.1	73.9
семепроизв.насаждение	7.1	7.1
защ.зона местообитания	6.0	5.9
гори с ВКС	6.0	5.9
природен парк	231.9	213.0
защ.зона местообитания	231.9	213.0
защ.зона за птиците	100.7	90.3
гори с ВКС	86.9	76.5
защ. ивица на Дунав	86.9	76.5
защ. ивица ж.п.линия	0.8	0.8
гори с ВКС	131.2	122.7
защ. ивица на Дунав	131.2	122.7
семепроизв.насаждение	1.9	1.9
защитена зона смесена	606.7	579.9
гори с ВКС	606.7	579.9
Г. във фаза на старост	56.0	56.0
защ. ивица на Дунав	56.0	56.0
семепроизв.насаждение	12.0	12.0
СОЗ пояс 1	1.4	0.1
защ. ивица на Дунав	1.4	0.1
СОЗ пояс 2	15.5	11.2
защ. ивица на Дунав	15.5	11.2
защ. ивица на Дунав	533.8	512.6
семепроизв.насаждение	17.0	17.0
географска култура	3.8	3.8
географска култура	0.1	0.1
защ.зона местообитания	1668.1	1549.2
защ.зона за птиците	60.6	46.8
гори с ВКС	35.9	22.1
защ. ивица край река	1.7	1.7
гори с ВКС	1062.7	966.2
Г. във фаза на старост	12.0	12.0
наклон над 30 градуса	10.0	10.0
зелена зона	0.3	0.3
защ. ивица ж.п.линия	9.6	9.6
защ.ивица газопровод	2.3	2.3
тех.пр.борба с ероз.	19.2	17.1
наклон над 20 градуса	26.5	-
наклон над 30 градуса	23.4	22.3
зелена зона	16.9	15.8
зелена зона	101.8	98.7
семепроизв.насаждение	0.7	0.7
географска култура	2.1	2.1
защ.ивица газопровод	0.8	0.8
тех.пр.борба с ероз.	0.2	0.2
наклон над 30 градуса	8.2	8.0
зелена зона	2.6	2.4
зелена зона	24.1	23.7
200м около манастир	9.4	9.4
защ.зона за птиците	14.0	13.4
гори с ВКС	13.2	12.6
защ. ивица ж.п.линия	2.0	1.6
защ. ивица на Дунав	6.2	6.2
гори с ВКС	406.9	306.1
СпФ съгл. друг закон	41.4	33.6
защ. ивица на Дунав	20.2	17.5
наклон над 30 градуса	12.0	12.0
лесопарк	9.1	9.1
зелена зона	7.7	7.7
лесопарк	7.6	5.5
зелена зона	4.7	3.3
зелена зона	0.2	-
лесопарк	7.7	5.5
зелена зона	3.6	2.6
СОЗ пояс 2	46.9	3.1

Групи гори	П Л О Щ	
	обща ха	залесена ха
семепроизв.градина	1.0	1.0
горски разсадник	1.0	1.0
горски разсадник	45.9	2.1
географска култура	2.1	2.1
СОЗ пояс 3	59.2	59.2
защ.ивица газопровод	35.6	35.6
горски разсадник	0.6	0.6
географска култура	0.6	0.6
защитна ивица шосе	4.4	4.4
защ. ивица ж.п.линия	48.4	47.3
тех.пр.борба с ероз.	6.5	6.5
защ.ивица газопровод	4.5	4.5
полезащитен гор.пояс	4.5	4.5
полезащитен гор.пояс	17.8	17.7
тех.пр.борба с ероз.	58.3	20.1
защ. ивица на Дунав	107.0	98.9
географска култура	7.9	7.9
СпФ съгл. друг закон	20.5	20.5
защ. ивица на Дунав	1.8	1.8
лесопарк	1.8	1.8
зелена зона	0.7	0.7
лесопарк	7.7	7.7
зелена зона	7.3	7.3
СОЗ пояс 3	8.0	8.0
защитна ивица шосе	2.1	2.1
защ. ивица ж.п.линия	1.6	0.7
защ.ивица газопровод	18.8	18.8
полезащитен гор.пояс	8.6	8.6
тех.пр.борба с ероз.	3.1	3.1
защ. ивица на Дунав	18.7	14.3
наклон над 30 градуса	7.1	7.1
лесопарк	5.9	5.9
зелена зона	4.1	4.1
зелена зона	0.1	–
семепроизв.насаждение	1.2	1.2
географска култура	1.2	1.2
горски разсадник	10.7	–
географска култура	4.2	4.2
ОБЩО	5325.6	4952.7

2. Категоризация на инвентаризираната горска територия в ТП „ДГС Свищов”

Горските територии със защитни и със специални функции са обособени въз основа на следните документи:

I. Горски територии със стопански функции (съгласно чл. 5 ал.4 от Закона за горите) – В ТП „ДГС Свищов” със стопански функции по смисъла на Закона за горите са 2183.0 ха, от която залесена 2100.5 ха и незалесена – 82.5 ха.

II. Горски територии със защитни функции – (съгласно чл.5, ал.2 от Закона за горите) с обща площ 68.0 ха, от която 62.7 ха залесена и 5.3 ха незалесена площ.

1. За защита на водите:

1.1. Санитарно-охранителни зони

1.1.1.Обявена със заповед №СОЗ-264/20.08.2010 на БДДР (ШК "Раней 2")

СОЗ пояс 1

Отдели и подотдели: 47:6;

с обща площ: 0.6 ха

СОЗ пояс 2

Отдели и подотдели: 47:д-м, о, р-у, 1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11;

с обща площ: 62.4 ха

СОЗ пояс 3

Отдели и подотдели: 47:ф,х; 50:б1;

с обща площ: 4.4 ха

1.1.2.Обявена със заповед №СОЗ-265/20.08.2010 на БДДР (ШК "Раней 3")

СОЗ пояс 1

Отдели и подотдели: 47:4;

с обща площ: 0.7 ха

1.1.3.Обявена със заповед №СОЗ-267/01.10.2010 на БДДР (ШК "Раней 1", ТК1-8/Ш, ТК13/Ш, ТК11-12/Я, ТК14-15/Я)

СОЗ пояс 1

Отдели и подотдели: 47:п;

с обща площ: 0.1 ха

1.1.4.Обявена със заповед №РД-1071/05.11.2002 на МОСВ (Сондаж №Р-2хг)

СОЗ пояс 3

Отдели и подотдели: 63:а,б; 64:а, в, м, п,р;

с обща площ: 62.8 ха

1.1.5.Обявена със заповед на БД ДР СОЗ-273/28.12.2010

На територията на с. Българско Сливово, в която не попадат горски територии.

1.1.6.Обявена със Заповед на БД ДР СОЗ-701/10.06.2024 и Решение СОЗ-701/05.11.2024

На територията на с. Червена, с. Сломер и с. Варана, в която не попадат горски територии.

2. За защита на техническа инфраструктура с обща площ 22.5 ха от която залесена – 21.6 ха и незалесена – 0.9 ха, в т. ч.:

2.1. Защитна ивица на ж.п. линия гр.Левски – гр. Свищов – отдели и подотдели №№: 1:а-д, ж-л, н-р, б1, 6; 2:е2,ж2; 4:а-д, ж,з, к-м, 1, 3; 12:а, в, к, 2, 3, 10; 17:а; с обща площ 62.4 ха
2.2. Защитна ивица шосе (първокласен път гр. Плевен – гр. Русе) – отдели и подотдели 60:м1; 66:а, в, д,е, к, п1; с обща площ 6.5 ха

3. За защита на почвите с обща площ 37.5 ха от която залесена – 33.1 ха и незалесена – 4.4 ха, в т. ч. :

3.1. Полезащитни горски пояси – отдели и подотдели 5:а, с, 6; 6:ф; 32:г1; 59:у,ф; 65:а-в, ж; 66:п, к1; - с обща залесена площ 30.9 ха.

3.2. Технически проект за борба с ерозия – отдели и подотдели : 1:г,д, 1, 2; 2:а, к, ц1, 1; 3:р,с, 5; 8:л1-н1, т1, д2, п2, 4; 54:е, з-к, о,п, а1, в1-е1, 5, 8, 11, 12; 55:г, 1, 2, 3, 4, 5, 7; - с обща площ 87.3 ха

3.3. Защитна ивица край река Дунав – отдели и подотдели №№: 9:а-д, 1; 10:а-я, 1, 2, 3, 4; 11:а-ш, 1, 2, 3; 26:а, е-н, с-х, ш,щ, р2, 1, 2, 4, 5, 6, 7; 34:а-з, к-ш, н1, 1, 2, 3, 4, 5; 35:а-и, 1; 36:а-и, 1, 2; 37:а-ф, 1; 38:а-я, 1; 39:а-х, 1; 40:а-е, 1; 41:а-г, 1; 42:а-м; 43:а-я, а1-в1, 1, 2, 3, 4; 44:а-я, а1-д1, 1, 2; 45:а-п; 46:а-е; 47:а-п, ч, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 48:б-ж, и, 1, 5; 58:ш1,щ1, ю1,я1, а2-и2, к2,л2, 11- с обща площ 1077.1 ха,

3.4. Защитна ивица край река (р. Осъм) – отдели и подотдели №№: 74 ц; с обща залесена площ 1.7 ха.

3.5. Гори върху твърде плитко почви с наклон над 20 градуса - отдели и подотдели: 60:ю, д1,е1; с обща площ: 26.5 ха

3.6. Гори с наклон над 30 градуса - отдели и подотдели: 12:г,д, п; 15:л; 17:я, а1,б1, д1, з1; 21:г, с; 22:е,ж, к, 2, 3, 4, 11, 12, 13; 26:а, е,ж, с,т, щ, р2; 50:г; с обща площ: 60.7 ха

III. Горски територии със специални функции – (съгласно чл.5, ал.3 от Закона за горите) с обща площ 3076.3 ха, от която 2790.9 ха залесена и 285.4 ха незалесена площ.

1. Горски територии, включени в границите на защитените територии и защитените зони, обявени по реда на ЗЗТ и ЗБР, съгласно чл.5 от ЗЗТ с обща площ 3738.1 ха,

Обявени по Закона за защитените територии

1.1. Защитени местности с обща площ горски територии 104.4 ха, в т.ч.:

1.1.1. Защитена местност „Мешовата гора” - землище на с. Десяновци
Обявена със Заповед на МОСВ № 328 от 08.05.1992 г., ДВ бр.43/1992 г. на МОСВ.

Документи за промяна:

Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-52 от 30.01.2008 г., бр. 39/2008 на Държавен вестник 52-2008 г.

Целта е опазване на находище от снежно кокиче, двучветен синчец, жълт минзухар и други –

Отдели и подотдели: 73:д-и, 8;

с обща площ: 6.0 ха

1.1.2. Защитена местност „Старият дъб” - землище на с. Вардим
Обявена със Заповед на МОСВ № 939 от 22.07.1988 г. на КОПС бр. 60/1988 на Държавен вестник

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване със Заповед No.939 от 22.07.1988 г., бр. 60/1988 на Държавен вестник 939-1988 г.

2. Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-883 от 25.11.2013 г., бр. 6/2014 на Държавен вестник 883-2013 г.

Целта е опазване на островна заливна екосистема вардимски дъб и колонии водолюбиви птици;

Отдели и подотдели: 43:а-я, а1-в1, 1, 2, 3, 4; 44:а-ж, п,р, у, х,ц, ю, в1,г1, 1;

с обща площ: 98.4 ха

2. Природен парк „Персина” –

Обявен със Заповед на МОСВ № РД 684/01.12.2000 г. на МОСВ бр. 105/2000 на Държавен вестник.

Документи за промяна:

1. Приемане на План за управление с Решение No.287 от 11.04.2012 г., бр. 31/2012 на Държавен вестник 287-2012 г.

2. Приемане на План за управление с Решение No.77 от 11.02.2016 г., бр. 13/2016 на Държавен вестник 77-2016 г.

3. Промяна в площта - увеличаване със Заповед No.РД-771 от 24.09.2020 г., бр. 89/2020 на Държавен вестник 771-2020 г.

4. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.РД-771 от 24.09.2020 г., бр. 89/2020 на Държавен вестник 771-2020 г.

отдели и подотдели №№: 1:ж1; 4:а; 9:а-д, 1; 10:б-л, н-я, 1, 2, 3, 4; 11:а-с, 1, 2; 58:н2;- с обща площ на територията на ТП „ДГС Свищов” 231.9 ха,

Обявени по реда на чл.6, ал.1 от Закона за биологичното разнообразие: Територии включени в границите на защитени зони – част от Европейската екологична мрежа „Натура – 2000”

1. Директива 92/43/ЕЕС - за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за местообитанията)

1.1. Защитена зона „BG0000233 – Студена река”

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-341 от 31.03.2021 г., бр. 54/2021 на Държавен вестник

Отдели и подотдели №№ - 49:е, 3; 51:е; 57:а-и, л-о, т,у, ц-я, а1,б1, д1,е1, 1, 2, 5, 6, 7, 9; 60:а, г-п, с-я, а1-и1, к1, 1, 2, 3, 4, 5;- с обща площ 227.9 ха,

1.2. Защитена зона „BG0000239 – „Обнова-Караман дол”(на територията на ТПДГС „Свищов”)

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-327 от 31.03.2021 г., бр. 53/2021 на Държавен вестник

Отдели и подотдели №№ - 72:б-н, п,р, 1, 2; 74:т-ш, 12, 13, 14; - с обща площ 57.8 ха

1.3. Защитена зона „BG0000396 „Персина” ”(на територията на ТПДГС „Свищов”)

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-339 от 31.03.2021 г., бр. 54/2021 на Държавен вестник

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване с Решение No.811 от 16.11.2010 г., бр. 96/2010 на Държавен вестник
 2. Определяне на специфични цели със Заповед No.РД-1038 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
 3. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-1038 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
- Отдели и подотдели №№ 1:ж1; 4:а; 9:а-д, 1; 10:б-л, н-я, 1, 2, 3, 4; 11:а-с, 1, 2; 58:н2;- с обща площ 231.9 ха,

1.4. Защитена зона „BG0000576 „Свищовска гора”

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-300 от 31.03.2021 г., бр. 48/2021 на Държавен вестник

Отдели и подотдели №№ 2:а-я, а1-и1, к1-ч1, м2,н2, 1, 5; 3:а-я, а1-и1, к1-н1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 4:и-я, а1-д1, 2, 4; 12:п-с, у, х, 12; 13:а-т, х-я, а1-ж1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19; 14:а-я, а1-е1, 1, 2, 3, 4; 15:а-п, 1; 16:а-ш, 1, 2, 3, 4; 17:а-я, а1-и1, к1-щ1, 1, 3, 4, 5, 6; 18:а, в-я, а1-и1, к1,л1, 1, 2, 3, 5; 19:в-ж, м-я, а1-и1, к1-п1; 20:а,б, г-я, а1-в1, 1; 21:а-я, а1-и1, к1-ч1, щ1, ю1,я1, а2-и2, к2-н2, р2-у2, х2-ч2, е3,ж3, 1, 2, 3, 4; 22:а-п, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 23:а-и, м-о, т-ф, ч-ю, 1, 3; 24:а-е, к-р, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8; 25:м-р, 1; 29:а-я, б1, 1, 2, 3; 30:о-ц, ш-я, а1-д1; 31:б-я, а1-г1, 1, 2, 3;

с обща площ: 1225.3 ха

1.5. Защитена зона „BG0000516 Черната могила”

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-39 от 17.01.2024 г., бр. 9/2024 на Държавен вестник. В обхвата на зоната не попадат горски територии.

1.6. Защитена зона „BG0002018 „Остров Вардим” – по двете директиви

Обявена със Заповед на МОСВ № РД-560 от 05.09.2008г., ДВ бр. 84/2008

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване с Решение No.335 от 26.05.2011 г., бр. 41/2011 на Държавен вестник
 2. Промяна в името с Решение No.335 от 26.05.2011 г., бр. 41/2011 на Държавен вестник
 3. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-273 от 31.03.2021 г., бр. 43/2021 на Държавен вестник
 4. Определяне на специфични цели със Заповед No.РД-1030 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
 5. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-1030 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
- Отдели и подотдели № № 34:с, х-ч, 4, 5; 35:а-и, 1; 36:а-и, 1, 2; 37:а-ф, 1; 38:а-я, 1; 39:а-х, 1; 40:а-е, 1; 41:а-г, 1; 42:а-м; 43:а-я, а1-в1, 1, 2, 3, 4; 44:а-я, а1-д1, 1, 2; 45:а-п; 46:а-е; 47:а-п, ч, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 48:б, г, и, 5; - с обща площ 705.1 ха.

2. Директива 79/409/ЕЕС - съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците) с обща площ горски територии 830.2 ха, от която 738.4 ха залесена и 91.8 ха незалесена.

2.1. Защитена зона „BG0002017 „Беленски острови” ”(на територията на ТПДГС „Свищов”)

Обявена със Заповед на МОСВ № РД-82 от 12.02.2008 г., ДВ бр.26/2008, 2-1-2017-82-2008.

Документи за промяна:

1. Определяне на специфични цели със Заповед No.РД-1040 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
 2. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-1040 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
- отдели и подотдели №№ 9:а-д, 1; 10:а, м,н, х, щ, 3; 11:а, 1; с обща площ 93.1 ха,

2.2. Защитена зона „BG0002018 „Остров Вардим” – по двете директиви

Обявена със Заповед на МОСВ No.РД-560 от 05.09.2008 г., бр. 84/2008 на Държавен вестник

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване с Решение No.335 от 26.05.2011 г., бр. 41/2011 на Държавен вестник
 2. Промяна в името с Решение No.335 от 26.05.2011 г., бр. 41/2011 на Държавен вестник
 3. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-273 от 31.03.2021 г., бр. 43/2021 на Държавен вестник
 4. Определяне на специфични цели със Заповед No.РД-1030 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
 5. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-1030 от 03.11.2022 г., бр. 89/2022 на Държавен вестник
- Отдели и подотдели № № 34:с, х-ч, 4, 5; 35:а-и, 1; 36:а-и, 1, 2; 37:а-ф, 1; 38:а-я, 1; 39:а-х, 1; 40:а-е, 1; 41:а-

г, 1; 42:а-м; 43:а-я, а1-в1, 1, 2, 3, 4; 44:а-я, а1-д1, 1, 2; 45:а-п; 46:а-е; 47:а-п, ч, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 48:б, г, и, 5; - с обща площ 705.1 ха,

2.3. Защитена зона „BG0002070 „Рибарници Хаджи Димитрово”

Обявена със Заповед на МОСВ №РД-785 от 29.10.2008 г., ДВ бр.104/2008г., 2-1-2070-785-2008
Отдел и подотдели № 57 л,о; с обща изцяло залесена площ 2.8 ха.

2.4. Защитена зона „BG0002083 „Свищовско-Беленска низина” ”(на територията на ТПДГС „Свищов”)

Обявена със Заповед на МОСВ №РД-768 от 28.10.2008 г., ДВ бр.102/2008г., 2-1-2083-768-2008.

Документи за промяна:

1. Промяна в режима на дейностите със Заповед No.РД-82 от 28.01.2013 г., бр. 10/2013 на Държавен вестник
 2. Промяна в предмета на опазване със Заповед No.РД-990 от 21.10.2022 г., бр. 85/2022 на Държавен вестник
 3. Определяне на специфични цели със Заповед No.РД-990 от 21.10.2022 г., бр. 85/2022 на Държавен вестник
- Отдели и подотдели № 1:ж1; 4:а-в, з, 1; 58:а-г, н2, 1, 12; - с обща площ 21.6 ха

2.5. Защитена зона „BG0002096 „Обнова” ”(на територията на ТПДГС „Свищов”)

Обявена със Заповед на МОСВ №РД-555 от 05.09.2008 г., ДВ бр.84/2008, 2-1-2096-555-2008 –
Отдели и подотдели № 72:б-н, п,р, 1, 2; 74:т-ш, 12, 13, 14; - с обща площ 57.8 ха,

3. Горски територии с висока консервационна стойност (ГВКС)

На основание направено проучване от WWF-DCP, във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията на ТП ДГС „Свищов” в изпълнение на принцип 9 от стандарта за сертификация управлението на горите по схемата FSC, сертификат за управление на гори и проследяване на продукцията RA-FM/COC-006748 от 01.01.2014 год.

Отдели и подотдели № № 1:а-д, ж-л, н-р, б1, 1, 2; 2:а, в-ж, и, н-х, ш, ю, в1-ж1, и1, к1,л1, р1, у1-ц1, м2,н2, 1, 5; 3:а, в-ж, и, л,м, о, р-т, х-ш, ю, б1, г1,д1, з1, к1,л1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9; 4:б-д, ж-н, п-т, х-ч, щ-ю, а1-в1, 1, 3; 5:а, с, б; 6:ф; 8:л1,м1, д2, 4; 9:а-д, 1; 10:а-я, 1, 2, 3, 4; 11:а-ш, 1, 2, 3; 12:а, в, к, х, 2, 10; 13:в, д-ж, и, л,м, о-р, т, х-я, а1, в1-д1, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19; 14:а, ж, и-л, н, п, ф, ц, ш,щ, я, е1, 1, 2, 4; 15:б-е, з-п, 1; 16:а-д, ж-л, п, т, ф-ц, 1, 2, 3; 17:а-д, ж-и, о-т, ф-ч, щ-я, б1,в1, е1-и1, к1, м1,н1, п1,р1, х1, ш1, 1, 3, 4, 6; 18:б, о-ф, ц-ш, г1,д1, 1, 5; 19:а, д, з, л, р, ф, ю, а1, е1-и1, к1,л1; 20:ж,з, л-о, р, х-ч, щ, а1, 1; 21:д,е, и-м, о,п, с, у,ф, щ-ю, а1,б1, г1,д1, ж1-и1, к1-м1, у1,ф1, ш1,щ1, я1, а2-в2, д2,е2, к2-м2, р2, т2, ф2, е3,ж3, 1, 2, 3, 4, 5, 7; 22:а, в,г, е, и-н, п, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13; 23:б-д, з,и, м, у,ф, ч, 1, 3; 24:а-д, к, м, о,п, 1, 2, 3, 4, 6, 8; 26:а, г-л, н, п-у, х, щ-я, и1, л2, н2, р2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 27:а,б, з,и, л, о-с, ф1, 1, 2, 3, 4, 16; 29:а,б, г-ж, р-ф, ц, ш-я, б1, 2, 3; 30:ц, ш-я, а1, в1-д1, м1, о1; 31:в,г, з,и, м-о, с,т, ч,ш, ю,я, а1, 1, 2, 3; 34:а-ж, к-т, х-ч, ю,я, ж1-и1, к1-н1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 35:а-и, 1; 36:а-и, 1, 2; 37:а-ф, 1; 38:а-я, 1; 39:а-х, 1; 40:а-е, 1; 41:а-г, 1; 42:а-м; 43:а-я, а1-в1, 1, 2, 3, 4; 44:а-я, а1-д1, 1, 2; 45:а-п; 46:а-е; 47:а-ф, ч, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; 48:б-ж, и, 1, 5; 49:е, 3; 50:з; 51:е; 54:е, з-к, о,п, а1, в1-д1, 5, 8, 11, 12; 55:г, 1, 2, 3, 4, 5, 7; 57:д-ж, т,у, ц-я, б1, д1, 1, 2, 5, 6, 7, 9; 58:а-в, ш1,щ1, ю1,я1, а2,б2, и2, 1, 12; 59:ф; 60:а, д, и-п, с,т, ф-я, а1-и1, к1, 2, 3, 4, 5; 63:а; 64:а, в, п,р; 65:а-в; 66:а, в, де, к, п; 69:н, с; 70:в-ж, к,л, п,р, т-ф, 1, 3; 72:д, ж, л-р, 1, 2; 73:а-в, д-м, о,п, т-ц, ш-я, а1, в1, д1, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 74:а,б, ж-к, о, р-х, ч,ш, 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14;

с обща площ: 2447.9 ха

4. Специални горски територии, обявени по реда на други закони с особени статут и режими

3.1 Недвижима археологическа културна ценност „Римски военен лагер и ранновизантийски град Нове” и охранителна зона, Заповед на министъра на културата №РД 09-0180/02.06.2010 г., обявена в ДВ бр. 78/1968 г.– отдели и подотдели: 26:а-з, к-ф, щ-я, л2-н2, р2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 27:а-с, у1-х1, 1, 2, 3, 4, 16 обща площ 213.9 ха.

5. Горски територии с рекреационно значение

5.1 Лесопарк „Паметниците” обявен с ПМС № 46/23.08.1966 год. – отдели и подотдели №№ 26:д-з, к-р, у,ф, ю,я, а1, т1, з2, л2-н2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 - с обща площ 39.8 ха.

5.2 Зелена зона гр.Свищов обявена със Заповед № 2344826.05.1971 год.

отдели и подотдели №№ 18:о-с, ф-щ, б1,в1, д1,е1, 3, 5; 21:а-е, з-ц, щ-я, а1-и1, к1,л1, 1; 22:е-з, к-м, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13; 24:а-д, 1, 2; 26:д,е, к-н, р, т1, з2, л2-н2, 2, 3, 4, 5;

с обща площ: 174.1 ха

6. Семепроизводствени насаждения - одобрени с протокол на Горска Семеконтролна станция – София от 04.04.2026 год. – отдели и подотдели: 11:д; 31:о; 37:д; 38:л, с,т, щ; 39:з; 42:ж; 43:г, п; 44:м; 46:г, е; 58:ж1 - с обща залесена площ 44.4 ха.

7. Семепроизводствени градини
отдели и подотдели: 47:с; - с обща залесена площ 1.0 ха.

8. Горски разсадник
отдели и подотдели №№ 27:12, 13, 14; 47:р-ф, 9, 10, 11 - с обща площ 58.2 ха.

9. Географски култури - одобрени с протокол на Семеконтролна станция – София от 04.05.2016 год. – отдели и подотдели №№ 34:в, к; 38:с,т,у; 47:р, т-ф; 58:а1, ж1, л1, ф1; 74:ж - с обща залесена площ 22.0 ха.

10. 200 м около манастир „Покров Богородичен” - отдели и подотдели №№ 25:о, р - с обща залесена площ 9.4 ха.

3. Таксационна характеристика на насажденията при инвентаризацията

При настоящата инвентаризация са обособени условни стопански класове, съгласно изискванията на Наредба № 18 за устройство на горите и земите от горския фонд и Заданието за проектиране.

В залесените горски територии при настоящата инвентаризация са обособени 9 условни стопански класа и група гори полезащитни горски пояси.

При предишното устройство са били обособени 9 стопански класа в горите със стопански функции и група гори със специални функции (група гори в защитни, рекреационни и защитени територии – ЗРЗТ).

За сравнение стопанските класове в Таблица № 28 са показани общо за териториите със стопански, защитни и специални функции при двете последователни инвентаризации, за да се добие реална представа за тяхното движение.

Таблица № 28
Разпределение на залесената площ по стопански класове
при двете последователни устройства

Стопански клас		Площ				Разлика
2016 г.	2026 г.	2016 г.		2026 г.		
		ха	%	ха	%	
1. Черборови култури – ЧБК	1. Черборови култури – ЧБК	108.1	2.2	104.1	2.1	-4.0
2. Широколистен високоствъблен - ШВ	2. Широколистен високоствъблен - ШВ	301.3	6.1	340.9	7.0	+39.6
3. Липов - Л	3. Липов - Л	122.1	2.5	133.2	2.7	+11.1
4. Горскоплоден - Гпл	4. Горскоплоден - Гпл	43.1	0.9	45.3	0.9	+2.2
5. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - СмСрНП	5. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане - СмСрНП	307.2	6.2	293.3	5.9	-13.9
6. Тополов - ТТ	6. Тополов - ТТ	974.7	19.8	950.8	19.2	-23.9
7. Върбово тополов брегозащитен ВТБ	7. Върбово тополов брегозащитен ВТБ	140.8	2.9	139.2	2.8	-1.6
8. Акациев - А	8. Акациев - А	2823.4	57.4	2818.8	56.9	-4.6
9. Акациев противоерозионен АП	9. Акациев противоерозионен АП	95.9	2.0	96.3	1.9	+0.4
	10. Полезащитни горски пояси -ПГП			30.8	0.6	+30.8
Всичко		4916.6	100.0	4952.7	100.0	+36.1

Разликите в така обособените условни стопански класове са както следва:

1. Стопанският клас, обособен от иглолистни дървесни видове Черборови култури (ЧБК) намалява площта си с 4.0 ха, поради изведени санитарни сечи.
2. Стопански клас Широколистен високоствъблен увеличава своята площ за сметка на иглолистните стопански класове заради трансформацията им с 39.6 ха.
3. Липовият стопански клас увеличава своята площ с 11.1 ха.
4. Горскоплоден стопански клас увеличава своята площ с 2.2 ха.
5. Обособена е нова горупа гори - Полезащитни горски пояси – ПГП от различни видове гори, обхващащ всички полезащитни пояси в стопанството с площ 30.8 ха.

Кратка характеристика е дадена хронологично за всеки условен стопански клас(общо за всички функции).

Таблица № 29

Разпределение на залесената площ по условни стопански класове, групи гори и по функционална принадлежност, определени при инвентаризацията

Групи гори	С т Ф	Защитни	Специални	Всичко	%
Условен стопански клас	х е к т а р и				
Иглолистни					
Черборови култури	49.6	0.2	54.3	104.1	2.1
Широколистни високостъблени					
Липов	9.0	1.3	122.9	133.2	2.7
Горскоплоден	9.5	–	35.8	45.3	0.9
Широколистен	128.6	1.4	210.9	340.9	7.0
Издънкове за превръщане в семенни					
Смесен Срн П	125.9	4.0	163.4	293.3	5.9
Нискостъблени					
Акациев	1557.4	35.8	1225.6	2818.8	56.9
Акациев противоерозионен	4.0	–	92.3	96.3	1.9
Полезащитен горски пояс	–	8.6	22.2	30.8	0.6
Тополови					
Тополов типичен	216.5	9.4	724.9	950.8	19.2
Вър.Топ.Бр.Заш.	–	2.0	137.2	139.2	2.8
Общо	2100.5	62.7	2789.5	4952.7	100.0

Кратка характеристика е дадена хронологично за всеки условен стопански клас(общо за всички функции).

А. Иглолистни гори

1. Условен стопански клас - Черборови култури – ЧБК

Площта на условния стопански клас е 104.1 ха, което представлява 2.1% от залесената площ на стопанството (в т.ч. 49.6 ха със стопански и 54.5 ха със защитни и специални функции).

Съставен е от черборови и една бялборови култури с производителност от IV бонитет.

Средната възраст на горите в стопанския клас е 41 год., средният запас – 130 куб.м/ха, общ среден 334 годишен прираст – куб.м, а общия среден годишен прираст на 1 ха е 3.21 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Представени са три класа на възраст, като преобладава III (41 - 60 г.) клас на възраст – 65%, и II (21 - 40 г.) – 35%.

По-голямата част от запаса на стопанския клас е съсредоточен в III (41 - 60 г.) клас на възраст – 76.0% и II (21 - 40 г.) клас на възраст – 24.1% от общия запас.

Средната пълнота е 0.54.

Бонитетите са: I – 1%, II – 0.1%, III – 2.7%, IV – 96.5% , а средният е четвърти (3.95).

Месторастенията са бедни (17.8%),средно богати(60.1), ,средно богати до богати (17.4%)и богати(4.7%).

Таблица № 30

Съгласно Писмо 8856 / 08.03.2016 г. на ИАГ иглолистните култури се разделят на следните групи:

Групи	Състояние	ха
I – силно рискови (0-500 м н.в.) пълнота > 07	Ia - добро здравословно състояние	6.2
	Iб - влошено здравословно състояние	
II – рискови (501 - 750 м н.в.) пълнота > 07	IIa - добро здравословно състояние	
	IIб - влошено здравословно състояние	
III – слабо рискови (751 - 1000 м н.в.) пълнота > 07	IIIa - добро здравословно състояние	
	IIIб - влошено здравословно състояние	
общо		6.2

Таблица № 31
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	-	-	-
	11- 20 г	-	-	-	-	-	-
II	21- 30 г	18.9	18.2	1490	11.0	-	60
	31- 40 г	17.5	16.8	1770	13.1	-	51
III	41- 50 г	57.2	54.9	8815	65.1	-	196
	51- 60 г	10.5	10.1	1470	10.9	-	27
Всичко:		104.1	100.0	13545	100.0	-	334
Ср.възраст	41 г.	Ср.запас	130 куб.м/ха	Ср.прираст	3.21 куб.м/ха		

Таблица № 32
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	-	-	-
	11- 20 г	-	-	-	-	-	-
II	21- 30 г	16.6	33.5	1370	20.9	-	55
	31- 40 г	2.7	5.4	420	6.4	-	12
III	41- 50 г	29.4	59.3	4630	70.9	-	103
	51- 60 г	0.9	1.8	120	1.8	-	2
Всичко:		49.6	100.0	6540	100.0	-	172
Ср.възраст	38 г.	Ср.запас	132 куб.м/ха	Ср.прираст	3.47 куб.м/ха		

Таблица № 33
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	-	-	-
	11- 20 г	-	-	-	-	-	-
II	21- 30 г	2.3	4.2	120	1.7	-	5
	31- 40 г	14.8	27.2	1350	19.3	-	39
III	41- 50 г	27.8	51.0	4185	59.7	-	93
	51- 60 г	9.6	17.6	1350	19.3	-	25
Всичко:		54.5	100.0	7005	100.0	-	162
Ср.възраст	43 г.	Ср.запас	129 куб.м/ха	Ср.прираст	2.97 куб.м/ха		

Таблица № 34
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C к -	-	-	-	1.2	-	1.2	IV 4.00
M-I	C к бб	-	-	-	1.7	-	1.7	IV 4.00
M-I	C к чб	-	-	2.8	56.9	-	59.7	IV 3.95
M-I	D к чб	0.7	0.1	-	4.1	-	4.9	IV 3.53
M-I	CD к чб	-	-	-	18.1	-	18.1	IV 4.00
МТЮ-I	B к чб	-	-	-	18.5	-	18.5	IV 4.00
Всичко:		0.7	0.1	2.8	100.5	-	104.1	IV 3.95
Проценти:		0.7	0.1	2.7	96.5	-	100.0	-

Таблица № 35
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	С к -	-	-	-	1.2	-	1.2	IV 4.00
М-I	С к чб	-	-	-	27.3	-	27.3	IV 4.00
М-I	D к чб	-	0.1	-	1.1	-	1.2	IV 3.83
М-I	CD к чб	-	-	-	8.9	-	8.9	IV 4.00
МТЮ-I	В к чб	-	-	-	11.0	-	11.0	IV 4.00
Всичко:		-	0.1	-	49.5	-	49.6	IV 4.00
Проценти:		-	0.2	-	99.8	-	100.0	-

Таблица № 36
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	С к бб	-	-	-	1.7	-	1.7	IV 4.00
М-I	С к чб	-	-	2.8	29.6	-	32.4	IV 3.91
М-I	D к чб	0.7	-	-	3.0	-	3.7	III 3.43
М-I	CD к чб	-	-	-	9.2	-	9.2	IV 4.00
МТЮ-I	В к чб	-	-	-	7.5	-	7.5	IV 4.00
Всичко:		0.7	-	2.8	51.0	-	54.5	IV 3.91
Проценти:		1.3	-	5.1	93.6	-	100.0	-

Б. Широколистни високостъблени

2. Стопански клас – Липов (Л)

Площта на стопанския клас е 133.2 ха което представлява 2.7 % от залесената площ в ТП „ДГС Свищов“ (в т.ч. 9.0 ха със стопански и 124.2 ха със защитни и специални функции).

Средната възраст на горите в стопанския клас е 59 год., средната пълнота е 0.69, средният запас – 197 куб.м/ха, средният прираст – 486 куб.м, а средният прираст на ха е 3.65 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Представени са пет класа на възраст, като доминира IV (61 – 70 г.) 44.8 % следван от IV (71 – 80 г.) с 25.6%. По запас разпределението по класове на възраст е: IV (61 – 70 г.) с 50.3 %, следван от IV (71 – 80 г.) с 27.4 %, от общия запас на стопанския клас. Бонитетите са I – 28.9 %, II – 50.3 %, III – 13.7 %, IV – 6.6 % и V – 0.5 %, а средният е втори(2.00). Преобладават средно богатите до богати (92.7 %),богатите заемат (7.0%) от площта, а средно богатите са (0.2)%. Състоянието на насажденията и културите не е добро.

Таблица № 37
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	П л о щ %	Запас на осн.нас. куб.м	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	-	-
	11- 20 г	12.2	9.2	895	3.4	60
II	21- 30 г	5.1	3.7	860	3.3	34
	31- 40 г	8.0	6.0	1075	4.1	31
III	41- 50 г	10.5	7.9	2455	9.4	55
	51- 60 г	0.9	0.7	185	0.7	3
IV	61- 70 г	59.7	44.8	13175	50.3	203
	71- 80 г	34.1	25.6	7170	27.4	96
V	81- 90 г	1.4	1.1	160	0.6	2
	91-100 г	1.3	1.0	220	0.8	2
Всичко:		133.2	100.0	26195	100.0	486
Ср.възраст	59 г.	Ср.запас	197 куб.м/ха	Ср.прираст	3.65 куб.м/ха	

Таблица № 38
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове на възраст	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	0.1	-	-
	11- 20 г	1.9	21.1	55	2.7	-	4
II	21- 30 г	-	-	-	-	-	-
	31- 40 г	-	-	-	-	-	-
III	41- 50 г	5.9	65.6	1695	84.3	-	38
	51- 60 г	-	-	-	-	-	-
IV	61- 70 г	1.2	13.3	260	12.9	-	4
Всичко:		9.0	100.0	2010	100.0	-	46
Ср.възраст	41 г.	Ср.запас	223 куб.м/ха	Ср.прираст	5.11 куб.м/ха		

Таблица № 39
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове на възраст	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 10 г	-	-	-	-	-	-
	11- 20 г	10.3	8.3	840	3.5	-	56
II	21- 30 г	5.1	4.1	860	3.6	-	34
	31- 40 г	8.0	6.4	1075	4.4	-	31
III	41- 50 г	4.6	3.7	760	3.1	-	17
	51- 60 г	0.9	0.7	185	0.8	-	3
IV	61- 70 г	58.5	47.1	12915	53.4	-	199
	71- 80 г	34.1	27.6	7170	29.6	-	96
V	81- 90 г	1.4	1.1	160	0.7	-	2
	91-100 г	1.3	1.0	220	0.9	-	2
Всичко:		124.2	100.0	24185	100.0	-	440
Ср.възраст	60 г.	Ср.запас	195 куб.м/ха	Ср.прираст	3.54 куб.м/ха		

Таблица № 40
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C н срлп	0.3	-	-	-	-	0.3	I 1.00
M-I	D к -	-	0.9	-	-	-	0.9	II 2.00
M-I	D к срлп	0.5	5.8	-	-	0.7	7.0	II 2.23
M-I	D н срлп	-	1.5	-	-	-	1.5	II 2.00
M-I	CD к -	-	-	-	3.0	-	3.0	IV 4.00
M-I	CD к срлп	-	-	-	2.3	-	2.3	IV 4.00
M-I	CD н -	-	2.9	6.6	1.3	-	10.8	III 2.85
M-I	CD н дрлп	-	-	1.0	-	-	1.0	III 3.00
M-I	CD н срлп	37.7	55.9	10.6	2.2	-	106.4	II 1.79
Всичко:		38.5	67.0	18.2	8.8	0.7	133.2	II 2.00
Проценти:		28.9	50.3	13.7	6.6	0.5	100.0	-

Таблица № 41
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	D к срлп	–	5.8	–	–	–	5.8	II 2.00
M-I	D н срлп	–	0.1	–	–	–	0.1	II 2.00
M-I	CD н срлп	0.1	1.2	1.8	–	–	3.1	III 2.55
Всичко:		0.1	7.1	1.8	–	–	9.0	II 2.19
Проценти:		1.1	78.9	20.0	–	–	100.0	–

Таблица № 42
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C н срлп	0.3	–	–	–	–	0.3	I 1.00
M-I	D к –	–	0.9	–	–	–	0.9	II 2.00
M-I	D к срлп	0.5	–	–	–	0.7	1.2	III 3.33
M-I	D н срлп	–	1.4	–	–	–	1.4	II 2.00
M-I	CD к –	–	–	–	3.0	–	3.0	IV 4.00
M-I	CD к срлп	–	–	–	2.3	–	2.3	IV 4.00
M-I	CD н –	–	2.9	6.6	1.3	–	10.8	III 2.85
M-I	CD н дрлп	–	–	1.0	–	–	1.0	III 3.00
M-I	CD н срлп	37.6	54.7	8.8	2.2	–	103.3	II 1.76
Всичко:		38.4	59.9	16.4	8.8	0.7	124.2	II 1.98
Проценти:		30.9	48.2	13.2	7.1	0.6	100.0	–

2. Стопански клас – Широколистен високоствъблен (ШВ)

Площта на стопанския клас е 340.9 ха което представлява 7.0 % от залесената площ на стопанството (в т.ч. 128.6 ха със стопански и 212.3 ха със защитни и специални функции).

Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения и култури със и без преобладаване от червен дъб, американски, полски и планински ясен, бял бряст, черница, трепетлика и орехови култури с производителност от I до V бонитет.

Средната възраст на горите в стопанския клас е 63 год., средната пълнота е 0.56, средният запас – 162 куб.м/ха, средният прираст – 1033 куб.м, а средният прираст на ха е 3.50 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Представени са шест класа на възраст, като доминира IV (61 – 140 г.) 40.4 % следван от III (41 – 60 г.) с 14.5 %, I (1 – 20 г.) с 10.8 % и IX (161 – 170 г.) 10.8 % от общата площ. По запас разпределението по класове на възраст е: IV (61 – 140 г.) с 43.3 %, следван от III (41 – 60 г.) с 14.5 %, от общия запас на стопанския клас.

Бонитетите са I – 26.0 %, II – 25.1 %, III – 11.2 %, IV – 11.3 % и V – 26.4 %, а средният е трети(2.87). Преобладават богатите (58.4 %), средно богатите заемат (1.8%) от площта, а средно богатите до богати месторастения са (39.9)%. Състоянието на насажденията и културите е добро, с изключение на ореховите култури и американския ясен.

Таблица № 43
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове Подкласове		П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
на възраст		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1– 10 г	10.1	3.0	320	0.7	–	64
	11– 20 г	41.7	12.2	3945	8.7	90	263
II	21– 30 г	30.5	8.9	1880	4.1	5	76
	31– 40 г	61.8	18.1	6205	13.6	–	177
III	41– 50 г	29.9	8.8	3480	7.6	–	78
	51– 60 г	36.5	10.7	4380	9.6	–	80

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.	Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м
IV	61- 70 г	74.2	21.8	10410	23.0	–
	71- 80 г	18.7	5.5	4925	10.8	–
VII	121-130 г	0.4	0.1	85	0.2	–
	131-140 г	20.5	6.0	5905	13.0	–
VIII	141-150 г	0.7	0.2	60	0.1	–
	151-160 г	1.6	0.5	240	0.5	–
IX	161-170 г	14.3	4.2	3710	8.1	–
Всичко:		340.9	100.0	45545	100.0	95
Ср.възраст	55 г.	Ср.запас	134 куб.м/ха	Ср.прираст	3.03 куб.м/ха	

Таблица № 44

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.	Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м
	11- 20 г	10.2	7.9	585	5.3	–
II	21- 30 г	22.8	17.7	1490	13.3	–
	31- 40 г	42.5	33.0	3230	29.1	–
III	41- 50 г	2.9	2.4	610	5.5	–
	51- 60 г	22.5	17.5	2255	20.3	–
IV	61- 70 г	27.3	21.2	2855	25.7	–
VII	121-130 г	0.4	0.3	85	0.8	–
Всичко:		128.6	100.0	11110	100.0	–
Ср.възраст	42 г.	Ср.запас	86 куб.м/ха	Ср.прираст	2.26 куб.м/ха	

Таблица №45

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.	Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м
I	1- 10 г	10.1	4.8	320	0.9	–
	11- 20 г	31.5	14.8	3360	9.9	90
II	21- 30 г	7.7	3.6	390	1.1	5
	31- 40 г	19.3	9.1	2975	8.6	–
III	41- 50 г	27.0	12.7	2870	8.3	–
	51- 60 г	14.0	6.6	2125	6.2	–
IV	61- 70 г	46.9	22.1	7555	21.9	–
	71- 80 г	18.7	8.8	4925	14.3	–
	131-140 г	20.5	9.7	5905	17.1	–
VIII	141-150 г	0.7	0.3	60	0.2	–
	151-160 г	1.6	0.8	240	0.7	–
IX	161-170 г	14.3	6.7	3710	10.8	–
Всичко:		212.3	100.0	34435	100.0	95
Ср.възраст	63 г.	Ср.запас	162 куб.м/ха	Ср.прираст	3.50 куб.м/ха	

Таблица № 46
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	С к ор	3.5	-	-	-	-	3.5	I 1.00
М-I	С н ббрс	0.4	-	-	-	-	0.4	I 1.00
М-I	С н нг	2.1	-	-	-	-	2.1	I 1.00
М-I	D к -	1.7	-	3.1	1.7	15.2	21.7	IV 4.32
М-I	D к чдб	-	-	4.1	-	-	4.1	III 3.00
М-I	D к бл	-	-	1.4	-	-	1.4	III 3.00
М-I	D к яв	0.4	-	-	-	-	0.4	I 1.00
М-I	D к ор	2.6	1.1	-	-	-	3.7	I 1.30
М-I	D к ббрс	0.6	-	0.4	-	-	1.0	II 1.80
М-I	D к вдб	11.9	-	-	-	-	11.9	I 1.00
М-I	D к чел	0.2	-	-	-	-	0.2	I 1.00
М-I	D к чор	1.9	-	-	-	-	1.9	I 1.00
М-I	D к чрн	-	-	-	0.6	-	0.6	IV 4.00
М-I	D к амяс	-	-	-	-	0.3	0.3	V 5.00
М-I	D к пляс	-	-	-	2.5	-	2.5	IV 4.00
М-I	D к пяс	-	-	-	1.5	0.8	2.3	IV 4.35
М-I	D н -	24.2	35.7	3.8	6.3	1.4	71.4	II 1.95
М-I	D н лдб	-	-	0.4	-	-	0.4	III 3.00
М-I	D н ор	7.1	6.2	2.6	0.6	-	16.5	II 1.80
М-I	D н ббрс	17.3	8.0	-	-	-	25.3	I 1.32
М-I	D н пбрс	0.3	-	-	-	-	0.3	I 1.00
М-I	D н дж	-	-	-	-	2.3	2.3	V 5.00
М-I	D н вдб	-	9.8	7.7	-	-	17.5	II 2.44
М-I	D н амяс	2.2	1.2	7.9	0.5	0.5	12.3	III 2.67
М-I	D н пяс	0.6	0.4	-	-	-	1.0	I 1.40
М-I	CD к -	-	-	-	2.1	-	2.1	IV 4.00
М-I	CD к ор	-	0.9	3.1	1.7	-	5.7	III 3.14
М-I	CD к амяс	-	-	-	4.6	3.7	8.3	IV 4.45
М-I	CD к пляс	-	-	-	1.8	-	1.8	IV 4.00
М-I	CD к пяс	-	-	-	-	3.2	3.2	V 5.00
М-I	CD н -	-	13.3	-	1.1	50.3	64.7	IV 4.37
М-I	CD н трп	-	-	0.8	-	-	0.8	III 3.00
М-I	CD н ор	7.4	8.4	1.3	4.2	-	21.3	II 2.11
М-I	CD н амяс	4.1	-	1.5	-	-	5.6	II 1.54
М-I	CD н пяс	-	0.7	-	9.3	12.4	22.4	IV 4.49
Всичко:		88.5	85.7	38.1	38.5	90.1	340.9	III 2.87
Проценти:		26.0	25.1	11.2	11.3	26.4	100.0	-

Таблица № 47
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	С к ор	3.5	-	-	-	-	3.5	I 1.00
М-I	D к -	1.7	-	0.8	-	7.4	9.9	IV 4.15
М-I	D к чдб	-	-	4.1	-	-	4.1	III 3.00
М-I	D к бл	-	-	1.4	-	-	1.4	III 3.00
М-I	D к яв	0.4	-	-	-	-	0.4	I 1.00
М-I	D к ор	0.7	0.8	-	-	-	1.5	II 1.53
М-I	D к чрн	-	-	-	0.6	-	0.6	IV 4.00
М-I	D к пляс	-	-	-	2.5	-	2.5	IV 4.00
М-I	D к пяс	-	-	-	1.5	0.4	1.9	IV 4.21
М-I	D н -	-	-	0.9	6.3	-	7.2	IV 3.87
М-I	D н лдб	-	-	0.4	-	-	0.4	III 3.00
М-I	D н ор	3.9	-	-	-	-	3.9	I 1.00
М-I	D н ббрс	2.7	-	-	-	-	2.7	I 1.00
М-I	D н дж	-	-	-	-	2.3	2.3	V 5.00
М-I	D н амяс	1.3	1.2	3.8	-	-	6.3	II 2.40
М-I	D н пяс	-	0.4	-	-	-	0.4	II 2.00
М-I	CD к ор	-	0.1	-	-	-	0.1	II 2.00
М-I	CD к амяс	-	-	-	-	1.1	1.1	V 5.00

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	CD к пляс	-	-	-	1.1	-	1.1	IV 4.00
М-I	CD к пяс	-	-	-	-	3.2	3.2	V 5.00
М-I	CD н -	-	9.6	-	-	44.4	54.0	IV 4.47
М-I	CD н ор	1.6	-	-	0.5	-	2.1	II 1.71
М-I	CD н амяс	-	-	0.4	-	-	0.4	III 3.00
М-I	CD н пяс	-	-	-	9.3	8.3	17.6	IV 4.47
Всичко:		15.8	12.1	11.8	21.8	67.1	128.6	IV 3.87
Проценти:		12.3	9.3	9.2	17.0	52.2	100.0	-

Таблица № 48
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	С н ббрс	0.4	-	-	-	-	0.4	I 1.00
М-I	С н нг	2.1	-	-	-	-	2.1	I 1.00
М-I	D к -	-	-	2.3	1.7	7.8	11.8	IV 4.47
М-I	D к ор	1.9	0.3	-	-	-	2.2	I 1.14
М-I	D к ббрс	0.6	-	0.4	-	-	1.0	II 1.80
М-I	D к вдб	11.9	-	-	-	-	11.9	I 1.00
М-I	D к чел	0.2	-	-	-	-	0.2	I 1.00
М-I	D к чор	1.9	-	-	-	-	1.9	I 1.00
М-I	D к амяс	-	-	-	-	0.3	0.3	V 5.00
М-I	D к пяс	-	-	-	-	0.4	0.4	V 5.00
М-I	D н -	24.2	35.7	2.9	-	1.4	64.2	II 1.73
М-I	D н ор	3.2	6.2	2.6	0.6	-	12.6	II 2.05
М-I	D н ббрс	14.6	8.0	-	-	-	22.6	I 1.35
М-I	D н пбрс	0.3	-	-	-	-	0.3	I 1.00
М-I	D н вдб	-	9.8	7.7	-	-	17.5	II 2.44
М-I	D н амяс	0.9	-	4.1	0.5	0.5	6.0	III 2.95
М-I	D н пяс	0.6	-	-	-	-	0.6	I 1.00
М-I	CD к -	-	-	-	2.1	-	2.1	IV 4.00
М-I	CD к ор	-	0.8	3.1	1.7	-	5.6	III 3.16
М-I	CD к амяс	-	-	-	4.6	2.6	7.2	IV 4.36
М-I	CD к пляс	-	-	-	0.7	-	0.7	IV 4.00
М-I	CD н -	-	3.7	-	1.1	5.9	10.7	IV 3.86
М-I	CD н трп	-	-	0.8	-	-	0.8	III 3.00
М-I	CD н ор	5.8	8.4	1.3	3.7	-	19.2	II 2.15
М-I	CD н амяс	4.1	-	1.1	-	-	5.2	I 1.42
М-I	CD н пяс	-	0.7	-	-	4.1	4.8	V 4.56
Всичко:		72.7	73.6	26.3	16.7	23.0	212.3	II 2.26
Проценти:		34.2	34.7	12.4	7.9	10.8	100.0	-

3. Стопански клас - Горскоплоден – Гпл

Площта на този стопански клас е 45.3 ха, което представлява 0.9 % от залесената площ – на стопанството (в т.ч. 9.5 ха със стопански и 35.8 ха със защитни и специални функции).

Съставен е от чисти орехови култури и една култура от круша с производителност от II, III, IV и V бонитет.

Средната възраст на горите в стопанският клас е 60 год., средната пълнота е 0.58, средният запас – 159 куб.м/ха, средният прираст – 117 куб.м, а средният прираст на ха е 2.58 куб.м.

Попадат в три класа на възраст, като преобладава IV (61 – 80 г.) с 61.1 % и III (41 – 60 г.) с 37.7 % от общата площ.

По запас разпределението по класове на възраст е: IV (61 – 70 г.) с 60.9 % и III (41 – 60 г.) с 38.9 %.

Бонитетите са I - 2.6%, II – 66.0 %, III – 10.4 %, IV – 14.8%, V – 6.2% а средният е трети (2.57).

Месторастенията са: средно богати (1.8%) , средно богати до богати (62.9%) и богати (35.3%).

Общото състояние на културите е добро.

Таблица № 49

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
II	21- 30 г	0.2	0.4	10	0.1	–	–
	31- 40 г	0.3	0.8	10	0.1	–	–
III	41- 50 г	4.0	8.8	300	4.4	–	7
	51- 60 г	13.1	28.9	2435	34.5	–	44
IV	61- 70 г	27.7	61.1	4295	60.9	–	66
Всичко:		45.3	100.0	7050	100.0	–	117
Ср.възраст	60 г.	Ср.запас	156 куб.м/ха	Ср.прираст	2.58 куб.м/ха		

Таблица № 50

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
III	41- 50 г	–	–	–	–	–	–
	51- 60 г	5.0	52.6	1150	71.7	–	21
IV	61- 70 г	4.5	47.4	455	28.3	–	7
Всичко:		9.5	100.0	1605	100.0	–	28
Ср.възраст	60 г.	Ср.запас	169 куб.м/ха	Ср.прираст	2.95 куб.м/ха		

Таблица № 51

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
II	21- 30 г	0.2	0.6	10	0.2	–	–
	31- 40 г	0.3	0.8	10	0.2	–	–
III	41- 50 г	4.0	11.2	300	5.5	–	7
	51- 60 г	8.1	22.6	1285	23.6	–	23
IV	61- 70 г	23.2	64.8	3840	70.5	–	59
Всичко:		35.8	100.0	5445	100.0	–	89
Ср.възраст	60 г.	Ср.запас	152 куб.м/ха	Ср.прираст	2.49 куб.м/ха		

Таблица № 52
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C к ор	-	-	-	-	0.8	0.8	V 5.00
M-I	D к ор	1.2	10.8	0.3	1.7	0.4	14.4	II 2.26
M-I	D к кр	-	-	-	-	1.6	1.6	V 5.00
M-I	CD к -	-	-	-	0.2	-	0.2	IV 4.00
M-I	CD к ор	-	19.1	4.4	4.8	-	28.3	II 2.49
Всичко:		1.2	29.9	4.7	6.7	2.8	45.3	III 2.56
Проценти:		2.6	66.0	10.4	14.8	6.2	100.0	-

Таблица № 53
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	D к ор	-	7.0	-	-	-	7.0	II 2.00
M-I	D к кр	-	-	-	-	1.6	1.6	V 5.00
M-I	CD к ор	-	-	0.9	-	-	0.9	III 3.00
Всичко:		-	7.0	0.9	-	1.6	9.5	III 2.60
Проценти:		-	73.7	9.5	-	16.8	100.0	-

Таблица № 54
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C к ор	-	-	-	-	0.8	0.8	V 5.00
M-I	D к ор	1.2	3.8	0.3	1.7	0.4	7.4	II 2.50
M-I	CD к -	-	-	-	0.2	-	0.2	IV 4.00
M-I	CD к ор	-	19.1	3.5	4.8	-	27.4	II 2.48
Всичко:		1.2	22.9	3.8	6.7	1.2	35.8	III 2.55
Проценти:		3.4	64.0	10.5	18.7	3.4	100.0	-

В. Издънкови гори за превръщане

4. Стопански клас - Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП

Стопанският клас заема площ от 293.3 ха или 5.9% от залесената площ на стопанството (в т.ч. 125.9 ха със стопански и 167.4 ха със защитни и специални функции)..

Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения от полски бряст, цер, космат дъб.

Средната възраст на горите в стопанския клас е 37 год., средната пълнота е 0.55, средният запас – 52 куб.м/ха, общият среден годишен прираст – 432 куб.м, а средният годишен прираст на 1 ха е 1.47 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно, като доминират VI (26-30 г.) – 20.3 %, VIII (36-40 г.) – 24.1%, IX клас на възраст (41-45 г.) – 9.2% и V (21-25 г.) – 8.8%.

По-голямата част от запаса на стопанския клас е съсредоточен в VIII (36-40 г.) – 23.7 %, VI (26-30 г.) – 20.3%, IX (41-45 г.) – 10.0%, V клас на възраст (21-25 г.) – 7.1%.

Бонитетите I – 1.7%, II – 6.6%, III- 14.3% , IV – 29.3%, V – 48.1% а средният бонитет е четвърти (4.15). Насажденията са разположени на бедни месторастения – 16.5%, средно богати – 7.6%, среднобогати до богати – 58.4% и богати – 17.5%.

Таблица № 55
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 5 г	-	-	-	-	-	-
II	6- 10 г	5.8	2.0	85	0.7	-	11
III	11- 15 г	7.3	2.5	200	1.3	-	16
IV	16- 20 г	9.0	3.1	250	1.6	-	14
V	21- 25 г	25.7	8.8	1085	7.1	10	49
VI	26- 30 г	69.5	23.7	3105	20.3	25	113
VII	31- 35 г	14.4	4.9	560	3.8	5	17
VIII	36- 40 г	70.6	24.1	3625	23.7	-	97
IX	41- 45 г	27.0	9.2	1530	10.0	10	36
X	46- 50 г	11.0	3.8	520	3.4	-	11
XI	51- 55 г	6.2	2.1	355	2.3	-	6
XII	56- 60 г	15.7	5.4	1145	7.5	-	20
XIII	61- 65 г	11.6	4.0	980	6.4	-	16
XIV	66- 70 г	8.4	2.9	660	4.3	-	10
XV	71- 75 г	8.0	2.6	920	6.0	-	13
XVI	76- 80 г	-	-	-	-	-	-
XVII	81- 85 г	-	-	-	-	-	-
XVIII	86- 90 г	2.1	0.7	140	0.9	-	2
XIX	91- 95 г	-	-	-	-	-	-
XX	96-100 г	1.0	0.2	110	0.7	-	1
Всичко:		293.3	100.0	15270	100.0	50	432
Ср.възраст	37 г.	Ср.запас	52 куб.м/ха	Ср.прираст	1.47 куб.м/ха		

Таблица № 56
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 5 г	-	-	-	-	-	-
II	6- 10 г	-	-	-	-	-	-
III	11- 15 г	0.7	0.6	25	0.4	-	2
IV	16- 20 г	3.5	2.8	95	1.6	-	5
V	21- 25 г	9.1	7.2	510	8.4	-	23
VI	26- 30 г	39.4	31.3	1670	27.4	20	61
VII	31- 35 г	4.6	3.7	210	3.4	5	6
VIII	36- 40 г	41.7	33.1	2095	34.3	-	56
IX	41- 45 г	6.9	5.5	270	4.4	-	6
X	46- 50 г	9.2	7.3	440	7.2	-	9
XI	51- 55 г	1.6	1.3	70	1.1	-	1
XII	56- 60 г	0.8	0.5	60	1.0	-	1
XIII	61- 65 г	-	-	-	-	-	-
XIV	66- 70 г	8.4	6.7	660	10.8	-	10
Всичко:		125.9	100.0	6105	100.0	25	180
Ср.възраст	36 г.	Ср.запас	48 куб.м/ха	Ср.прираст	1.43 куб.м/ха		

Таблица № 57
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
II	6- 10 г	5.8	3.4	85	0.9	-	11
III	11- 15 г	6.6	3.9	175	1.9	-	14
IV	16- 20 г	5.5	3.4	155	1.7	-	9
V	21- 25 г	16.6	9.8	575	6.1	10	26
VI	26- 30 г	30.1	17.8	1435	15.6	5	52
VII	31- 35 г	9.8	5.8	350	3.8	-	11
VIII	36- 40 г	28.9	17.1	1530	16.6	-	41
IX	41- 45 г	21.5	12.7	1320	14.3	10	31
X	46- 50 г	1.8	1.2	80	0.9	-	2
XI	51- 55 г	4.6	2.7	285	3.1	-	5

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
XII	56- 60 г	14.9	8.8	1085	11.8	-	19
XIII	61- 65 г	11.6	6.9	980	10.6	-	16
XV	71- 75 г	8.0	4.7	920	10.0	-	13
XVIII	86- 90 г	2.1	1.2	140	1.5	-	2
XX	96-100 г	1.0	0.6	110	1.2	-	1
Всичко:		168.8	100.0	9225	100.0	25	253
Ср.възраст	39 г.	Ср.запас	55 куб.м/ха	Ср.прираст	1.50 куб.м/ха		

Таблица № 58
*Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет (общо)*

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 5 г	-	-	-	-	-	-
II	6- 10 г	5.8	3.5	85	0.9	-	11
III	11- 15 г	6.6	3.9	175	1.9	-	14
IV	16- 20 г	5.5	3.3	155	1.7	-	9
V	21- 25 г	16.6	9.9	575	6.3	10	26
VI	26- 30 г	30.1	18.0	1435	15.8	5	52
VII	31- 35 г	9.8	5.9	350	3.8	-	11
VIII	36- 40 г	28.9	17.3	1530	16.7	-	41
IX	41- 45 г	20.1	12.0	1260	13.7	10	30
X	46- 50 г	1.8	1.1	80	0.9	-	2
XI	51- 55 г	4.6	2.6	285	3.1	-	5
XII	56- 60 г	14.9	8.9	1085	11.8	-	19
XIII	61- 65 г	11.6	6.9	980	10.7	-	16
XIV	66- 70 г	-	-	-	-	-	-
XV	71- 75 г	8.0	4.8	920	10.0	-	13
XVI	76- 80 г	-	-	-	-	-	-
XVII	81- 85 г	-	-	-	-	-	-
XVIII	86- 90 г	2.1	1.3	140	1.5	-	2
XIX	91- 95 г	-	-	-	-	-	-
XX	96-100 г	1.0	0.6	110	1.2	-	1
Всичко:		167.4	100.0	9165	100.0	25	252
Ср.възраст	39 г.	Ср.запас	55 куб.м/ха	Ср.прираст	1.51 куб.м/ха		

Таблица № 59
*Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(общо)*

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	В н -	-	-	-	2.3	13.1	15.4	V 4.85
M-I	В н цр	-	-	-	7.9	5.1	13.0	IV 4.39
M-I	В н кдб	-	-	-	-	2.5	2.5	V 5.00
M-I	С н -	0.6	-	4.7	-	3.0	8.3	IV 3.58
M-I	С н кдб	-	-	-	3.4	3.1	6.5	IV 4.48
M-I	С н пбрс	-	0.6	1.2	2.0	3.9	7.7	IV 4.19
M-I	D н -	-	2.7	5.7	5.2	1.1	14.7	III 3.32
M-I	D н цр	-	-	1.4	0.4	-	1.8	III 3.22
M-I	D н кдб	-	-	-	2.0	0.9	2.9	IV 4.31
M-I	D н пбрс	2.7	5.7	4.3	3.9	15.5	32.1	IV 3.74
M-I	CD н -	0.2	3.2	12.1	25.1	26.3	66.9	IV 4.11
M-I	CD н лдб	-	-	-	1.7	-	1.7	IV 4.00
M-I	CD н цр	-	-	3.3	0.5	-	3.8	III 3.13
M-I	CD н кдб	-	-	0.7	-	2.9	3.6	V 4.61
M-I	CD н пбрс	1.1	7.1	8.6	28.5	50.3	95.6	IV 4.25
M-I	CD н кл	0.5	-	-	-	-	0.5	I 1.00
МТЮ-I	В н -	-	-	-	2.8	5.4	8.2	V 4.66
МТЮ-I	В н пбрс	-	-	-	0.1	8.0	8.1	V 4.99
Всичко:		5.1	19.3	42.0	85.8	141.1	293.3	IV 4.15
Проценти:		1.7	6.6	14.3	29.3	48.1	100.0	-

Таблица № 60
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C н пбрс	-	-	0.5	-	1.2	1.7	IV 4.41
M-I	D н -	-	2.7	5.7	0.4	0.7	9.5	III 2.91
M-I	D н пбрс	1.5	4.7	4.3	3.9	12.8	27.2	IV 3.80
M-I	CD н -	0.2	2.8	2.9	2.2	13.8	21.9	IV 4.21
M-I	CD н пбрс	-	1.1	6.1	20.1	30.7	58.0	IV 4.39
MTЮ-I	B н пбрс	-	-	-	-	7.6	7.6	V 5.00
Всичко:		1.7	11.3	19.5	26.6	66.8	125.9	IV 4.16
Проценти:		1.4	9.0	15.5	21.0	53.1	100.0	-

Таблица № 61
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	B н -	-	-	-	2.3	13.1	15.4	V 4.85
M-I	B н цр	-	-	-	7.9	5.1	13.0	IV 4.39
M-I	B н кдб	-	-	-	-	2.5	2.5	V 5.00
M-I	C н -	0.6	-	4.7	-	3.0	8.3	IV 3.58
M-I	C н кдб	-	-	-	3.4	3.1	6.5	IV 4.48
M-I	C н пбрс	-	0.6	0.7	2.0	2.7	6.0	IV 4.13
M-I	D н -	-	-	-	4.8	0.4	5.2	IV 4.08
M-I	D н цр	-	-	1.4	0.4	-	1.8	III 3.22
M-I	D н кдб	-	-	-	2.0	0.9	2.9	IV 4.31
M-I	D н пбрс	1.2	1.0	-	-	2.7	4.9	III 3.41
M-I	CD н -	-	0.4	9.2	22.9	12.5	45.0	IV 4.06
M-I	CD н лдб	-	-	-	1.7	-	1.7	IV 4.00
M-I	CD н цр	-	-	3.3	0.5	-	3.8	III 3.13
M-I	CD н кдб	-	-	0.7	-	2.9	3.6	V 4.61
M-I	CD н пбрс	1.1	6.0	2.5	8.4	19.6	37.6	IV 4.05
M-I	CD н кл	0.5	-	-	-	-	0.5	I 1.00
MTЮ-I	B н -	-	-	-	2.8	5.4	8.2	V 4.66
MTЮ-I	B н пбрс	-	-	-	0.1	0.4	0.5	V 4.80
Всичко:		3.4	8.0	22.5	59.2	74.3	167.4	IV 4.15
Проценти:		2.0	4.8	13.4	35.4	44.4	100.0	-

Г. Нискостъблени гори

5. Стопански клас - Акациев (А)

Площта, която заема този стопански клас е 2818.8 ха или 56.9% от залесената площ на стопанството . (в т.ч. 1557.4 ха със стопански и 1261.4 ха със защитни и специални функции).

Обособен е от чисти и смесени издънкови насаждения и култури от акация, мъждрян айлант, гледичият II до V бонитет.

Средната възраст е 22 години,пълнота – 0.62, средният запас на един хектар е 41 куб.м., а общият среден годишен прираст е 6025 куб.м, а средния годишен прираст на един хектар е 2.14 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. С най-голямо участие са III (11 – 15г.) – 15.2 %, VI (26 – 30г.) – 16.8 %, V (21 – 25г.) – 21.3 % и VII (1 – 5г.) – 8.4 % от площта.

По-голямата част от запаса на стопанския клас е съсредоточен в V (11 – 15г.) – 26.4 %, VI (21 – 25г.) – 18.5 %, III (26 – 30г.) – 13.8% и VII (16 – 20г.) – 10.2 % от запаса.

Бонитетите са: I – 0.5%, II – 1.0%, III – 9.8%, IV – 53.7% и V – 35.0%. Средният бонитет е четвърти (4.22).

Месторастенията са както следва: средно богати – 9.0% средно богати до богати – 52.8% и богати – 38.1%. Санитарното състояние е влошено предимно от суховършия.

Таблица № 62
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 5 г	206.0	7.3	1535	1.4	145	614
II	6- 10 г	167.0	5.9	3140	2.8	90	419
III	11- 15 г	428.7	15.2	15245	13.8	85	1220
IV	16- 20 г	391.3	13.9	16570	15.0	95	946
V	21- 25 г	601.5	21.3	29230	26.4	105	1299
VI	26- 30 г	474.0	16.8	20495	18.5	20	745
VII	31- 35 г	237.7	8.4	11335	10.2	-	349
VIII	36- 40 г	185.5	6.6	7255	6.7	5	193
IX	41- 45 г	47.1	1.7	2130	1.9	-	50
X	46- 50 г	58.8	2.1	2200	2.0	-	46
XI	51- 55 г	7.1	0.3	820	0.7	-	15
XII	56- 60 г	7.3	0.3	355	0.3	-	6
XIII	61- 65 г	3.9	0.1	240	0.2	-	4
XIV	66- 70 г	2.0	0.1	100	0.1	-	1
XV	71- 75 г	0.9	-	35	-	-	-
Всичко:		2818.8	100.0	110685	100.0	545	5907
Ср.възраст	22 г.	Ср.запас	39 куб.м/ха	Ср.прираст	2.10 куб.м/ха		

Таблица № 63
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 5 г	139.8	9.0	1200	2.0	60	480
II	6- 10 г	80.0	5.1	1385	2.3	35	185
III	11- 15 г	253.7	16.3	9700	16.0	50	776
IV	16- 20 г	148.7	9.5	6745	11.1	15	385
V	21- 25 г	310.2	19.9	15215	25.0	55	676
VI	26- 30 г	249.0	16.0	10280	16.9	10	374
VII	31- 35 г	145.0	9.3	7540	12.4	-	232
VIII	36- 40 г	139.2	8.9	5140	8.5	-	137
IX	41- 45 г	44.1	2.8	1975	3.1	-	46
X	46- 50 г	37.0	2.4	1050	1.7	-	22
XI	51- 55 г	0.4	-	10	-	-	-
XII	56- 60 г	5.5	0.4	285	0.5	-	5
XIII	61- 65 г	3.9	0.3	240	0.4	-	4
XIV	66- 70 г	-	-	-	-	-	-
XV	71- 75 г	0.9	0.1	35	0.1	-	-
Всичко:		1557.4	100.0	60800	100.0	225	3322
Ср.възраст	22 г.	Ср.запас	39 куб.м/ха	Ср.прираст	2.13 куб.м/ха		

Таблица № 64
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
I	1- 5 г	66.2	5.2	335	0.8	85	134
II	6- 10 г	87.0	6.9	1755	3.5	55	234
III	11- 15 г	175.0	13.9	5545	11.1	35	444
IV	16- 20 г	242.6	19.2	9825	19.7	80	561
V	21- 25 г	291.3	23.1	14015	28.1	50	623
VI	26- 30 г	225.0	17.8	10215	20.5	10	371
VII	31- 35 г	92.7	7.3	3795	7.6	-	117
VIII	36- 40 г	46.3	3.8	2115	4.2	5	56
IX	41- 45 г	3.0	0.2	155	0.3	-	4
X	46- 50 г	21.8	1.7	1150	2.3	-	24
XI	51- 55 г	6.7	0.5	810	1.6	-	15
XII	56- 60 г	1.8	0.1	70	0.1	-	1

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
XIII	61- 65 г	-	-	-	-	-	-
XIV	66- 70 г	2.0	0.3	100	0.2	-	1
Всичко:		1261.4	100.0	49885	100.0	320	2585
Ср.възраст	21 г.	Ср.запас	40 куб.м/ха	Ср.прираст	2.05 куб.м/ха		

Таблица № 65
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	С к ак	-	-	-	1.6	7.0	8.6	V 4.81
M-I	С н -	-	-	0.3	8.7	2.4	11.4	IV 4.18
M-I	С н ак	-	-	11.3	109.3	112.1	232.7	IV 4.43
M-I	С н айл	-	1.2	-	-	-	1.2	II 2.00
M-I	С н глд	-	-	-	1.1	-	1.1	IV 4.00
M-I	D к ак	1.0	-	18.4	16.7	37.1	73.2	IV 4.21
M-I	D к сф	-	-	-	0.9	-	0.9	IV 4.00
M-I	D н -	-	11.8	12.2	36.0	7.7	67.7	IV 3.58
M-I	D н мжд	-	-	0.4	-	-	0.4	III 3.00
M-I	D н ак	-	7.5	129.1	588.2	200.6	925.4	IV 4.06
M-I	D н айл	0.3	1.9	0.3	-	-	2.5	II 2.00
M-I	D н глд	-	0.4	1.6	2.1	-	4.1	III 3.41
M-I	CD к ак	-	-	3.3	1.9	20.5	25.7	V 4.67
M-I	CD н -	-	-	13.5	73.9	130.4	217.8	V 4.54
M-I	CD н мжд	-	1.0	4.0	-	-	5.0	III 2.80
M-I	CD н ак	12.3	2.8	81.8	672.2	468.5	1237.6	IV 4.28
M-I	CD н айл	1.1	0.6	1.1	-	-	2.8	II 2.00
M-I	CD н глд	-	-	-	0.7	-	0.7	IV 4.00
Всичко:		14.7	27.2	277.3	1513.3	986.3	2818.8	IV 4.22
Проценти:		0.5	1.0	9.8	53.7	35.0	100.0	-

Таблица № 66
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	С к ак	-	-	-	-	3.6	3.6	V 5.00
M-I	С н -	-	-	-	2.1	2.4	4.5	V 4.53
M-I	С н ак	-	-	3.6	25.5	51.6	80.7	V 4.59
M-I	D к ак	-	-	13.5	14.2	29.2	56.9	IV 4.28
M-I	D к сф	-	-	-	0.9	-	0.9	IV 4.00
M-I	D н -	-	11.8	12.2	18.7	3.4	46.1	III 3.30
M-I	D н ак	-	6.0	84.7	433.0	109.0	632.7	IV 4.02
M-I	D н айл	0.3	1.4	-	-	-	1.7	II 1.82
M-I	D н глд	-	0.4	1.6	-	-	2.0	III 2.80
M-I	CD к ак	-	-	3.3	-	7.9	11.2	IV 4.41
M-I	CD н -	-	-	4.5	22.8	38.4	65.7	V 4.52
M-I	CD н мжд	-	-	3.7	-	-	3.7	III 3.00
M-I	CD н ак	8.8	0.4	38.5	351.4	246.4	645.5	IV 4.28
M-I	CD н айл	1.1	-	1.1	-	-	2.2	II 2.00
Всичко:		10.2	20.0	166.7	868.6	491.9	1557.4	IV 4.16
Проценти:		0.7	1.3	10.6	55.8	31.6	100.0	-

Таблица № 67
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	C к ак	-	-	-	1.6	3.4	5.0	V 4.68
M-I	C н -	-	-	0.3	6.6	-	6.9	IV 3.96
M-I	C н ак	-	-	7.7	83.8	60.5	152.0	IV 4.35
M-I	C н айл	-	1.2	-	-	-	1.2	II 2.00
M-I	C н глд	-	-	-	1.1	-	1.1	IV 4.00
M-I	D к ак	1.0	-	4.9	2.5	7.9	16.3	IV 4.00
M-I	D н -	-	-	-	17.3	4.3	21.6	IV 4.20
M-I	D н мжд	-	-	0.4	-	-	0.4	III 3.00
M-I	D н ак	-	1.5	44.4	155.2	91.6	292.7	IV 4.15
M-I	D н айл	-	0.5	0.3	-	-	0.8	II 2.37
M-I	D н глд	-	-	-	2.1	-	2.1	IV 4.00
M-I	CD к ак	-	-	-	1.9	12.6	14.5	V 4.87
M-I	CD н -	-	-	9.0	51.1	92.0	152.1	V 4.55
M-I	CD н мжд	-	1.0	0.3	-	-	1.3	II 2.23
M-I	CD н ак	3.5	2.4	43.3	320.8	222.1	592.1	IV 4.28
M-I	CD н айл	-	0.6	-	-	-	0.6	II 2.00
M-I	CD н глд	-	-	-	0.7	-	0.7	IV 4.00
Всичко:		4.5	7.2	110.6	644.7	494.4	1261.4	IV 4.28
Проценти:		0.4	0.6	8.8	51.0	39.2	100.0	-

6. Стопански клас - Акациев противоерозионен (АП)

Площта, която заема този стопански клас е 96.3 ха или 1.9% от залесената площ на стопанството . (в т.ч. 4.0 ха със стопански и 92.3 ха със защитни и специални функции).

Обособен е от издънкови насаждения на бедни и ерозирани месторастения с производителност от IV и V бонитет.

Средната възраст е 24 години, средната пълнота е 0.54, средния запас на един хектар е 25 куб.м., а общият среден годишен прираст е 109 куб.м. Средният годишен прираст на един хектар е 1.13 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е: III-(11-15г.)-21.4%, IV (16 – 20г.) –28%, V-(21-25г.)- 11.6,VI(26-30г.)-14.6,VII(31-35г.)-10% ,VIII(36-40г.)-0.4% , IX(41-45г.) -4.7% , XI(51-55г.) – 8%,от площта и запаса на стопанския клас.

Бонитетите са III – 2.5%, IV – 14.1% и V – 83.4%. Месторастенията са бедни – 100.0%. Санитарното състояние е добро.

Таблица № 68
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове Подкласове на възраст		П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
II	6- 10 г	1.3	1.3	-	-	-	-
III	11- 15 г	20.6	21.4	415	17.2	-	33
IV	16- 20 г	27.0	28.0	620	25.7	5	36
V	21- 25 г	11.2	11.6	140	5.8	-	6
VI	26- 30 г	14.1	14.6	295	12.2	-	11
VII	31- 35 г	9.5	10.0	310	12.9	-	10
VIII	36- 40 г	0.4	0.4	10	0.4	-	-
IX	41- 45 г	4.5	4.7	170	7.1	5	4
XI	51- 55 г	7.7	8.0	450	18.7	-	9
Всичко:		96.3	100.0	2410	100.0	10	109
Ср.възраст	24 г.	Ср.запас	25 куб.м/ха	Ср.прираст	1.13 куб.м/ха		

Таблица № 69
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
III	11- 15 г	0.4	10.0	10	6.9	-	1
IV	16- 20 г	3.6	90.0	135	93.1	-	8
Всичко:		4.0	100.0	145	100.0	-	9
Ср.възраст	17 г.	Ср.запас	36 куб.м/ха	Ср.прираст	2.25 куб.м/ха		

Таблица № 70
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
II	6- 10 г	1.3	1.4	-	-	-	-
III	11- 15 г	20.2	21.9	405	17.9	-	32
IV	16- 20 г	23.4	25.4	485	21.4	5	28
V	21- 25 г	11.2	12.1	140	6.2	-	6
VI	26- 30 г	14.1	15.3	295	13.0	-	11
VII	31- 35 г	9.5	10.3	310	13.7	-	10
VIII	36- 40 г	0.4	0.4	10	0.4	-	-
IX	41- 45 г	4.5	4.9	170	7.5	5	4
XI	51- 55 г	7.7	8.3	450	19.9	-	9
Всичко:		92.3	100.0	2265	100.0	10	100
Ср.възраст	24 г.	Ср.запас	25 куб.м/ха	Ср.прираст	1.08 куб.м/ха		

Таблица № 71
Разпределение на залесената площ по тип месторастене, вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	В н -	-	-	-	-	10.3	10.3	V 5.00
M-I	В н ак	-	-	-	-	6.3	6.3	V 5.00
МТЮ-I	В н -	-	-	-	7.7	21.1	28.8	V 4.73
МТЮ-I	В н ак	-	-	2.3	7.6	40.2	50.1	V 4.76
МТЮ-I	В н айл	-	-	-	0.8	-	0.8	IV 4.00
Всичко:		-	-	2.3	16.1	77.9	96.3	V 4.79
Проценти:		-	-	2.4	16.7	80.9	100.0	-

Таблица № 72
Разпределение на залесената площ по тип месторастене, вид на насаждението и бонитет(стопански функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
МТЮ-I	В н ак	-	-	-	3.1	0.9	4.0	IV 4.23
Всичко:		-	-	-	3.1	0.9	4.0	IV 4.23
Проценти:		-	-	-	77.5	22.5	100.0	-

Таблица № 73
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	В н -	-	-	-	-	10.3	10.3	V 5.00
М-I	В н ак	-	-	-	-	6.3	6.3	V 5.00
МТЮ-I	В н -	-	-	-	7.7	21.1	28.8	V 4.73
МТЮ-I	В н ак	-	-	2.3	4.5	39.3	46.1	V 4.80
МТЮ-I	В н айл	-	-	-	0.8	-	0.8	IV 4.00
Всичко:		-	-	2.3	13.0	77.0	92.3	V 4.81
Проценти:		-	-	2.5	14.1	83.4	100.0	-

Д. Тополови гори

7. Стопански клас – Тополов на типични месторастения (ТТ)

Площта, която заема този стопански клас е 950.8 ха или 19.2% от залесената площ на стопанството (в т.ч. 216.5 ха със стопански и 734.3 ха със защитни и специални функции).

Съставен е от чисти и смесени култури и насаждения от сортови тополи, и214, и45, тп Vernirubens, тп Agathe, тп Regenerata, тпBL, тпМС, тпNNDV, тпB2, пан, сива топола и бяла върба с производителност от I до III бонитет.

Средната възраст е 16 години, пълнота – 0.73, средният запас на един хектар е 145 куб.м., а общият среден годишен прираст е 10856 куб.м, а средния годишен прираст на един хектар е 11.42 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. С най-голямо участие са III (11 – 15г.) – 39.4 %, I (1 – 5г.) – 18.0 %, II (6 – 10г.) – 15.1 % и IV (16 – 20г.) – 11.8 % от площта.

По-голямата част от запаса на стопанския клас е съсредоточен в III (11 – 15г.) – 53.1 %, IV (16 – 20г.) – 19.0 %, II (1 – 10г.) – 12.3 % от запаса.

Бонитетите са: I – 34.3%, II – 35.2 и III – 30.5. Средният бонитет е втори (1.96).

Месторастенията са богати(91.1%), среднобогати(5.8%) и среднобогати до богати(2.3%). Санитарното състояние е добро.

Таблица № 74
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (общо)

Класове Подкласове		П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни		Ср.прираст
на възраст		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м	
I	1- 5 г	171.4	18.0	1875	1.4	20	750	
II	6- 10 г	143.7	15.1	16995	12.3	20	2266	
III	11- 15 г	373.2	39.4	73110	53.1	235	5848	
IV	16- 20 г	112.5	11.8	26150	19.0	-	1494	
V	21- 25 г	20.1	2.1	3495	2.5	-	155	
VI	26- 30 г	24.0	2.5	1790	1.3	-	65	
VII	31- 35 г	2.3	0.2	200	0.1	-	6	
VIII	36- 40 г	23.0	2.4	1690	1.2	-	45	
X	46- 50 г	43.3	4.6	6405	4.7	-	135	
XI	51- 55 г	1.7	0.2	130	0.1	-	2	
XII	56- 60 г	6.8	0.7	1120	0.8	-	19	
XIV	66- 70 г	19.1	2.0	3270	2.4	-	48	
XVI	76- 80 г	9.7	1.0	1470	1.1	-	19	
Всичко:		950.8	100.0	137700	100.0	275	10852	
Ср.възраст		16 г.	Ср.запас	145 куб.м/ха	Ср.прираст	11.41	куб.м/ха	

Таблица № 75
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (стопански функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 5 г	62.3	28.8	750	3.6	-	300
II	6- 10 г	46.3	21.4	3575	17.0	10	477
III	11- 15 г	38.9	18.0	4255	20.2	-	340
IV	16- 20 г	39.8	18.4	9490	44.9	-	542
V	21- 25 г	2.9	1.3	390	1.9	-	17
VI	26- 30 г	9.6	4.4	670	3.2	-	24
VIII	36- 40 г	4.7	2.2	530	2.5	-	14
X	46- 50 г	12.0	5.5	1410	6.7	-	30
Всичко:		216.5	100.0	21070	100.0	10	1744
Ср.възраст	13 г.	Ср.запас	97 куб.м/ха	Ср.прираст	8.06 куб.м/ха		

Таблица № 76
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове	П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
I	1- 5 г	109.1	14.9	1125	1.0	20	450
II	6- 10 г	97.4	13.3	13420	11.5	10	1789
III	11- 15 г	334.3	45.5	68855	58.9	235	5508
IV	16- 20 г	72.7	9.9	16660	14.3	-	952
V	21- 25 г	17.2	2.3	3105	2.7	-	138
VI	26- 30 г	14.4	2.0	1120	1.0	-	41
VII	31- 35 г	2.3	0.3	200	0.2	-	6
VIII	36- 40 г	18.3	2.5	1160	1.0	-	31
X	46- 50 г	31.3	4.3	4995	4.3	-	105
XI	51- 55 г	1.7	0.2	130	-	-	2
XII	56- 60 г	6.8	0.9	1120	1.0	-	19
XIV	66- 70 г	19.1	2.6	3270	2.8	-	48
XVI	76- 80 г	9.7	1.3	1470	1.3	-	19
Всичко:		734.3	100.0	116630	100.0	265	9108
Ср.възраст	16 г.	Ср.запас	159 куб.м/ха	Ср.прираст	12.40 куб.м/ха		

Таблица № 77
Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет (общо)

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	С к и214	0.9	-	-	-	-	0.9	I 1.00
M-I	С к тпNNDV	-	-	3.8	-	-	3.8	III 3.00
M-I	С н -	-	-	19.1	-	-	19.1	III 3.00
M-I	С н бврб	-	25.9	11.2	-	-	37.1	II 2.30
M-I	С н рег	-	-	1.4	-	-	1.4	III 3.00
M-I	Д к -	1.5	-	3.2	-	-	4.7	II 2.36
M-I	Д к бврб	-	0.2	1.2	-	-	1.4	III 2.86
M-I	Д к и214	154.6	98.4	19.6	-	-	272.6	II 1.50
M-I	Д к и45	3.2	9.5	6.1	-	-	18.8	II 2.15
M-I	Д к и455	0.7	-	-	-	-	0.7	I 1.00
M-I	Д к рег	-	-	13.4	-	-	13.4	III 3.00
M-I	Д к агате	17.7	14.1	0.8	-	-	32.6	I 1.48
M-I	Д к тпBL	11.5	-	-	-	-	11.5	I 1.00
M-I	Д к тпCB-7	4.6	1.2	-	-	-	5.8	I 1.21
M-I	Д к тпMC	20.6	17.8	-	-	-	38.4	I 1.46
M-I	Д к верн	12.7	-	-	-	-	12.7	I 1.00
M-I	Д к велт	24.6	16.5	5.1	-	-	46.2	II 1.58
M-I	Д к чтп	-	5.7	0.2	-	-	5.9	II 2.03
M-I	Д к пан	9.7	27.1	11.7	-	-	48.5	II 2.04
M-I	Д к тпNNDV	32.9	27.6	-	-	-	60.5	I 1.46

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	D к тпB2	9.5	5.3	10.5	-	-	25.3	II 2.04
М-I	D н -	-	13.5	73.7	-	-	87.2	III 2.85
М-I	D н бврб	-	3.1	55.1	-	-	58.2	III 2.95
М-I	D н и214	-	40.3	15.5	-	-	55.8	II 2.28
М-I	D н и45	-	3.5	-	-	-	3.5	II 2.00
М-I	D н рег	1.4	4.3	9.3	-	-	15.0	III 2.53
М-I	D н тпМС	-	3.9	1.4	-	-	5.3	II 2.26
М-I	D н верн	19.9	9.6	3.8	-	-	33.3	II 1.52
М-I	D н велт	-	0.6	-	-	-	0.6	II 2.00
М-I	D н бтп	-	0.6	3.8	-	-	4.4	III 2.86
М-I	D н стп	-	-	3.1	-	-	3.1	III 3.00
М-I	D н чтп	-	-	0.8	-	-	0.8	III 3.00
М-I	CD н бврб	-	-	20.9	-	-	20.9	III 3.00
М-I	CD н верн	-	0.3	1.1	-	-	1.4	III 2.79
Всичко:		326.0	329.0	295.8	-	-	950.8	II 1.97
Проценти:		34.3	34.6	31.1	-	-	100.0	-

Таблица № 78
*Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет(стопански функции)*

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	D к и214	5.4	18.4	8.3	-	-	32.1	II 2.09
М-I	D к и45	-	9.5	6.1	-	-	15.6	II 2.39
М-I	D к агате	3.5	4.9	0.8	-	-	9.2	II 1.71
М-I	D к тпBL	11.5	-	-	-	-	11.5	I 1.00
М-I	D к тпМС	8.1	-	-	-	-	8.1	I 1.00
М-I	D к верн	12.7	-	-	-	-	12.7	I 1.00
М-I	D к пан	-	14.4	-	-	-	14.4	II 2.00
М-I	D к тпNNDV	6.6	-	-	-	-	6.6	I 1.00
М-I	D к тпB2	7.1	5.3	10.5	-	-	22.9	II 2.15
М-I	D н -	-	-	14.3	-	-	14.3	III 3.00
М-I	D н бврб	-	3.1	26.6	-	-	29.7	III 2.90
М-I	D н и214	-	13.0	12.7	-	-	25.7	II 2.49
М-I	D н рег	-	-	1.1	-	-	1.1	III 3.00
М-I	D н тпМС	-	3.9	1.4	-	-	5.3	II 2.26
М-I	D н верн	-	-	2.6	-	-	2.6	III 3.00
М-I	D н стп	-	-	3.1	-	-	3.1	III 3.00
М-I	CD н бврб	-	-	1.6	-	-	1.6	III 3.00
Всичко:		54.9	72.5	89.1	-	-	216.5	II 2.16
Проценти:		25.4	33.5	41.2	-	-	100.0	-

Таблица № 79
*Разпределение на залесената площ по тип месторастение,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)*

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
М-I	C к и214	0.9	-	-	-	-	0.9	I 1.00
М-I	C к тпNNDV	-	-	3.8	-	-	3.8	III 3.00
М-I	C н -	-	-	19.1	-	-	19.1	III 3.00
М-I	C н бврб	-	25.9	11.2	-	-	37.1	II 2.30
М-I	C н рег	-	-	1.4	-	-	1.4	III 3.00
М-I	D к -	1.5	-	3.2	-	-	4.7	II 2.36
М-I	D к бврб	-	0.2	1.2	-	-	1.4	III 2.86
М-I	D к и214	149.2	80.0	11.3	-	-	240.5	I 1.43
М-I	D к и45	3.2	-	-	-	-	3.2	I 1.00
М-I	D к и455	0.7	-	-	-	-	0.7	I 1.00
М-I	D к рег	-	-	13.4	-	-	13.4	III 3.00
М-I	D к агате	14.2	9.2	-	-	-	23.4	I 1.39

Групи месторастения		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
Видове насаждения		I	II	III	IV	V		
Дървесни видове		х е к т а р и						
M-I	D к тпCB-7	4.6	1.2	-	-	-	5.8	I 1.21
M-I	D к тпMC	12.5	17.8	-	-	-	30.3	II 1.59
M-I	D к велт	24.6	16.5	5.1	-	-	46.2	II 1.58
M-I	D к чтп	-	5.7	0.2	-	-	5.9	II 2.03
M-I	D к пан	9.7	12.7	11.7	-	-	34.1	II 2.06
M-I	D к тпNNDV	26.3	27.6	-	-	-	53.9	II 1.51
M-I	D к тпB2	2.4	-	-	-	-	2.4	I 1.00
M-I	D н -	-	13.5	59.4	-	-	72.9	III 2.81
M-I	D н бврб	-	-	28.5	-	-	28.5	III 3.00
M-I	D н и214	-	27.3	2.8	-	-	30.1	II 2.09
M-I	D н и45	-	3.5	-	-	-	3.5	II 2.00
M-I	D н рег	1.4	4.3	8.2	-	-	13.9	II 2.49
M-I	D н верн	19.9	9.6	1.2	-	-	30.7	I 1.39
M-I	D н велт	-	0.6	-	-	-	0.6	II 2.00
M-I	D н бтп	-	0.6	3.8	-	-	4.4	III 2.86
M-I	D н чтп	-	-	0.8	-	-	0.8	III 3.00
M-I	CD н бврб	-	-	19.3	-	-	19.3	III 3.00
M-I	CD н верн	-	0.3	1.1	-	-	1.4	III 2.79
Всичко:		271.1	256.5	206.7	-	-	734.3	II 1.91
Проценти:		36.9	34.9	28.1	0.1	-	100.0	-

8. Върбово-тополов брегозащитен (ВТБр)

Площта, която заема тази група гори е 139.2 ха изцяло със специални и защитни функции, което представлява 2.8% от залесената площ в ТП „ДЛС Свищов“.

Тази група гори е обособена от насаждения от бяла върба и черна топола.

Средната възраст на горите е 43 год., средният запас - 179 куб.м/ха, средният годишен прираст - 765 куб.м, а средният прираст на ха е 5.50 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. XII (56 - 60 г.) клас на възраст - 29.0%, V (21 - 25 г.) клас на възраст - 17.9%, следват, X (46 - 50 г.) клас на възраст- 11.4, IV (16 - 20 г.) клас на възраст - 10.6%.

По-голямата част от запаса на тези гори е съсредоточен в XII (56 - 60 г.) клас на възраст - 26.3%, следват, V (21 - 25 г.) клас на възраст- 21.2%, IV (16 - 20 г.) клас на възраст - 10.9%, X (46 - 50 г.) клас на възраст - 10.0%

Средната пълнота е 0.64.

Бонитетите са II- 15.5%, III - 84.5%, а средният е трети (2.85).

Месторастенията са средно богати(36.5%), средно богати до богати(53.0%) и богати(10.4%).

Състоянието на насажденията е сравнително добро.

Таблица № 80

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове на възраст	Подкласове на възраст	П л о щ ха	%	Запас на осн.нас. куб.м	%	Надлесни куб.м	Ср.прираст куб.м
III	11- 15 г	10.0	7.2	950	3.8	-	76
IV	16- 20 г	14.8	10.6	2740	10.9	-	157
V	21- 25 г	24.9	17.9	5250	21.2	-	233
VI	26- 30 г	2.9	2.1	840	3.4	-	31
VIII	36- 40 г	2.6	1.9	590	2.4	-	16
IX	41- 45 г	4.2	3.0	760	3.1	-	18
X	46- 50 г	15.8	11.4	2480	10.0	-	52
XI	51- 55 г	3.9	2.8	750	3.0	-	14
XII	56- 60 г	40.3	29.0	6520	26.3	-	113
XIII	61- 65 г	0.3	0.2	30	0.1	-	-
XIV	66- 70 г	9.0	6.5	2050	8.3	-	30
XVI	76- 80 г	10.5	7.4	1860	7.5	-	24
Всичко:		139.2	100.0	24820	100.0	-	764
Ср.възраст	43 г.	Ср.запас	178 куб.м/ха	Ср.прираст	5.49 куб.м/ха		

Таблица № 81
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет (защитни и специални функции)

Групи месторастения Видове насаждения Дървесни видове		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
		I	II	III	IV	V		
		х е к т а р и						
M-I	C н бврб	-	4.9	34.2	-	-	39.1	III 2.87
M-I	C н чтп	-	-	11.6	-	-	11.6	III 3.00
M-I	D н бврб	-	5.3	9.1	-	-	14.4	III 2.63
M-I	CD к бврб	-	-	2.3	-	-	2.3	III 3.00
M-I	CD н -	-	-	6.3	-	-	6.3	III 3.00
M-I	CD н бврб	-	11.3	54.2	-	-	65.5	III 2.83
Всичко:		-	21.5	117.7	-	-	139.2	III 2.85
Проценти:		-	15.4	84.6	-	-	100.0	-

9. Полезащитни горски пояси (ПГП)

Площта, която заема тази група гори е 30.8 ха изцяло със специални и защитни функции, което представлява 0.6% от залесената площ в ТП „ДЛС Свищов“.

Тази група гори е обособена от насаждения и култури от гледичия и орех, които представляват линейни горски структури, категоризирани като „полезащитни горски пояси“.

Средната възраст на горите е 35 год., средният запас - 36 куб.м/ха, средният годишен прираст - 51 куб.м, а средният прираст на ха е 1.66 куб.м.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. II (6 - 10 г.) клас на възраст - 14.9%, следват, III (11 - 15 г.) клас на възраст- 41.9%, IX (41 - 45 г.) клас на възраст - 2.9%, XIV (66 - 70 г.) клас на възраст - 40.3%.

По-голямата част от запаса на тези гори е съсредоточен в XIV (66 - 70 г.) клас на възраст - 53.9%, следват, III (11 - 15 г.) клас на възраст- 23.3%, II (6 - 10 г.) клас на възраст - 13.7%, IX (41 - 55 г.) клас на възраст - 9.1%. редната пълнота е 0.54. Бонитетите са III- 33.4%, IV - 24.7%, V - 41.9%, а средният е четвърти (4.08). Месторастенията са среднобогати(2.9%) и богати(97.1). Състоянието на насажденията е сравнително добро.

Таблица № 82
Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст
по класове и подкласове на възраст (защитни и специални функции)

Класове Подкласове на възраст		П л о щ		Запас на осн.нас.		Надлесни	Ср.прираст
		ха	%	куб.м	%	куб.м	куб.м
II	6- 10 г	4.6	14.9	150	13.7	-	20
III	11- 15 г	12.9	41.9	255	23.3	-	20
IX	41- 45 г	0.9	2.9	100	9.1	-	2
XIV	66- 70 г	12.4	40.3	590	53.9	-	9
Всичко:		30.8	100.0	1095	100.0	-	51
Ср.възраст	35 г.	Ср.запас	36 куб.м/ха	Ср.прираст	1.66 куб.м/ха		

Таблица № 83
Разпределение на залесената площ по тип месторастене,
вид на насаждението и бонитет защитни и специални функции)

Групи месторастения Видове насаждения Дървесни видове		Б о н и т е т и					Общо	Среден бонитет
		I	II	III	IV	V		
		х е к т а р и						
M-I	C к глд	-	-	0.9	-	-	0.9	III 3.00
M-I	D к ор	-	-	-	-	2.6	2.6	V 5.00
M-I	D к глд	-	-	6.2	3.6	-	9.8	III 3.37
M-I	D н глд	-	-	3.2	4.0	10.3	17.5	IV 4.41
Всичко:		-	-	10.3	7.6	12.9	30.8	IV 4.08
Проценти:		-	-	33.4	24.7	41.9	100.0	-

В Таблица № 84 са показани средните таксационни показатели и разпределението на залесената площ и дървесния запас по условни производствени групи.

Таблица № 84

Средни таксационни показатели и разпределение на залесената площ и дървесния запас по условни стопански класове

Условен стопански клас	Площ	% от общата залесена площ	Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на хектар	Общ среден годишен прираст	Общ ср. годишен прир. на хектар	Запас без клони	Запас с клони	Запас надлесни без клони	Запас надлесни с клони
	ха	%	год.			куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
Черборови култури	104.1	2.1	41	IV 3.95	0.54	130	334	3.21	13545	15325	–	–
Липов	133.2	2.7	59	II 2.00	0.69	197	486	3.65	26235	30145	–	–
Горскоплоден	45.3	0.9	60	III 2.56	0.58	156	117	2.58	7050	8505	–	–
Широколистен	340.9	7.0	55	III 2.87	0.56	134	1033	3.03	45545	52425	95	110
Смесен СрН П	293.3	5.9	37	IV 4.15	0.55	52	432	1.47	15270	16975	50	55
Акациев	2818.8	56.9	22	IV 4.22	0.62	41	6025	2.14	115355	128845	545	590
Акациев противоерозионен	96.3	1.9	24	V 4.79	0.54	25	109	1.13	2410	2685	10	10
Полезащитен горски пояс	30.8	0.6	35	IV 4.08	0.54	36	51	1.66	1095	1235	–	–
Тополов типичен	950.8	19.2	16	II 1.97	0.73	145	10856	11.42	137850	152365	275	305
Вър.Топ.Бр.Защ.	139.2	2.8	43	III 2.85	0.64	179	765	5.50	24860	27555	–	–
Общо	4952.7	100.0	26	IV 3.58	0.63	79	20208	4.08	389215	436060	975	1070

В Таблица № 85 е показано сравнение на средните таксационни показатели при двете последователни инвентаризации на ТП „Свищов”.

Таблица № 85
Средни таксационни показатели за инвентаризираната площ в ТП „ДГС Свищов”
при двете последователни инвентаризации

Показатели	Единица мярка	Година на инвентаризация		Разлика
		2016 г	2026 г	
Обща залесена площ	ха	4916.6	4952.7	+36.1
Общ запас (без клони)	куб. м	272885	389215	+116330
Общ запас (без клони) на надлесните дървета	куб. м	877	975	+98
Общ запас (с клони)	куб. м	306470	436060	+129590
Общ запас (с клони) на надлесните дървета	куб. м	965	1070	+105
Средна възраст	год	21	26	+5
Среден бонитет		III(3.5)	III(3.45)	+0.05
Средна пълнота		0.64	0.63	-0.01
Среден запас на един хектар	куб. м	56	79	+23
Общ среден прираст	куб. м	16426	20063	+3637
Общ среден прираст на един хектар	куб. м	3.34	4.05	+0.71

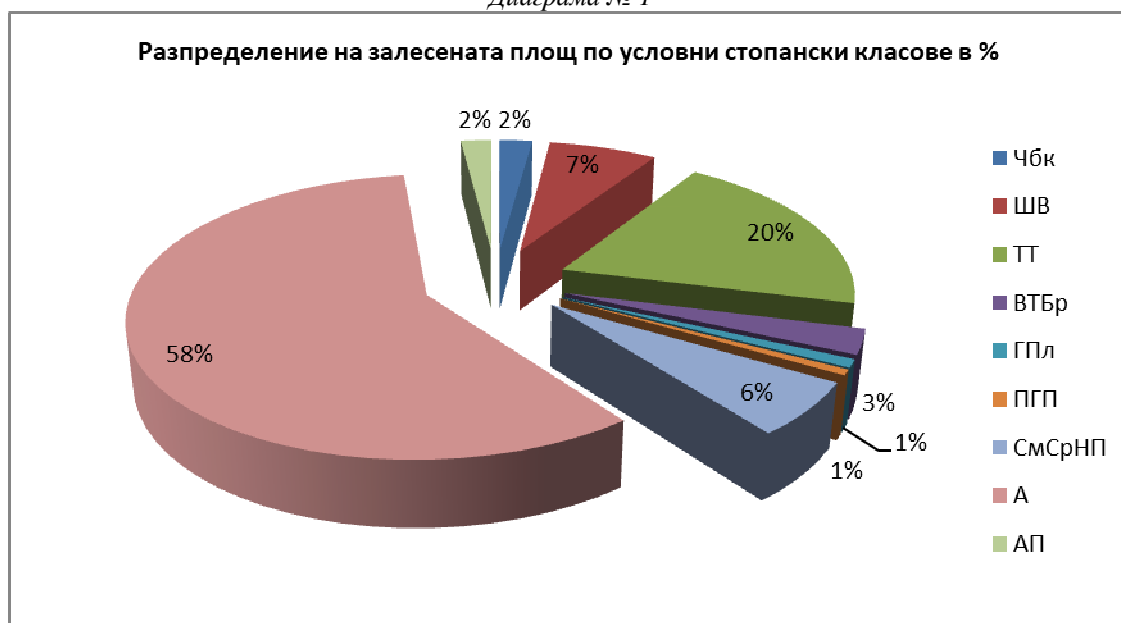
За онагледяване са дадени следните диаграми:

1. Диаграма № 1, за процентното разпределение на залесената площ по стопански класове.
2. Диаграма № 2, за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст във високостъблени гори.
3. Диаграма № 3, за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане в семенни.
4. Диаграма № 4, за процентното разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст в нискостъблените гори.
5. Диаграма № 5, за процентното разпределение на залесената площ и запас по дървесни видове.

Технически забележки:

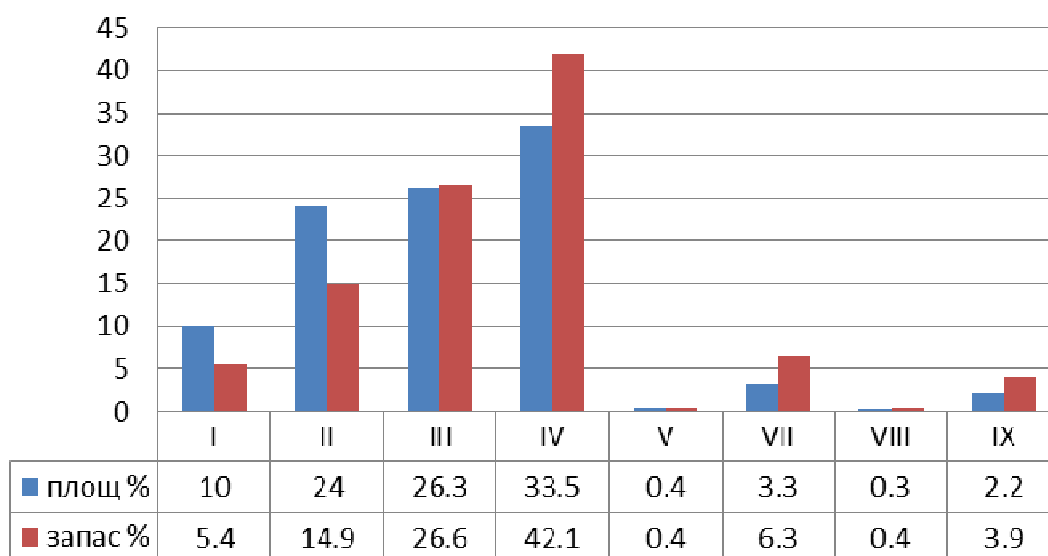
1. Средно претеглени са следните стойности: средна възраст, средна пълнота, среден бонитет.
2. Средно аритметични са: запас на един хектар, среден годишен прираст на един хектар.
3. Общият среден годишен прираст е сумарна величина от средният годишен прираст по подкласове (за високостъблените и издънкови гори) и класове (за нискостъблените гори) на възраст.

Диаграма № 1

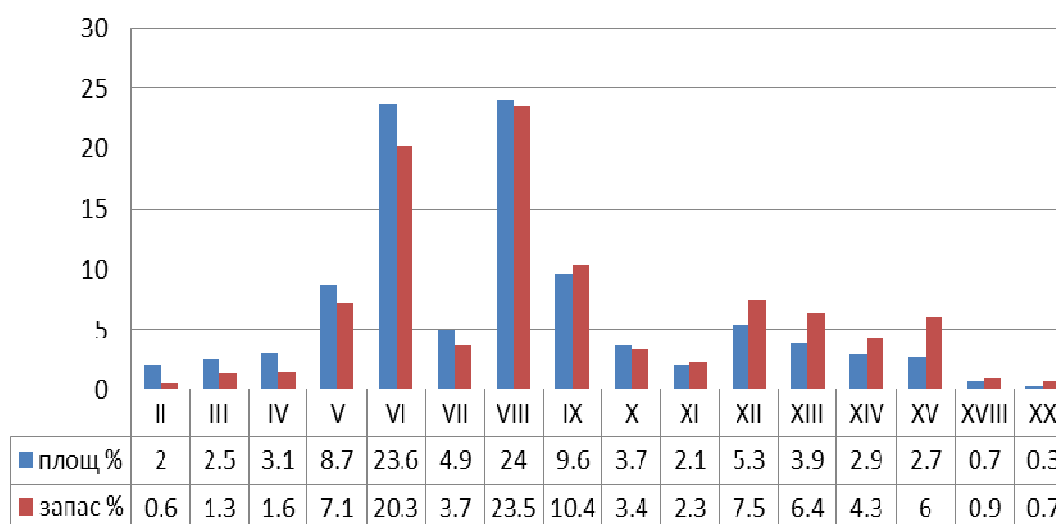
Диаграма № 2

**Разпределение на залесената площ и общия запас във
високоствъблените гори по класове на възраст в %**

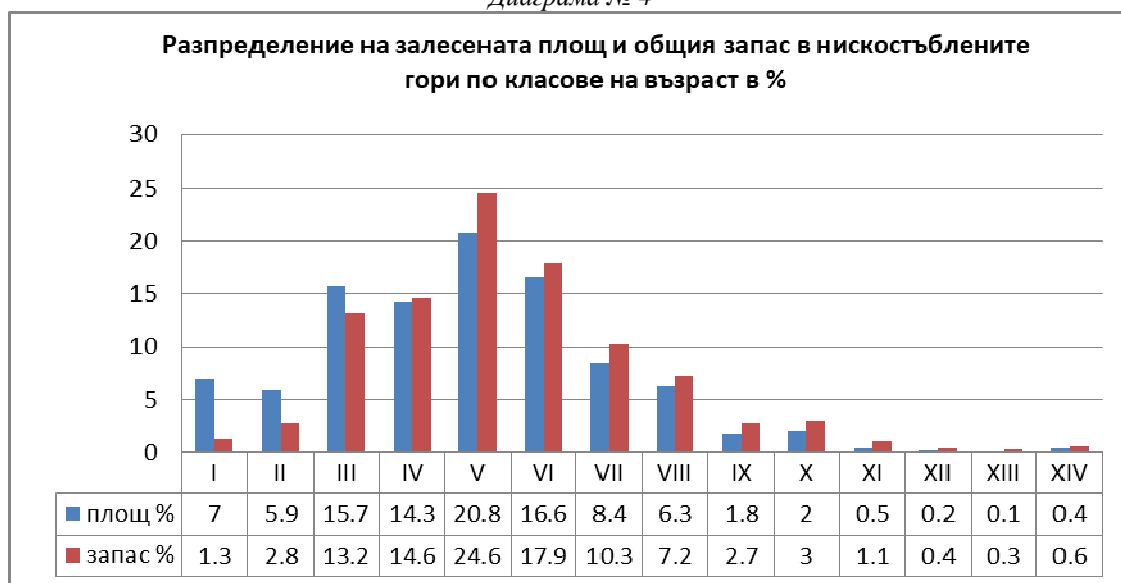

Диаграма № 3

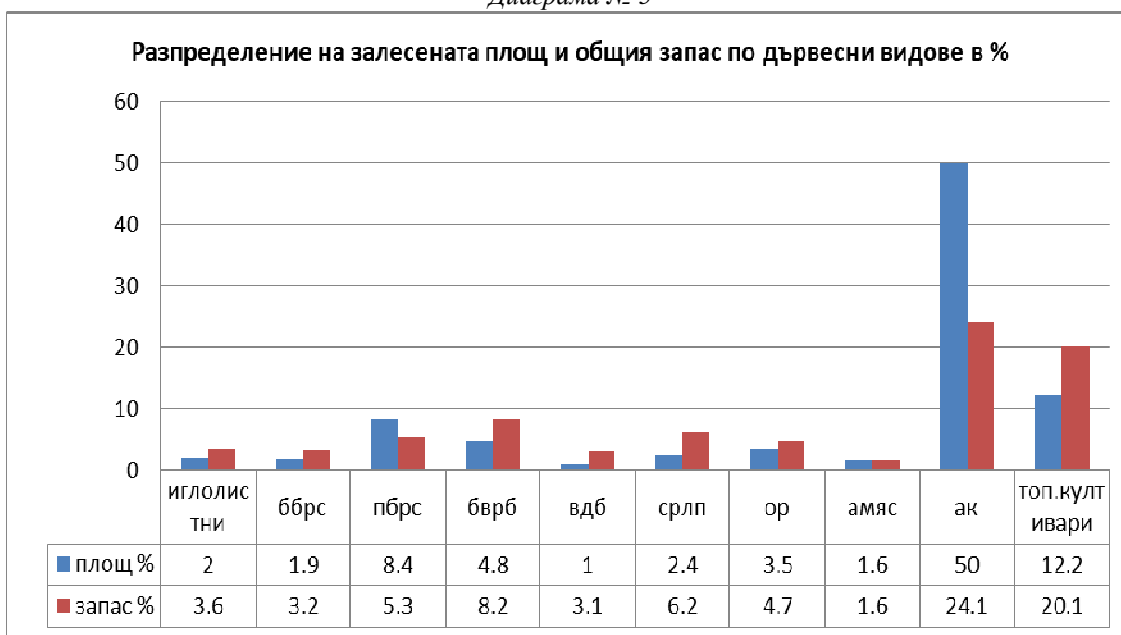
**Разпределение на залесената площ и общия запас в издънковите гори за превръщане
в семенни по класове на възраст в %**

Диаграма № 4

Диаграма № 5

4. Турнуси

Турнусът на възобновителната сеч се определя по стопански класове с оглед на дървопроизводителните възможности на съставлящите ги насаждения, съобразени със стопанската цел и възрастта на техническа зрелост и количествена зрелост, при която се постига поставената цел.

Предложените турнуси са приети от ЕС на ИАГ на 16.04.2026 г.

Стопанисването на горите със защитни и специални функции ще има като приоритет осъществяването на основните им почвозащитни, водоохранни, водорегулиращи, здравно-украсни, противоерозионни и природозащитни функции и като второстепенна цел на стопанисването е добивът на дървесина при указаните по-долу турнуси на сеч.

Турнусите на сеч са както следва:

А. Иглолистни гори

1. Условен стопански клас – Черборови култури – (ЧБК)

Турнус на сеч 60 години.

Б. Широколистни високостъблени

2. Условен стопански клас – Широколистен високостъблен - (ШВ)

Турнус на сеч 120 години за вардимския дъб, (високобонитетните – 140 г.), турнус на сеч 100 години за ясени, бряст, негундо, орех, черна елша и черен орех и турнус на сеч 40 години за трепетликата.

3. Условен стопански клас – Липов - (Л)

Турнус на сеч 90 години.

4. Тополов на типични месторастения - (ТТ)

Турнус на сеч 15 години за тополи на типични месторастения и 12 години за такива на нетипични тополови месторастения. Издънковите култивари ще се стопанисват при турнус на сеч 15 години.

На културите и насажденията от бяла върба при турнус 40 години.

Насажденията от бяла, черна и сива топола без турнус.

5. Върбово-тополов брегозащитен – (ВТБр)

Целта на стопанисването е предотвратяване подронването на брега, да се поддържа оптимална гъстота, разнообразен видов състав и подходяща възраст на насажденията, за повишаване на защитните им и брегоукрепителни функции без турнус.

6. Горскоплоден - (ГПл)

Целта на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на насажденията и цел на производство добив на максимално количество плодове без турнус на сеч (чл.88.ал.5.т.3 от ЗГ).

В. Издънкови за превръщане

7. Смесен средно и нискобонитетен за превръщане (СмСрНП)

Турнус на сеч 55 години.

Г. Нискоостъблени

8. Акациев – (А)

Турнус на сеч 20 години за акацията.

Турнус на сеч 50 години за гледичията.

Турнус на сеч 40 години за мъждряна.

9. Акациев противоерозионен (АП)

Турнус на сеч 15 години.

Д. Полезащитни горски пояси

Целта на тези гори е запазване на защитните функции на горите (защита на земеделски земи от суша, студ, ветрова и водна ерозия) и добив на едра, средна и дребна строителна дървесина. Не е определен конкретен турнус на сеч. Прилагат се технически сечи за стопанисване на полезащитни горски пояси съгласно изискванията на чл. 36 ал. 3 от НСГ.

5. Видове гори

В Таблица № 86 е показано разпределението на залесената площ по видове гори и условни стопански класове за горските територии, а в Таблица № 87 средните таблични резултати по видове гори за горските територии в ТП „ДГС Свищов“.

От Таблица № 86 е видно, че преобладаващия вид гора е „Култ. и изд. ак нас ” заемащ (59.2%) от залесената площ в стопанството, следват „Култ. от хибр.тп и др ” (14.7%), „Ест. крайречни гори ”(7.3%), „Изд. смес. дъбови гори ” (5.5%). Останалите видове гори са с по-малко участие

Таблица № 86
Разпределение на залесената площ по видове гори и стопански класове

Вид гори	Условен стопански клас											%
	А	АП	ВТБ	ГПл	Л	ПП	СмСрНП	ТТ	ЧБК	ШВ	Всичко	
Ест. гори от кбър	13.7										13.7	0.3
Ест. крайречни гори			139.2					220.6			359.8	7.3
Ест. липови гори					120.0						120.0	2.4
Ест. лонгозни гори										104.4	104.4	2.1
Ест. гори от трп										0.8	0.8	0.0
Изд. смес. дъбови гори							274.3				274.3	5.5
Изд. церови гори							18.6				18.6	0.4
Култ. и изд. ак нас.	2805.1	96.3				28.2					2929.6	59.2
Култ. от бб извън ЕЗР									1.7		1.7	0.0
Култ. от хибр.тп и др.								730.2		0.2	730.4	14.7
Култ. от чб извън ЕЗР									102.4		102.4	2.1
Култури от дъбове										59.2	59.2	1.2
Култури от липа					13.2						13.2	0.3
Орехови култури				45.3		2.6				82.5	130.4	2.6
Сем. смес. дъбови гори										93.8	93.8	1.9
Общо	2818.8	96.3	139.2	45.3	133.2	30.8	293.3	950.8	104.1	340.9	4954.1	100.0

Таблица № 87
Средни таксационни показатели и разпределение на залесената площ и дървесния запас по видове гори

Вид гори	Площ	% от общата залесена площ	Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на хектар	Общ среден годишен прираст	Общ ср. годишен прир. на хектар	Запас без клони	Запас с клони	Запас надлесни без клони	Запас надлесни с клони	
	ха	%	год.			куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м	
1.3 Култ. от бб извън ЕЗР	1.7	–	35	IV	4.00	0.80	171	8	4.71	290	340	–	–
2.3 Култ. от чб извън ЕЗР	102.4	2.1	41	IV	3.95	0.53	129	325	3.17	13255	14985	–	–
13.1 Сем. смес. дъбови гори	93.8	1.9	37	IV	3.69	0.51	64	181	1.93	6030	6795	–	–
13.2 Култури от дъбове	59.2	1.2	57	IV	3.59	0.61	162	202	3.41	9570	11175	–	–
16.1 Ест. крайречни гори	359.8	7.3	36	III	2.82	0.55	133	1714	4.76	47845	53120	145	160
16.2 Култ. от хибр.тп и др.	730.4	14.7	11	II	1.72	0.80	157	9910	13.57	114910	126850	130	145
17 Ест. лонгозни гори	104.4	2.1	80	II	1.78	0.61	208	437	4.19	21745	24725	80	90
20.1 Ест. липови гори	120.0	2.4	59	II	1.89	0.68	194	422	3.52	23315	26785	–	–
20.2 Култури от липа	13.2	0.3	51	III	2.92	0.72	221	64	4.85	2920	3360	–	–
23.4 Изд. смес. дъбови гори	274.7	5.5	37	IV	4.16	0.54	51	400	1.46	14030	15585	50	55
23.5 Изд. церови гори	18.6	0.4	40	IV	4.02	0.69	67	32	1.72	1240	1390	–	–
23.7 Ест.гори от трп	0.8	–	75	III	3.00	0.40	113	1	1.25	90	105	–	–
24 Култ. и изд. ак нас.	2929.6	59.2	22	IV	4.24	0.61	40	6148	2.10	117975	131775	550	595
25.1 Ест. гори от кгбр	13.7	0.3	23	II	2.42	0.63	61	38	2.77	835	920	5	5
26 Орехови култури	130.4	2.6	49	III	2.76	0.52	116	329	2.52	15165	18150	15	20
Общо	4952.7	100.0	26	IV	3.58	0.63	79	20208	4.08	389215	436060	975	1070

ГЛАВА VI

Определяне на еколого-икономическия ефект от изпълнението на планираните горскостопански мероприятия

Този горскостопански план е перспективен план за стопанисване на горите, държавна собственост на ТП „ДГС Свищов“ за периода 2026-2035 година. Мероприятията предвидени в този план имат за първостепенна цел да подобрят природозащитната роля и състоянието на гората. Разработването на плана на типологична основа и установяването на площите на отделните месторастения и хабитати, дават възможност, съобразно целевия състав на месторастенията, най-ефективно да се използва потенциалното почвено плодородие. Това ще се постигне чрез предвидените в насажденията и културите възобновителни, отгледни и санитарни сечи и залесяванията в насажденията и в голите дървопроизводителни площи.

В резултат на изпълнението на планираните мероприятия ще се подобри състоянието и ще се увеличат продуктивността и останалите полезни функции на гората. Продуктивността ще се увеличи чрез своевременно провеждане на отгледните сечи и залесяване.

Сравнителни данни за натуралните показатели характеризиращи ефективността на горскостопанското планиране са показани в Таблица № 88. За ползването от горите показаните сравнителни данни не са коректни, тъй като този горскостопански план касае само горите държавна собственост.

Таблица № 88
Натурални показатели характеризиращи ефективността на лесоустройственото планиране на ТП „ДГС Свищов“

Показатели	Единица мярка	За територията на стопанството		За обекта на лесоустройство (Държавни гори)
		2016 г	2026 г	2026 г
I. Площ				
A. Състояние на горските ресурси				
I Обща горска площ	ха	5328.4	5325.6	3595.9
1. Залесена площ	ха	4916.6	4952.7	3247.1
2. Незалесена дървопроизводителна	ха	87.5	55.1	50.7
3. Недървопроизводителна	ха	324.3	317.8	298.1
3.1. Поляни	ха	141.5	131.6	118.8
3.2. Храсти	ха			
4. Иглолистни гори	ха	108.1	104.1	64.2
5. Широколистни гори	ха	4808.5	4848.6	3182.9
5.1. високостъблени в т.ч. топоволи	ха	1582.0	1612.0	1435.5
5.2. издънкови за превръщане	ха	307.2	293.3	165.8
5.3. нискостъблено стопанисване	ха	2919.3	2943.3	1581.6
5.4 Реконструкция		-		
6. Гори до 40 години	ха	4133.3	4127.3	2715.4
7. Дозряващи гори	ха			
8. Зрели и престарели гори	ха			
II. Запас – общо в т.ч. надлесни	куб.м	273762	389275	288785
1. Иглолистни гори	куб.м	12070	13545	7445
2. Широколистни гори	куб.м	261692	375730	288785
2.1. семенни в т.ч. топоволи	куб.м	146135	241590	219585
2.2. издънкови за превръщане	куб.м	13215	15330	8640
2.3. нискостъблено стопанисване	куб.м	102342	119010	53115
2.4. Гори за реконструкция	куб.м	-		
III. Средни показатели за гората		-		
1. Среден запас	куб.м/ха	56	79	89
2. Среден обем на прираст	куб.м/ха	3.30	4.05	5.03
3. Средна възраст	год.	21	26	25
4. Среден бонитет		III(3,5)	III(3,45)	III(3,26)
5. Средна пълнота		0.64	0.63	0.65
IV. Странични горски ресурси – общо	тон/год.	5328.4	5328.4	2328.4
1. Диворастващи плодове и гъби	т/г	-		

Показатели	Единица мярка	За територията на стопанството		За обекта на лесоустройство (Държавни гори)
		2016 г	2026 г	2026 г
2. Сено	т/г	-		
3. Площ на горите за паша	ха	2625.5	2679.8	1215.2
4. Ловно стопанство	тон			
5. Рибовъдство	тон			
6. Технически и лечебни растения	тон/год			
Б. Здравословно състояние на горите				
I. Площ на горите със слаби увреждания	ха	114.8	289.4	161.0
1. Иглолистни	ха	1.42	17.9	9.8
1.1. Биотични	%			
1.2. Абиотични	%			
1.3. Антропогенни	%			
2. Широколистни	ха	113.6	271.5	151.2
2.1. Биотични	%			
2.2. Абиотични	%			
2.3. Антропогенни	%			
II. Площ на горите със силни и необратими увреждания	ха	272.9	764.5	374.0
1. Иглолистни	ха	19.5	47.1	15.8
1.1. Биотични	%			
1.2. Абиотични	%			
1.3. Антропогенни	%			
2. Широколистни	ха	270.4	717.4	358.2
2.1. Биотични	%			
2.2. Абиотични	%			
2.3. Антропогенни	%			
В. Запазване на биологичното разнообразие				
1. Естествени гори	ха	3877.3	3985.8	2407.9
2. Изкуствени гори	ха	1039.3	966.9	839.2
3. Площ на горите за възобновяване	ха	1746.3	1985.2	1986.6
3.1. Естествено възобновяване	ха	1285.2	1416.9	1418.3
3.2. Изкуствено възобновяване	ха	461.1	568.3	568.3
4. Гори с природозащитен статус	ха	3813.6	3142.9	2484.8
4.1. Представителни горски екосистеми				
4.2. Застрашени от изчезване екосистеми				
4.3. Защитени горски територии	ха	3837.6	3074.9	2041.0
5. Видово разнообразие – общо дървесна растителност	бр.	63	63	63
5.1. редки и застрашени от изчезване				
5.2. защитени и ендемични видове				
6. Смесени насаждения	ха	1992.1	1998.3	1005.3
7. Гори за запазване и използване на генетичните горски ресурси	ха			
7.1. Семепроизводствени бази	ха	45.7	45.0	45.0
7.2. Семепроизводствени градини	ха	1.2	1.0	1.0
7.3. Географски култури	ха	35.6	21.9	21.9
Г. Показатели за защитни функции				
1. Среден защитно-водноохранен клас				
2. Среден клас на рекреационна ценност				
3. Ерозирани горски месторастения	ха	133.3	115.9	86.1
3.1. площна ерозия	ха	133.3	115.9	86.1
3.2. Струйчеста и браздова ерозия	ха	--		
3.3. Ровинна и дълбочинна ерозия	ха			-
4. Гори за изборно стопанисване	ха			
5. Защитни гори	ха	29.3	68.0	14.8
6. Ловно стопански	ха	-		-

В Таблица № 89 са посочени еколого-икономическите показатели, характеризиращи ефективността на горскостопанското проектиране.

Таблица № 89
Показатели за поддържане и подобряване
на социално-икономическите функции на горите

Показатели	Единица мярка	За територията на горското стопанство		За обекта на горскостопанския план
		2016 г	2026 г	2026 г
1. Лесистост	%	8.5	8.5	
2. Население – общо	бр.	41377	25720	-
2.1. В трудоспособна възраст	бр.			
А) мъже	%			
Б) жени	%			
2.2. Заети в горския сектор	бр.			
А) мъже	%			
Б) жени	%			
В) безработни	%.			
3. неусвоени гори	ха			
3.1. недостъпни	ха			-
3.2. труднодостъпни	ха			
4. Ползване на дървесина – общо	куб.м	141665		172450
4.1. Ползване от възобновителни сечи и надлесни	куб.м	139710		171790
4.2. Ползване от отгледни сечи	куб.м	1125		430
4.3. Ползване от санитарни сечи	куб.м	830		
4.4. Ползване от технически сечи	куб.м	-		
4.5. Ползване от реконструкция	куб.м	-		
4.6. Год. ползване от 1 ха зал. площ	куб.м	2.97		5.31
4.7. Год. ползване от възобн. сечи към общия запас	%	2.93		5.97
5. Сортиментна структура на горите с клони (държавна собственост)				
5.1. Едра строителна дървесина	куб.м	57450		100985
5.2. Средна строителна дървесина	куб.м	24185		27020
5.3. Дребна строителна дървесина	куб.м	7715		5080
5.4. Дърва	куб.м	41880		43565
5.5. Използваема вършина	куб.м	825		
5.6 Общо лежаща	куб.м	132055		176650
6. Стойност на дървесните запаси	х.лв			
7. Доходност на горското стопанство				
7.1. Приходи	х.лв/ха			
7.2. Разходи	х.лв/ха			
7.3. Доходи	х.лв/ха	8.5		9.5

Изчисления за стойността на дървесните запаси не са направени предвид динамично променящите се цени на дървените материали в рамките на ревизионния период.

1. Обем и стойност на извършените проучвателни и проектни работи

В Таблица № 90 е посочена площта и обемът на проучвателните работи при инвентаризацията на общата площ.

Таблица № 90

Разпределение на общата площ за инвентаризация в ТП „ДГС Свищов“ по видове дейности и категории на сложност

Категория на сложност		Категория на трудност				Всичко
		I	II	III	IV	
1	Инвентаризация на насаждения, чийто запасът се определя, чрез МСМ					
2	Ограничаване на границите на защитните и специални горски територии, без границите на защитените зони и природните паркове					
3	Инвентаризация, картиране и устройство на насаждения, собственост на физически и юридически лица чийто запас се определя, чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. клекови формации и лесопригодни площи	452	554.4	187.9	511.3	1705.6
4	Инвентаризация, картиране на насаждения, държавна собственост , чийто запасът се определя, чрез таксационни описания и опитни таблици, вкл. клекови формации и лесопригодни площи	1227.9	383.8	222.6	1412.8	3247.1
5	Инвентаризация и картиране на незалесени горски територии, собственост на физически и юридически лица	9.8	5.2	2	7.1	24.1
6	Инвентаризация и картиране на незалесени горски територии държавна собственост	185.8	45.7	16.8	100.5	348.8
	Всичко	1875.5	989.1	429.3	2031.7	5325.6
7	Планиране на дейности в залесени и незалесени, извън случаите по т. 1-4, определени с горскостопанския план					
8	Ограничаване границите на обекта за инвентаризация, природни паркове и отдели за горски територии, собственост на физически и юридически лица					3595.9
9	Ограничаване границите на обекта за планиране, природни паркове и отдел за горски територии държавна собственост					1729.7

Общи бележки

Инвентаризацията на горските територии, плана за горскостопанските дейности и плана за дейностите по опазване от пожари на СЦДП ТП „ДГС Свищов“ е изготвен от лесоустройствена група при "Силва 2003" ООД гр. София, в състав: инж. Пламен Драголов, инж. Велизар Райчов, инж. Иво Къойбашиев, инж. Михаил Ганев, инж. Ивайло Любенов, инж. Димитър Пейчинов. Картните материали и софтуерното обезпечение са изготвени под ръководството на Венцеслав Макавеев, инж. Диана Попова и инж. Снежанка Попова.

Горскостопанските карти са изготвени въз основа на кадастрални карти и карти на възстановената собственост, предоставени от възложителя, актуални към 31.12.2024 г, топографски планшети в мащаб М 1:10000 и аерофотоснимки, заснети през 2023 и 2024 година.

Теренно–проучвателните работи са извършени през 2025 година.

Запасът на зрелите семенни насаждения и топови култури е определен по математико-статистически методи или пълно клупиране, а на останалите насаждения и култури по възприетите растежни таблици съгласно „Наредба №18 за Инвентаризация и планиране в горските територии“, както следва:

бял бор култури	- Кръстанов и др.
черен бор култури	- Цаков
ела, дуглазка	- Шиков
смърч	- Тюрин
акация, гледичия	- Георгиев
бреза	- Тюрин
върба	- Георгиев
габър семенен	- Армашеску
дъб семенен	- Вименауер
дъб издънков	- Шустов
червен дъб	- Кръстанов, Христов
келяв габър	- Георгиев
липа семенна	- Армашеску и др.
липа издънкова	- Матеев, Мотин
бук, габър издънкови	- Недялков и др.
топола	- Кръстанов и др.
ясен	- Вименауер
явор, шестил	- Герхард

Запасите са изчислени по средна височина на насажденията от 3 метра включително и нагоре. Запасът на хектар е закръглен до 1 куб.м, а на цялата площ – до 50 куб.м на 5 куб.м, а над 50 м – на 10 куб.м. Инвентаризацията е извършена на типологична основа, съгласно “Класификационна схема на типовете горски месторастения в РБългария” от 2011 година. Семенните бази са затвърдени на терена с жълта боя, а защитените територии по ЗЗТ с бяла и червена боя.

На работните ведомости стъбленият запас е без клонови и клонови, а при наличие на планирани сечи, е показан вероятният добив сортименти.

Инвентаризацията на горските територии, горскостопанският план, плана за горскостопанските дейности и плана за дейностите по опазване от пожари влиза в сила след утвърждаването им от Изпълнителния директор на ИАГ с период на действие десет години или до утвърждаване на следващите.

Управител:

инж. Пламен Драголов